

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, vasárnap, szeptember 25-én.

264. szám.

Ha leszállana . . .

(p-d.) Eötvös Károly, aki nagyon jó humorral megáldott uriember, unalmában cikkekkel írt egykor a magyar géniuszról. Megmagyarázta akkoron, hogy senki sem tudja, mi az a magyar géniusz, csak épen ő tudja, még pedig már veszprémi tiszt ügyész kora óta tudja.

De azért mégis kivágta tegnap azt a nagy mondást, hogy nem is szabad kérdenünk, vajjon jó lesz-e ennek az országnak a külön vámterület vagy sem. Ott van az a bizonyos törvényszakasz. Tessék végrehajtani. Ha éhen halunk is belé. Amiből következik, hogy a magyar géniusz csinál olyan törvényeket is, amiktől elpusztul az ország, de ezzel a géniusz nem törődik.

Akkoriban, hatvanhétben, a magyar törvényt alkotó géniuszt az az öreg ur képviselte, akit velünk együtt Eötvös Károly is módfelett becsül és a haza bölcsének nevez. S lám, Eötvös Károly még sem retten vissza ilyen kijelentéstől: A haza bölcsé olyan törvényt csinált, amely — ha úgy fordul a dolgok sora — koldusbotra juttatja a hazát. Nagyon kikapna ezért Eötvös Károly, ha le tudna szállani Deák Ferencz az ő piedesztáljáról.

Aminthogy kegyetlen dorgatóriumban lenne részük mindazoknak, akik a közös-ügy magasságára akarják emelni a vámszövetséget, azt hirdetvén, hogy a magyar állami szuverénitás fog azzal gyarapodni, ha Marcheggen megzaklatja az embert a fináncz. Holott törvényben van

megírva, hogy a vámszövetség egyáltalán nem közös ügy, hanem közös érdekű ügy, az érdekek kérdése, a buzának, meg a gyári kéménynek a problémája, amelyel nyugodt lélekkel megtarthatna az ország még perszonál-unió esetében is. Amiből aztán világosan következik, hogy nagyot vétkeznek a hatvanhét ellen és a függetlenségi eszme ellen egyaránt, akik azt akarják elhitetni, hogy csak akkor van magyar alkotmány, ha külön vámterület is van.

Hiszen ha leszállhatna talapzatáról az az öreg ur, bizony erős számonkérő széket tartana.

Megkérdezné, hogy hová lett a magyar politikai józanság, ha azt tudják állítani, hogy örök időkre kötelező egy törvényszakasz, még az ország romlásával is? Hogy merik egyetlenegy paragrafus értelmezésének az élére állítani a magyar fajta boldogulását, nyugodt gazdasági megélhetését?

Megkérdezné, hogy mért mókáznak annyira az urak? Miért akarják oly vehemenciával megtudni, amit ugyis tud már minden politikus iskolásgyerek, amit ötvenszer elmondott már a kormány is, ha lojalitásból nem is, programformájában mondotta el a terveit.

Megkérdezné, hogy ugyan miért affektálják azt a nagy türelmetlenséget? Hiszen két hét múlva ugyis kitudódik minden, két hét múlva már alkalmasint a Ház előtt lesznek az új javaslatok. Avagy csak a közvéleményt akarják idegessé tenni ezzel a türelmetlenséggel?

Megmondta a kormány, hogy mit nem akar. Nem akarja a vámszövetséget a 14. paragrafus mellett. Megmondta azt is, hogy mit akar. Akarja ezentúl is, szövetség nélkül is a szabad forgalmat a két ország között. Sőt nyilvánvaló az is, hogy mi lesz a tartalma a szabad forgalomra vonatkozó akarataknak, mert megmondta a miniszterelnök is, a pénzügyminiszter is. A tartalmában a már benyújtott javaslatok lesznek a maguk teljességében, egy-két formai módosítástól eltekintve.

Ennyi tudás alapján pedig egész szabadsággal megszerkesztheti magának mindenki akár maga is az október 8-ika után beterjesztendő javaslatokat. Megmarad Magyarország javára azok minden vívmánya.

Ezen az alapon aztán lehet obstruálni a szabad forgalom föntartása ellen; lehet obstruálni azért, hogy Magyarország ne kapja meg a bank-paritást; a fogyasztási adók átutalásával járó előnyöket; lehet obstruálni, hogy valahogy közelebb ne jussunk egy hajszálnyival sem a rendes valutához. Csak épen azért nem lehet obstruálni, mert az ország tájékozatlan a jövő felől, mert a törvényhozás minden idejét most már ennek a kérdésnek kell szentelnie. Hát ha igazán oly sok idő kell — amint hogy tényleg kell — e kérdés megvitatására, az a módja az időszerűségnek, hogy most elpocsékolják azt a néhány napot, amelyen a még függő kisebb ügyeket szépen el lehetne intézni, hogy aztán a nagy

A világbéke áldozatai.

— Történeti elbeszélés. —

I.

Az 1918-ik évnek egy langyos tavaszi napján Anicskov Pávlovics György, a negotini királyi udvarnál akkreditált orosz követ, felöltötte a... államtanácsosok zöld egyenruháját és nyakába akasztotta a szent Anna-rend vöröszárga szalagját. Ezután tíz csepp chypret öntött a zsebkendőjére és fölkereste az osztrák-magyar monarchia követét, a ravasz Haynau ezredest, kivel közös utasításuk szerint csakhamar megfogalmazták az ultimátumot, amely szerint Novi-Bazár és Maczedónia egyesült királyságok a világbékehez haladéktalanul hozzájárulni kötelesek. Az írásos munkák végzetével aztán rögtön egy kavaszt küldöttek az egyesült királyságok külügyminiszterére, Sztojan Kovácsévics után. Nem volt nehéz meglelni a jámbort. A kül- és pénzügyminiszter, szokása szerint, a Metropole-kávéházban ült és fölirt egy angol lap tudósítónak, aki az „Über Land und Meer” rajzolójával köglit játszott; ő exzellenciájának már egészen krétás volt a térde. A meghívás vétele után Sztojan Kovácsévics a táblácskát átadta egy jelenlevő államtitkárnak, gyorsan lepo-

rolta a ruháját és tíz perez múlva a hatalmas urak előtt állt. Midőn a követek felolvasták előtte a jegyzéket, Sztojan Kovácsévics reszketett, mint a nyárfalevél. A hatalmak hivatkozván a tavalyi végleges megállapodásokra, azt követelték, hogy a királyság most már tizenöt nap alatt hajtsa végre az általános lefegyverzést különben súlyos retorziókra lehet kilátása. Sztojan Kovácsévics a szöveg hallatára elfehéredett, mint a fal, szokása ellenére egy pohár vizet kért. Azután meghajította magát és elsietett a királyi palotába. „Ez a végnek kezdete”, sóhajtott a lépcsőn Talleyranddal.

A palotában második Milos, a Balkán ostora, a novibazári király ép egy régi közmondást emlegetett, a Collège Richelieubeli latinsággal selypitvén:

— Qui habet tempus, abet uitam,

Ő felsége egy ugyanis váltóját prolongálta hat hónapra. Második Milos, a személyi hitel nagy mestere, busan rákönykölt íróasztalára, a szultán e nagybecsű ajándékára s írásközből egy szomorú daft dudolt, hasonlót a királyi Oszsiánéhoz. Majd hirtelen leitatta a nyomorult sárga papírost s kissé ingerülten szólt: „Ez a währingi takarékpénztár is megnyuzná az embert.” Azzal hátradől a székeben és rágyújtott egy hölgyezigaretára. A

palota előtt suttogott a tölgy, a királyság szent tölgye. Május elseje volt, ó-naptár szerint április tizenkilencedike.

A palota sötét árnyakkal volt teli, márványokat, aranyozott faragásokat, selyembutorokat és fényes egyenruhákat mind elnyelt a sötétség. A levegőben benne volt az az óriási érzés, hogy itt egy királyság van feloszlásban. Körül csönd és nyugalom, de a talaj mintha ingadozok; a hajó sülyed, a patkányok menekülnek, a kapitány egyedül van a hidon... A királyi dolgozószoba százados szőnyegelt egy művészi petroleumlámpa világította meg és második Milos annak a fényébe hámult. Künn az előcsarnokban semmi sem égett. A lépcsőházban sem égett semmi. A szolgálattelvő hadsegéd szobájában sem égett semmi. Egyáltalában sehol sem égett semmi. A drága csillárok pusztán moredeztek, mert a würzburgi általános villamossági társulat rég lecsavart minden körtét. Csak hátul, a testőrgránátosoknál égett egy hatos Millygyertya.

Hirtelen mennydörgésszerű robaj hallatszott az előcsarnokból. A király fölrezzent.

— Jön a külügyminiszter — mondta. Már megint elesett az előcsarnokban. Bár akkor törté volna a nyakát, mikor bérbeadta a dohánymonopóliumot.

probléma előtt egészen tisztára maradjon a tér? Olyan eljárás ez, mintha telehajigálná az ember a szobáját mindenféle lim-lommal, hogy aztán annál jobban elférjenek benne a butorai.

Ha leszállhatna piederesztőljáról Deák Ferencz, bizony a kezébe erőszakoskodó az obstruálónak a vámanként naplóját, tessék abból kitanulni az ország akaratát. Amelyet különben — hiába erősködnek — anélkül is igen jól ismernek az obstruáló urak. És megtanítaná őket arra, hogy a függetlenségi zászlót nem szabad kenyértörésig való harcra vinni kenyér-kérdésekért, mert a kenyér dolga kegyetlenül erős próbája az elvűségnek. Sőt elmondaná a haza bölése azt is, hogy micsoda siralmas állapotban volt a magyar közjog akkor, például a század elején, amikor igenis külön vámterület volt Magyarország, sőt volt idő, hatvan évvel ezelőtt, amikor ép a hazafias ellenzék küzdött a közbenső vámvonallal lerontásáért, Kossuth Lajos pedig a német vámszövetségbe való belépésről is gondolkodott. Pedig Kossuth Lajos is volt olyan negyvennyolczas, mint — Nomina sunt odiosa.

Végezetül sorra kerülne talán az a tény is, hogy a tilalomfák nem szaporodnak évről-évre, mint fán a gyűrű. Horánszky tavaly kijelentette, hogy csak egy tilalomfa áll a nemzet előtt, ha nincs alkotmányos Ausztria, s ez a tilalomfa: a vámszövetség. Vajjon mivel öntözheték e fának az alját, hogy azóta egész sereg apró tilalom-bokrocson sarjadt körülötte, amelyek árnyékában most a nemzeti párt akar meghúzódni?

A bronz-szobor nem mozdul meg, a bölcsnek a törvénykönyvbe iktatott szelleme pedig nem indítja meg az obstruálókat. Mert az obstrukció nem lélekéből él, hanem a hangszálai után. Ezek a szálak pedig most is csak a parlament termének levegőjét juttatják majd rezgésbe, de nem a közvélemény aspirációit, nem a közvélemény meggyőződését.

POLITIKAI HIREK.

Horvát-krajnai határkérdés. Zágrábról táviratozza tudósítónk: A zsumberáki kérdés rendezésére kiküldött magyar-horvát állami bizottság, amely Bađovinac és Táray udvari tanácsosból, valamint Bojnicics dr. országos levéltárnokból áll, augusztus 7-én a zsumberáki kerületben járt, hogy a horvát-krajnai határon megkeresse azt a helyet, ahol a föld színéről teljesen eltűnt zsumberáki vár állott. A Zsumberák birtoka fölött támadt jogi kérdés eldöntése ugyanis attól függ, hogy hol állott egykor ez a vár. A bizottság a zsumberáki vár helyét közvetlenül a krajnai határ mellett, a Ravni-Valovi hegyen, a Pogana-Jana barlang mellett, 780 méternyire a tenger színe fölött találta meg. A bizottság előterjesztésére az országos kormány Krizianc kerületi mérnök vezetése alatt ásatásokat végeztetett ezen a helyen, amelyek jó sikerrel jártak, amennyiben egészen kiásták a zsumberáki vár alapfalait. Ezek a falak teljesen megfelelnek a Giovanni Pieroni császári mérnök által 1639-ben készített tervetnek; kétségtelen tehát, hogy ez a rom azonos Zsumberák várával. Ezzel a történelmi pör végleges elintézését nyert Horvátország javára. A bizottság mult csütörtökön ismét kiment a helyszínére, hogy a munkálatokat kollaudálja s ez alkalommal lelkes ovációban részesült a helyszínen összegyűlt zsumberákiak részéről, akik között nagy az öröm az ásatások eredménye miatt. Népünnepélyt rögzítettek és hódoló táviratot küldtek a királynak. A bizottság jelentését a magyar miniszterelnök elé terjesztik.

Törvény a királynéről.

(Az igazságügyi bizottság jelentése.)

Az igazságügyi bizottság, amely tegnap tárgyalta a királyné emlékét megőrkítő törvényjavaslatot, a hétfőn tartandó ülésen terjeszti jelentését a képviselőház elé. A tisztelt Ház azután valószínűleg csütörtökön tárgyalja a javaslatot, ha csak a nemzeti párt nem veszi komolyan azt a tegnapi határozatát, hogy egyelőre nem engedi meg semmiféle napirend megállapítását.

Az igazságügyi bizottság jelentését egyébként a következőkben közöljük:

Jelentése a képviselőház igazságügyi bizottságának a dicsőült Erzsébet királyné emlékének törvénybe iktatásáról szóló 463. számú törvényjavaslat tárgyában:

Tisztelt képviselőház!

A dicsőült Erzsébet királyné emlékének megőrkítését célzó törvényjavaslat benyújtása folyo-

mányát képezi az országgyűlés ide vonatkozó határozatának, ami által a törvényhozásnak alkalom nyújtatik a nemzet nagy kötelességének teljesítésére: az imádott királyné iránti kegyeletének a örök hálójának legmegfelelőbb tanúsítására...

Nagy királynéknak ma már a történelemé!

Közjogunk szerint a királyné — ha mint ilyen megkoronáztatik is — az államügyek intézésében részt nem vesz; midőn tehát megdicsőült királynéknak emlékét örökítjük meg: nem a királyi hatalomban részes felkent hitvestárs közjogi tényeire gondolunk, hanem az örökre feledhetetlen királynénak nemzetünk iránt érzett azon ragaszkodására, amelynek a mostani közjogunk alapját tevő kiegyezés létrehozásában történelmi része volt; azon kiegyezésben, mely a király és nemzet érdekeit s érdekeit a koronázásban forrasztotta össze s tartja ma is és jövőre is együtt!

A gyászos véget ért nagy királyné emlékezősével a magyar nemzet állami életének egyik fontos s pótolhatatlanul drága tényezője tűnt el s lőn fényes alakjával szegényebbé; de viszont történelmünk és ezáltal irányított jövőnk gazdagabb lett egy eszményvel: a magyar királyné eszményével; hosszú idők után ő volt az első, aki megtanulta, megszerette és szeretettel beszélt a nemzeti nyelvünket; megértette a szabadsághoz és történelmi jogaihoz ragaszkodó nemzetnek sérelmeit s szenvedéseit, küzdelmét állami önállóságáért; felfogta jogos törekvéseinket, magáévá tette aspirációinkat s mindezeknek ihletett tolmácsolójá, pártfogója lőn felkent hitvestársánál: a nemzet hőn szeretett királynénál!

Azt, ami nemzetünkben nemes, nagy, fentartó tulajdonság van: senki úgy meg nem értette s azoknak így biztosított ő változhatlan érvényt, elismerést, becsülést! Viszont az ő nagy szívé, magasröptű szelleme megnyilvánulásait s majd niobei anyai fájdalomait senki át nem érezte úgy, mint nemzetünk!

A magyar nemzet legigazabb barátját vesztette el benne, akinek sírjánál a nemzet és király érzése újra szétéphellenül egybeforr s a jelent a jövővel köti össze ezen együttérzés, midőn benne a magyar királynének eszményképét örökíti át a jövőbe nemzedékekre.

Szentelt alakja mint ideál és nemzetünk iránti érdemei méltóvá teszik arra, hogy a kegyelet örökre óvja meg emlékét a megsemmisüléstől!

Vajha szentelt halmait hazai földünk fogadhatta volna magába! De midőn ezt a végezetőlünk megtagadja, örök nyugvó helyét neki a há-

Azzal fölnyitotta a dolgozószoba ajtaját és egy Wax Vestas gyufával világított a jövevénynek. Valóban, a külügyminiszter volt az, a népmondák hőse, Sztojan Kovásevics. A tiszt agg a könyökét dörzsölte és nyöszörgött fájdalmasan.

— No, kedves sólymom — szólt a király — bizonyára pénzt szereztél; pénzt, pénzt, általános értékmérőt. Mi, Sztojane? Ha? Forog a világi tőke? Onnan van sietséged?

— Milos — dadogta a külügyminiszter belépőben — Milos, egyetlen királyom, ne áltasd magad hű reményekkel, ne kínozd ősz madaradat, Sztojant. Nincs itt egy nyomorult kopek sem, de valami rettentő csapást kell tudatnom veled, hasonlót ahhoz, midőn sóbányáinkat a viz elárasztotta, vagy midőn a két koronaőr Törökországba szökött s magával vitte a birodalmi almát.

— Beszélj! — rivált rá a király csalódottan.

— A hatalmak — dadogta a prenier belépőben — a hatalmak, fölséges ur, azt követelek, hogy tizenöt nap alatt hajtsuk végre az általános lefegyverzést... Tíz percz előtt mondták a követek... Jaj, még most is dohog a szívem...

Azzal erőltlenül hanyatlott egy citrom-

sárga kanapéra. Második Milos elnevette magát:

— Szamár vagy, Sztojan Kovásevics. Hát mit gondolsz, olyan nehéz lesz megválnom vitéz hadseregemtől? Nekem, aki már megváltam atyám pecsétgyűrűjétől, ki megváltam czobolyprémes bundámtól, sőt a királyság első felszámolása alkalmával megváltam hű barátomtól is, az alibunári hercegnőtől. Én ne tudjak megválni a hadseregtől, én, akinek nincs egyebe, csak a második emeleten egy öreg anyakirályné?!...

— Milos, királyom — felelte a miniszterelnök — ne itélj fölületesen. A világképe egy sarkány, mely megeszi az egyesült királyságot... Mert, tudod-e te, hogy ha a hadsereget most szélnék eresztjük, akkor a hadseregnek ki kell fizetnünk az egész hátralékos zsoldot!... A szolgál, midőn elhagyja urát, kikapja a bérét, ez általános emberi törvény, fölség. Láthatod, komoronykodtál is, a szemtelen és konfidens Jásótól azért nem tudsz szabadulni, mert vizkeresztőta nem fizetted neki egy rézparát sem. Hát még mit csinálnánk most az egész álló hadsereggel, a 785 emberrel, nem is számítva a husziferánsokat?!... Fölség, ez a monarchia csődje — rebegte Sztojan Kovásevics.

A király az ablaküvegen dobolt s a két-negyed taktushoz egy régi, régi kedves chansont dudolt!... Mon petit pi-pi, mon petit ca-ca, mon pe-tit picador...

— Ha megtartjuk a hadsereget — folytatta a miniszter — a királyságot a hatalmak okkupálják. Ha elbocsátjuk a hadsereget, akkor meg a lázadás veszélyezteti a létet. Ez az, fölséges uram, amint dilemmának neveztek a görög bölcsök. Mit csináljunk?... Mit csináljunk?...

— Ki kell fizetni a hadsereget — válaszolta második Milos egykedvűen. — Meg a mészárosokat is, meg a zabliferánsokat is. Teremts pénzt, hű szolgám, mert igazad van, őseim trónja különben feldül.

Sztojan Kovásevics rekedten hörgött:

— Kegyelem, fölség, de ezuttal valóban lehetetlen. Minden reményem a nemzeti bank érczfedezetében volt, de a bank pinczétjéjében fegyveres arnauták őrzik. Gondoltam azonkívül a makaóra is. De a cercle internationale terméi üresek, amióta én és az államszámzéki elnök, meg a patriarcha egyszer mindenkinek elnyertük a pénzét... Milos, királyom, mi lesz ebből?

A király szigorúan nézett kegyenczére:

— Igazat beszélsz, Sztojan? — kérdezte.

lás magyar nemzet szívében biztosítja törvénykönyvüknek ezen lapja is, mely mint a fájdalom apotheozisa fogja sirjához, emlékéhez vonzani minden időnek hű magyarjait!

E tudattól áthatva, a nemzeti kegyelet emelkedett érzetével ajánljuk a heterjesztett törvényjavaslatot mellékelt és átdolgozott szövegében elfogadásra.

Budapesten, a képviselőház igazságügyi bizottságának 1898. szeptember 23-ik napján tartott üléséből.

Szivák Imre dr. s. k. Fabiny Teofil s. k.
jegyző. elnök.

KÜLFÖLD.

Kréta. Rómából táviratozzák: Németország és Ausztria-Magyarország nem akarnak részt venni a Krétára vonatkozó döntő intézkedéseknél. Ebbeli szándékukat tudatták a többi nagyhatalommal, de egyuttal hozzátették azt is, hogy az ő akciójukat nem akadályozzák meg. Ennek következtében a többi négy hatalom a szultánt föl fogja szólítani arra, hogy csapatait vonja vissza a szigetről. E végből a hatalmak határidőt is szabnak a szultánnak. Ez a határidő azonban október közepén túl semmi esetre sem fog terjedni. A hatalmak biztosították a portát arról, hogy a mohamedánokat meg fogják oltalmazni és Törökország felségjogait nem csorbitják. Candiani admirális azt a parancsot kapta, hogy a columbiani vizekre hajózzon.

Montenegró fekete könyve. Nikita, montenegrói fejedelemről a napokban egy könyv jelent meg. A kötet sokatígérő címe: „Néhány véres kép a montenegrói fejedelmi ház történetéből.” A könyv szerzője, kiadója, nyomdája ismeretlen, de azért ezrével van elterjedve szerbektől lakott vidékeken. A könyv tartalma, mint azt a „Kölnische Zeitung” írja, irtózatos dolgokat mond el a montenegrói fejedelmi ház kulisszatörténetéből. A szerző vad gyűlölete a könyv minden sorából meglátszik. Háromszázhusz nagy oktáv oldalon sorolja fel a szerző nevek és dátumok említésével a hajmeresztő kegyetlenségeket, vérengzéseket, amelyeket részben Nikita fejedelem, részben elődei követtek el. Majdnem hihetetlen, hogy felsorolt adatok századrésze is való lenne. A „Kölnische Zig.” egy balkáni tudósítója tudni véli, hogy a könyv szerzője Nikita fejedelem egy volt hadsegéde, Sava

Ivanovics őrnagy, aki ezelőtt nyolcz évvel Montenegroból vándorolt ki Szerbiába és jelenleg Milán király kegyeiben sűtkézik. Az őrnagy szép, fiatal felesége ezalatt a fejedelem egy véronővel folytatott szerelmi viszonyt, aki a fekete hegyek országában nagy don Juan hírében áll. Czettinjében az az általános nézet, hogy e könyvnek Milán exkirály a keresztatyja. Milán főzje és a czettinjei szerb követnek forrt a torkára, akit a könyv megjelenése óta formászerint bojkottálnak. Montenegró kis társadalmának helyzetére a könyv nagyon kelemenül hatott és az a tudat sem képes őket megvigasztalni, hogy a hatalmas Ferdinand a szövetségesük. Ferdinand főleg azzal nyerte meg a montenegrókat, hogy ott tartózkodásakor nyilvános helyeken, dacára katólikus voltának, az orthodoxok szertartása szerint három ujjal vetett magára keresztet.

A helyzet Ausztriában.

(Távirati tudósítások.)

A jobboldali pártok parlamenti bizottságának tegnapi ülése után ma azt jelentették Bécsből, hogy a kiegyezésre vonatkozólag több határozatot hoztak, de titokban tartják, hogy mit határoztak. Ezzel a hírrel szemben a „rendesen jól értesült” „Politik” azt közli, hogy a tegnapi konferencián a politikai helyzetet körülményesen tárgyalták ugyan, de határozatot nem hoztak, mert minden taktika első sorban a baloldal határozataitól és általában a parlamenti helyzet alakulásától fog függni. A jelenlevők minden lehető komplikációt alaposan megvitattak, de határozatra nem került a dolog. Ennyit a jobboldal „cselekvéséről”.

A baloldali németek végrehajtóbizottsága eze után Funke dr. elnöklése alatt ma délelőtt tanácskozott az osztrák képviselőházban. Ez a konferencia mindenekelőtt a királyné halála alkalmából mély gyászának adott kifejezést s azután a politikai kérdések során azzal foglalkozott, hogy folytattassék-e az obstrukció? Az alkotmányhi nagybirtokosok, a Deutsche Vereinigung s talán a keresztény-szociálisták is állítólag a leszerelés mellett vannak, a német haladó s a német néppárt azonban ellene van a békének. A tanácskozás az esti órákban még folyik s így egyelőre a baloldal „cselekvéséről” is csak annyi jelenthető, mint a jobboldaláról.

A megoldás tizenkettedik órájában, midőn a magyar pártok a legnagyobb feszültséggel várják a komoly döntést, az osztrák táviró még csak azt tudja jelenteni, hogy a sűrű szlovéneknek ismét nyelvi sérelmeik van-

nak, a görzi tartománygyűlésen meg pláne abstinenciába léptek ugyancsak a szlovén képviselők.

A Reichsrath egyébként hétfőn ül össze. Hogy mit fog csinálni, arról egyelőre csak annyit tudunk, hogy a képviselőket felkérték, hogy fekete ruhában jelenjenek meg, mert az első ülésen a Reichsrath gyászát fogják kifejezni.

A hivatalos „Wiener Abendpost” mai száma élén a „Reichsrath ülészaka” cím alatt a következőket írja:

Hétfőn, e hónap 26-án ül össze a Reichsrath két háza a XV. ülészakra. Soha ilyen feszült figyelemmel nem néztek új ülészak elé, mint most, amikor a képviselőház munkaképességének kérdése nézve végleges döntést várnak. Számos kiváló jelentőségű törvényhozói feladat vár a Reichsrathra alkalmat adván munkaképességének kipróbálására. Legelől áll a monarchia másik feléhez való gazdasági viszonyainkat szabályozó törvényjavaslatok komplexuma. A Magyarországgal való tartós kiegyezés létrejöttének jelentőségét és értékét ma már nem kell részletesen fejtegetni; elegendő arra az egy körülményre utalni, hogy az osztrák iparosok és kereskedők körében egyre élénkebben hangzik a panasz a két állam gazdasági viszonyának bizonytalanságából eredő komoly következmények miatt. A magyar korona országaihoz való viszonyunkat szabályozó törvényjavaslatok kétségtelenül legfontosabb, de nem egyedüli tárgyai lesznek a küszöbön álló tanácskozásoknak.

A jelentős feladatok egész sora vár erre az ülészakra.

Mindenekelőtt ott van a folyó évi állami költségelirányzat a költségvetési törvénnyel, a mely a Reichsrath elé lesz terjesztendő. Sajnálatra méltó anomália, hogy a költségvetés parlamenti tárgyalása csak akkor veheti kezdetét, amikor a költségvetési évről háromnegyedrészre már letelt. Elvárható, hogy a képviselőház ebben annál erősebb indító okot fog látni arra, hogy a parlament költségvetési prerogatíváját a költségvetés tárgyalásának gyors megkezdésével a legnagyobb mértékben megővje. Az államok újabb történelme nem egy alkotmánykonfliktust ismer, amelyet a kormányoknak a parlament költségvetési joga ellen intézett támadása idézett elő; egészen új dolog volna azonban, ha valamely kormány teljes erővel az állami költségelirányzat alkotmányos elintézésére törekednék, ellenben a parlament ez alól az alkotmányos funkció alól kivonná magát. A költségmegajánlást

— Igazat — felelte az és háromszor keresztet vetett.

A király lehorgasztotta a fejét.

— Akkor hát a zsidót kell hívni — mondta szomorúan.

II.

Grün. Mórnak régi összeköttetései voltak a negotini udvarral. Már második Milos atya, a boldogult Radoszláv király is gyakran használta őt kényes megbízásokra, különösen azoknak a cikkeknek beszerzésére, melyeket a királyi udvar számára kéz alatt volt szokás bevásárolni. Grün Mór szerezte be a pezsgőt, cognacot, aranybojtokat, a különböző partierárakat, szappant, selyempingyolát, fogvizet, s viszont ami az ócska vasak elhelyezését illeti, Grün Mór működése szintén a csudával volt határos. Ezen kiváló érdemei mellett azonban határozottan korholnunk kell azt a tulajdonságát, hogy még ahány fejedelemmel csak dolga volt a Balkánfélszigeten, azokat kezdetben mindig Sire-nek szólította, de később már rendesen úgy beszélt velük: „Jó napot, nagyságos ur!” Most is, midőn egy hét múlva a palotába hívták s a fejedelem és premierje előadta neki a dinasztia súlyos válságát, a tulmerész Grün Mór egyszerűen megveregette az uralkodó vállát:

— Nincs baj — mondta biztatóan. — Meg fogom menteni a királyságot.

— Van talán egy eszméje? kérdezte a fejedelem némi reménységgel.

— Miért ne volna egy eszmém? Persze, hogy van egy eszmém. Ki fogjuk fizetni az egész hátralékos zsoldot! . . .

— Hogyan gondolja azt? kérdezte második Milos mosolyogva.

— Mindjárt elmondom, de tessék előbb a külügyminisztert kiküldeni. Mert ez az ur még képes a tervet eladni Bulgáriának.

A fejedelem intett Sztojannak, mire az fogcsikorgatva távozott, ámbar tudta, hogy Milos ugyis közölni fog vele mindent. Grün Mór rágyújtott a király által kínált britanicára és keresztbe vetvén lábát, így szólt figyelmes hallgatójának:

— A százötvenezer forintot, Sire, amire a négyhavi legénységi zsold és egyéb hadügyi követelések folytán van szükség, egy nagyobb befektetés útján fogjuk beszerezni. Sire, nem sejji, hogy miről van szó? . . . Elmondom hát. Üzembe helyezzünk egy új rendjelet, Sire! Az Arany Rigó-rendet például, a Rigómező emlékére! Nagyszerű rendjel lesz, főség, hat osztálylyal, Sire. Fő a sok osztály, sok osztály kell a dinasztjának.

Második Milos szomorúan intett:

— Hagyjuk ezt, kedves Grün, az ilyen dolgokban már keserű csalódások értek. Ha tekintetbe veszem a tetemes önköltségi árakat, továbbá a belföldieknek adott kedvezményeket, meg a sok közvetítési díjat, mondhatom önnek, hogy egy középkereszt sohasem hoz többet négy forint harmincz krajczárnál. Azután az a kevés is csak fokozatosan folyik be, mert például négyezer lovagot még sem lehet egyszerre kinevezni. Mi hasznunk hát a rendjel-alapításból, mikor nekünk most pillanatnyi szükségleteink vannak? . . .

Grün, az egérrarzu kis ember, felugrott a székről:

— Hisz az az, Sire, hisz az az, hogy önök, tisztelt balkáni fejedelmek, még sosem tudtak egy rendjelet becsületesen finanszírozni! Elmondom hát a szükséges részleteket is: Főlséged megszerkeszteti az új rendnek alapszabályait, ahol az egyik paragrafus úgy szól, hogy a kitüntetett a saját költségén köteles a rend jelvényeit beszerezni; Főlséged azonkívül még csak a jelvények pontos rajzát készítteti el a hadmérnöki törzs által. Azután én, kellő meghatalmazással ellátva, megjelenek Bécsben a Mayer és társa egyenruha-készítő cégénél, ahonnan az ön generálisai azokat a

eddigelé csak a népképviselői jogai szempontjából szokták megítélni. Parlamenti viszonyaink alakulása arra késztet most bennünket, hogy a Reichsrathot az állami költségvetés elintézése körül való kötelesegeire figyelmeztessük.

A Reichsrath újra találkozni fog a czukor-árusítási adókról szóló törvényjavaslattal is, amely tudvalevőleg a kiegyezési törvények komplexumának egy részét ideiglenesen rendező és a kiegyezés végleges törvényes rendezésével természetesen el- esik. Ez az adó adja majd a kellő fedezetet egész sorára az olyan kiadásoknak, amelyeknek jogosult és sürgős szükségességét egyik oldalról sem vonják kétségbe. Ilyen kiadások mindenképp a hivatalnokok október 1-én kezdődő fizetésemelésének költségei, továbbá az állami szolgák járulékaiknak és ezzel kapcsolatosan a pénzügyőrség járulékaiknak ujjalag tervbe vett javítása. Az állami hivatalnokok helyzetének javítása, ami évenként körülbelül negyvenmilliónyi kiadási többletet okoz, most a hivatalnokok fizetésének javításáról szóló törvény szentesítése után, multhatatlanul szükséges. — A kormány már a múlt ülészakban nyújtott be idevonatkozó törvényjavaslatot és annál inkább számít a parlamentben való kedvező fogadtatására, mert itt, tekintve a szolgák számos kategóriájának a helyzetét, valóságos inszurgenciák forog szobán. Nemkevéssébbé komoly szükségletnek felel meg a vagyoni átírások illetékeiről szóló törvényjavaslat, amely különösen a pártoknak azt az egyértelműleg és sürgetően hangoztatott követelését fogja nagy mértékben teljesíteni, hogy mezőgazdasági javak átírásánál az átírási illeték leszállítassék.

A helyi érdekű vasuti hálózat számos jogos követelésnek fog eleget tenni a közlekedési politikának ebben a fontos ágában.

A parlament jóváhagyására váró tárgyak között van végül a japáni kereskedelmi szerződés. Itt mindenképp azt a szempontot kell irányadóul venni, hogy a monarchia külviszonyai a belső zavarok befolyásától mentesek legyenek. Azonkívül ebben a kérdésben figyelembe veendő a belföldi kiviteli ipar és tengerentúli kereskedelmünk fölötté nagyjelentőségű érdekei. Az osztrák termelésnek az a jogos követelése, hogy neki is legyen része Kelet-Ázsia kereskedelmi meghódításában, ne bukkanjon akadályra a népképviselői magatartásában.

A fenti rövid és semmiesetre sem kimerítő áttekintés eléggé mutatja, hogy a Reichsrathnak alkalma lesz a kiegyezési javaslatokon kívül más

igen jelentős javaslatok egész során nagy tevékenységet kifejezni. Ámbar tehát a törvényhozó testület munkaképességének megítélésére alkalmazott mérték már a rövid határidő miatt sem mondható nagyon szerénynek, mégis kimondhatjuk, hogy munkakedvtől áthatott parlament képes ilyen megszemenő követelményeknek is megfelelni.

Másik fejtegetésében, amelynek „A visszapótlások” a címe, kifejti a „Wiener Abendpost”, hogy hála a második félévi költségvetési provizoriumról szóló császári rendelet harmadik szakaszának, amely feljogosította a kormányt, husz millió forintnak előlegként való felvételére, sikerült a pénzügyminiszternek a visszapótlandó összeget, amelyet a miniszter legalább huszonkét millióra becsült a költségvetésben, az 1898. évre öt milliónyi összegrő redukálni.

Kina válsága.

A pekingi eseményeket mai távirataink szerint a londoni sajtó az angol politika kudarcának fogja fel, úgy amint mi is tegnap kifejtettük. Az előre nem látható politikai jelentőségű szenzációt egyébiránt ma ténylegesen helyreigazítják; valósággal úgy állván a dolog, hogy a császárt nem ölték meg, csak detronizálták. Azonban Li-Hung-Csang most visszakerül az udvarhoz és az angolok öt határozottan orosz zsoldosnak tartják (ami egyébiránt korántsem apodiktikus igazság) s így nagy konfliktusokra lehet még kilátása a színjáték közönségének, Európának.

A forradalomról ma ezeket táviratozzák: London, szeptember 24.

Egy Shanghaiban megjelenő angol újságnak pekingi tudósítója autentikus értesülés alapján megzafolja a kínai császár halálának hírére. A kínai kormány kétezer táel jutalmat tűzött ki annak, aki a megszökött Hang-Ju-Vaj-t elfogja. Hang-Ju-Vaj volt a császár tanácsadója; most azzal vádolják, hogy a császárt meg akarta gyilkolni.

London, szeptember 24.

Sanghaiból jelentik: az odaváló politikai főnök Pekingből azt a parancsot kapta, hogy tartóztassa le Hang-Ju-Vaj-t, a császár eddigi főtanácsosát, aki Pekingből állítólag Sanghaiba ment. A mandarin az angol konzul támogatását kérte Hang letartóztatására, azt mondván, hogy Háng egy hivatalától megfosztott gonosztevő. Ha sikerül Hángot letartóztatni, valószínűleg nyomban ki is fogják végezni. Sanghaiban

különben a tisztviselők általánosan hitelt adnak a császár haláláról szóló híreknek.

A „Daily Mail”-nek Sanghaiból azt jelentik, hogy Hang-Ju-Vaj elmozdítását az orosz párt kívánta.

London, szeptember 24.

A „Times”-nek jelentik Pekingből, hogy a császár és valamennyi főtisztviselő tegnap, pénteken, mutatta be hódolatát a császárnénak. Pekingben teljes nyugalom van.

Majna-Frankfurt, szeptember 24.

Idé azt jelentik Tien-Csinből, hogy a vasuti összeköttetés Tien-Csin és Peking közt megszakadt.

London, szeptember 24.

Sanghaiból érkezett távirat szerint, amelyet több idevaló lap közöl, a brit konzul tiltakozott az ellen, hogy átvizsgálják e brit hajókat Hang-Ju-Vajnak, a császár volt főtanácsosának letartóztatása végett. A távirat szerint a kelet-ázsiai brit hajóraj parancsnoka Takuban csapatokat szándékozik parta szállítani.

A revízió-bizottság döntése.

(Távirati tudósítások.)

A Dreyfus-ügy jövődő sorsa ma kiszámíthatatlanabb, mint valaha. A revízió-bizottságban három szavazat a pörújítás mellett, három pedig ellene volt. Ez végeredményében egyértelmű azzal, hogy a bizottság a revízió ellen foglalt állást. A felülnő határozattal most elsősorban a minisztertanács fog foglalkozni. Képzeltető, hogy Párisban a kedélyek izgatottsága elérte a tetőpontját.

Brisson kormányelnök egy hirlapíró előtt odanyilatkozott, hogy Franciaországban tényleg létezik egy köztársaság-ellenes monarchikus katonai párt, ámde a kormány „nem fél tőle.” Brisson leszállított aggodalmainak őszinteségében okunk van kételkedni. Az a párt már idáig is súlyosan kompromittálta a köztársaságot és talán még többet ért el, mint amennyit remélni mert volna.

Egy revolverlövés is beleszólt tegnap a Dreyfus-bonyodalomba s a durranás nem okozott nagyobb riadalmat az ügy többi vértéküli szenzációjánál. Gondoljuk csak meg, ha egy más szociális vagy politikai vita folya-

pompás vörös nadrágokat kapják s a cégtulajdonosnak felajánlom az ügyet. A Mayer és társa cégügyanis mintegy bizományba kapja az Arany-Rigó-rendet; Fölséged ráruhazza a cégre a rend arany- és ezüst keresztjeinek kizárólagos gyártási és elárusítási jogát s már a kinevezési okmányban a Mayer és társához utasítja a kitüntettet. Fölséged azonkívül, mondjuk tizenötöze felosztva garantál, a cégnek kétszáz nagykeresztet, kétezer közepkeresztet csillaggal vagy csillag nélkül, azután mintegy tizenötöze lovagot, első- és másodosztályt együttesen; különösen sok lovagot, mert az ezüst lovagkeresztben van a főszűl; az a legkisebb, abba lehet a legtöbb rezt belékeverni, a Mayer és társa azon fog legtöbbet nyerni . . .

— Nagyszerű! — sóhajtott a király.

— Így kell egy repdjeiet finanszírozni — diadalmaskodott a kis Grün Mör. — Fölséged — szölt ismét, a tárgyra térve — mindezen kedvezményekért megkapja a Mayer és társától a százötvenezer forintot. Megjegyzendő, hogy azért az Arany-Rigó nincs eladva örökáron; mert az egyezés tiz évre szól csak s azután megint megújítható, esetleg kétszáz ezer forintot.

Második Milos, a Balkán ostora, megélelt Grün Mör és megindult szölt:

— Kedves Möröz . . .

Majd némileg erőt vett felindulásán és látneki hangon kezdett szölni:

— A pénz hatalma végtelen, — mondta. — Elenyészeti a rangkülönbséget, százados harezoknak vet véget, kibékíti az árja fajjal a szémit . . . A pénz hatalma végtelen. Trónokat ingat meg és trónokat bástyáz körül, fémoszlopai mögöl nevet a cselszövénynek . . . A pénz hatalma végtelen. Menj, Grün Möröz, menj és add át neki királyi üdvözlémet . . .

III.

A nap leáldozik!

Május tizenötödikén este ezzel a vészjósló kiáltással lépett be a királyhoz Sztojan Kovácsévics.

— A nap leáldozik! — lihegte a fekete hegyek ősz keselyűje. — Ime, királyom, olvasd a Grün Möröz chiffrírozott táviratát.

Második Milos a papiros után nyult és megüvegesedett szemekkel bámult a telegrammra: „Nincs Tzlet. Möröz és Törsa nsm ölkuszik. Azt mondja, piacz ujabban elárasztva hasonló árucikkkel. Rajz és szalag sem tesszik. Sziámi királyé tarkóbb, mindenki azt keresi. Grün Möröz.”

— Csapás! . . . csapás! . . . nyögte a kül- és pénzügyminiszter. — A követek most adták át az üzenetet, hogy ha éjfélig meg nem történik a lefegyverzés, az egyesült csendőr-

hadosztályok hajnalban átlélik a Drinát . . . S a nép, az istenadta nép, mindent tud és a hadsereg követeli a zsoldot . . .

— Az Isten verje meg azt a világbékét; kiáltotta most H. Milos és megtörtén rogyott a trónszékre, a montenegrói fejedelem e becses ajándékára.

A külügyminiszter halkán ismételte:

— Az Isten verje meg azt a világbékét . . . Ha nem volna, most kétheti zsolddal megint kielégíthetnők a hadsereget, úgy, mint már számtalanszor. Azt a keveset valahonnan csak előteremtünk . . .

A palota előtt, a szent Cyrill- és Method-teren eközben zajos lett az este. A sötétben fölvonult a királyság egész hadserege, a pozsareváci testőrlovasok, a szabad bosnyák-vadászok s a drinai tüzerek ott zúgtak második Milos palotája előtt s a tömeg morgásából egyes összefüggéstelen szökat lehetett fölhallani: „Penz . . . para . . . piasztér . . . kopek . . .” A láрма egyre félelmetesebb lett, úgy, hogy Sztojan Kovácsévics, a tapasztalt forradalmár, végre is belátta a veszélyt.

— Királyom — süttögte — nincs veszeni való időnk. Vitéz hadseregedet le kell csillapítanunk, hogy időt nyerjünk, mert különben el vagyunk veszve. Menj ki hát a balkonra és beszélj nekik úgy, amint én sugom.

mán egy megtámadott szereplőnek hiszterikus felesége lelő egy élestollu újságíró; gondoljuk csak meg, mekkora fordulata van az egész vitának rögtön! Gondoljuk csak meg, mekkora erő van egy ilyen detonációban máskor! De most? I... A Dreyfus-izgalom nem amolyan közönséges szenzáció, hogy a vezérkari épület s a miniszterelnöki palota köré toluló sokaság ott hagyja helyét, abbanhagyja izgalmát s egy véres holttest köré csoportosuljon, némán, csöndesen, mint egyéb esetekben. Nem, ez a dolog már „kinőtt” a rendes méretekből; egy pisztolydörrenést nem is hall meg a tömeg, a mai táviratok már alig szólnak valamit a Dreyfus-ügy első véres áldozatáról, akit, ki tudja, nem követ-e még egy hosszú halovány sor, ha a nehézkes öreg generálisok ezentul is elég fűrgék lesznek az intrikákban.

Mai távirataink a következők:

Páris, szeptember 24.

A mai minisztertanács, amelyen Brisson elnökölt, a Dreyfus-per revíziójával foglalkozott. A minisztertanács nem döntött, hanem elnapolta magát hétfőre, mert Peytral és Viger miniszterek nem voltak jelen. Hétfőn a minisztertanácsban Faure Felix fog elnökölni. A minisztertanács ma a revízió-bizottság-jelentése alapján tanácskozott.

A „Liberté” szerint a bizottság három tagja a revízió mellett és három tagja ellene nyilatkozott. Ezt a hírt megerősíti a „Temps” és több más lap is.

Ennek a szavazásnak az lett a következménye, hogy a bizottság a revízió ellen nyilatkozott, mert többség nem volt a revízió mellett.

Páris, szeptember 24.

A Havas-ügynökség jelenti: Általában még mindig azt hiszik, hogy a kormány a revízió mellett van. Politikai körökben a minisztertanács határozatának elnapolására nézve a revízió ügyében többféle okot hoznak föl. Első sorban azt, hogy Peytral és Viger miniszterek nem voltak a minisztertanácsban jelen, továbbá, hogy a minisztertanács azért nem hozott ha-

tározatot, hogy tekintettel a Derouléde által holnapra összehívott nagygyűlésre, elkerülje a viharos tüntetéseket. Kifejezést nyer az a vélemény is, hogy a revízió-bizottságban két teljesen egyenlő párt van; végül pedig különösen arra utalnak, hogy a minisztertanácsnak ama kérdésben kellett nyilatkoznia, vajjon a petit bleu-t, amely miatt Picquart-t, mint hamisítót hadi törvényszék elé akarják állítani, a Dreyfus-ügyre vonatkozó iratokhoz csatolják-e, amelyek átküldendők a semmitőszékhez, vagy pedig különválaszják azoktól és haladéktalanul átküldjék a hadi törvényszékhez. Pozitív értesülések híján ezek a föltevésék vannak forgalomban.

Páris, szeptember 24.

A Havas-ügynökség jelenti: Az igazságügyi miniszterium véleményező bizottságában a szavazatok megoszlának; három szavazat ellene, három pedig mellette van annak, hogy a jogi döntés a parlamentre bizassék. A bizottság kedvezőtlen véleményt adott a revízióról. A kormány ennek következtében, minthogy a szavazategyenlőség teljesen szabad kezét adott neki, de ezzel együtt reá hárul az egész felelősség a döntésért, a határozathozatalt hétfőre halasztotta, mikor a miniszterium teljes számban együtt lesz. Viger-t Orleansból és Peytral-t Marseilléből táviratilag hazahívták. Hétfőn mind a ketten visszatérnek, hogy résztvegyenek a minisztertanácsban.

Páris, szeptember 24.

A revízió-bizottság véleményéről azt beszéltek, hogy az igazságügyi miniszterium három igazgatója a revízió mellett, a semmitőszék három bírója pedig a revízió ellen szavazott.

Paulmier képviselő párbajra hívta Milleraudot.

Páris, szeptember 24.

Ma az orleansi herceg arczképével díszített falragaszokat függesztettek ki, amelyeken könyvkereskedői hirdetés alakjában e szavak olvashatók: „Legközelebb megjelentik az Orleansi herceget.”

Páris, szeptember 24.

A legújabbban érkezett táviratok is megerősítik azt a hírt, hogy a revízió-bizottság

véleménye szerint nem kell revízió. Látnivaló, hogy a revízió ellenségeinek érvei győztek, amelyek szerint nincsenek meg a revízió jogi feltételei. Mindenesetre lehetséges, hogy közbefövő események ezt a véleményt lerontják. mert ha a kormány tagjai közt egyetértés nem volna elérhető, akkor vagy egyes miniszterek, vagy az egész kormány lemondana és ez esetre a kamarát is egybe kellene hívni, ami természetesen egészen új helyzetet teremtene.

Brüsszel, szeptember 24.

Az „Indépendance” egy munkatársa ma beszélgetést folytatott Brisson-nal, melynek folyamán a miniszterelnök a következőket mondta:

— Tényleg létezik egy anti-republikánus-, monarchikus katonai összeesküvés. De ez a komplot nem veszedelmes. A kormány az összeesküvőket erős kézzel megfenyíti. (N. Fr. Pr.)

Páris, szeptember 24.

Egy itteni lap szerint Henry alezredes, Henry Emil anarchistának unokafivére volt. Henry Emil volt az, aki a Terminus-kávéházba bombát vetett és aki e tettéért halállal lakolt. Henry Emil fia volt Henry Fortunének, aki a Commune alatt ezredes volt. Henry alezredes az Emil elleni végtárgyaláson tanuskodott unokafivére ellen; vallomását akkor így végezte: „Az apja köztársasági volt. a császárság alatt, a fia pedig anarchista a köztársaság idején. Ilyenek családom emez ágának tagjai.”

Páris, szeptember 24.

Olivier, a „Lanterne” szerkesztője, akit Paulnierné tegnap megsebesített, az éjszakát aránylag jól töltötte. Állapota javult; remélik, hogy életben marad.

Páris, szeptember 24.

Reveillére tengeragy Guieysse volt gyarmatügyi miniszterhez, aki a revízió kérdése alkalmával a kamara összehívása ellen nyilatkozott, helyeslő levelet intézett, amelyben azt mondja, hogy most amikor a sajtó egy része nyíltan az erőszakra és államsínyre appellál, kizárólag a semmitőszék van arra hivatva, hogy a revízió ügyében döntőn és Franciaországot az áldatlan zűrzavarból ki-vezesse.

A „Lanterne”-nek azt a cikkét, amely Paulniernének okot adott az Olivier szerkesztő ellen tervezett merényletre, nem Olivier írta, hanem

Azzal a kissé halvány uralkodót kituskolta az erkélyre, ő maga meg négykézláb a háta mögé kuszott.

A hadsereg iszonyu kárcmkodással fogadta a legfőbb hadurát. Azután hirtelen csönd lett, mert második Milos intett, hogy beszélni akar.

„Katonák, vitéz hadseregem! — kezdte. — Legyetek csöndben, mert az anyakirályné már alszik. Ne zajongjatok, mert ez nekem fáj! Hiszen tudjátok, hogy én mindig együtt éreztem veletek s hogy én a ti harci érenyeitekért szívesen odaadnám a Napkelet minden kincsét. (Éljenezés.) De engem, sajnos, köt a rideg való. Ti tudjátok, hogy milyen nehéz anyagi áldozatok árán tartottam fenn vitéz hadseregemet; a legutóbbi évek, a sok árvíz és aszály különösen megsokszorozták gondjaimat és ennek tulajdonítható, hogy vitéz hadseregem illetményei nem mindig jártak ki eszményi pontossággal. (Zugás.) Ma is ugyebár, a monarchia életének e nagy fordulópontján, ez a körülmény hoz ide titeket, derék katonáim. (Ugyvan!) Azonban ne aggódjatok. (Mozgás.) Mert minden ellenkező híresztelés dacára örömmel jelenthetem ki nektek, hogy a hadsereg kielégítésére szükséges eszközök immár együtt vannak és holnap reggel mindenki megkapja a zsoldját. (Zajos eljenezés.) Ma ez csak technikai akadályok miatt nem volt eszközöl-

hető, amennyiben az angol bank aranyrudakban fizet és én ilyen késő esti órában már sehoh sem tudok váltani. Odaát a fűszeres már bezárt, holnap azonban minden meglesz. Kérlek hát titeket, oszoljatok most szét s menjetek valahová vacsorázni.”

A tömeg harsány éljenezések közt szétszórt, második Milos pedig, mivel nem volt veszteni való ideje, gyorsan vörösre festette a szemöldökét, bajuszát, állszakálat ragasztott és egy kis börtáskában rendjeleit s a fejedelmi magánpénztárt (mintegy kétszáz forintot) magához vévén, a hátulsó lépcsőn feltűnés nélkül távozott. A külügyminiszter már nagyon siettette, mert neki még az anyakirálynét is el kellett szöktetnie valahová. Milos a város sötét utcáin sietve haladt át s még ép jókor érkezett a keleti expressvonalhoz. A kupében azután hanyattvágta magát és egy üveg tent years cognachól nagyot huzott. Nis felé már úgy aludt, mint a bunda.

Zimonyban egy pakttáskás idegen vonta magára a figyelmét Milos királynak. Amint álmosan kidugta a fejét a kupéból, úgy rémlett neki, hogy Miklós szkutarii herceget látja, az albánok szuzerén fejedelmét.

— Miklós! Mon cousin! — kiáltott a pakttáskás idegenre, ki óvatosan lépegetett a vonat előtt, egy üres szakaszt keresgélve.

— Halló! Milos! — kiáltotta az vissza és heugrott fejedelmi barátjához.

Csöndes tavaszi esőben indult el a vonat és a barátok csakhamar elbeszéltek egymásnak, hogy mi okozta ezt a fejedelmi találkozást. A szkutarii herceg keserűen panaszkodta, hogy az orosz és az osztrák-magyar követ őt is ugyanolyan dilemmába hozta, mint barátját, Milost. Majd mindkettejük vigasztalásául hoztátette:

— Lázár, a délruméliai fejedelem és Mihály, a havasalföldi vajda szintén így jártak, de ők Vercziarován át jönnek.

Budapesten, a keleti pályaudvaron tényleg már négyen voltak a királyok a számkivetésben. Ezuttal nem fogadta őket sem az állomásfőnök, sem a főkapitány. Egy korsó pilseni sör mellett szomorúan üldögéltek az étteremben és jövendő életpályájukról gondolkodtak és második Milos ismét a sokat nélkülözött gianaclis-czigarettákat szivta. A szkutarii herceg kínálta meg vele őt, meg Mihály vajdát, akinek plaidet is kellett kölcsönöznie. Ő volt köztük aránylag a legjobb módú és legbeszédesebb. Egyre azt hajtogatta:

— Mi balkáni fejedelmek, mi vagyunk az áldozatai minden rossz viczcznek. A világbékének is mi vagyunk az áldozatai.

Papp Dániel.

Turot újságíró. A cikk elítélő hangon foglalkozott Paulmier képviselő magánéletével.

Páris elignaucourti kerületének számos választója elhatározta, hogy a legközelebbi községi választáson föllépteti Picquart ezredest.

TÁVIRATOK.

Le a fegyverrel!

Pétervár, szeptember 24. Az a hír, hogy a hármasszövetséghez tartozó államok helyeslő jegyzékkel válaszoltak a csár lefegyverezési indítványára, mind-ezideig, nincs megerősítve. Eddig különben is csak Spanyolország és az Egyesült-Államok küldtek formális feleletet, amelyekben az áll, hogy az indítványt egyelőre csak elvben fogadják el, végleges határozatot csak a nemzetközi kongresszus után fognak mondani.

Róma, szeptember 24. A szentszék jegyzékét küldött a pétervári kabinetnek a nemzetek közt előforduló vitás dolgok elintézésére hivatott nemzetközi békebizottság föllállítása iránt. A Vatikán helyeslően válaszolt a lefegyverezési indítványra és öszintén kívánja a szép eszme megvalósulását, amit a pápa már évek óta óhajtott. A Vatikánban remélik, hogy a hatalmak megegyezésre jutnak a lefegyverkezés csökkentésére vonatkozó javaslat fölött.

Az anarchisták ellen.

Róma, szeptember 24. Az összes európai kormányok beleegyeztek már elvileg az anarchizmus ellen indítandó írtóháboruba. A legközelebbi napokban szétküldik a kormányokhoz egy nemzetközi konferencia meghívóját. A konferencián az anarchia legyőzésének módjairól fognak tanácskozni.

Bern, szeptember 24. A szövetségtanács által kiutasított anarchista neveit valószínűleg csak néhány nap múlva teszik közzé. Vannak közöttük olyanok is, akiket még ki kell nyomozni és letartóztatni, hogy kiutasíthassák őket. A kiutasítottak névjegyzékét a kiutasítás végrehajtására vonatkozó instrukciókkal együtt megküldték a kantonok kormányainak.

Anglia flottája.

London, szeptember 24. A „Morning Post“ Vilmos császár tegnapi stettini beszédével és a francia tengerészeti miniszternek Toulonban tartott beszédével foglalkozik és azt mondja, hogy ez a két beszéd annak a jele, hogy a német és francia flottát nemsokára szaporítani fogják. Tekintve Oroszország flottaerejének gyarapodását, megjegyzi a nevezett lap, hogy Anglia ma már nem lehet megelégedve olyan flottával, amely nem nagyobb két más állam flottájánál.

HIREK.

Az olvasókhöz.

Az „Országos Hirlap“ rövid pályája egy új stádiumához, ez év utolsó érnevedéhez jutva, önértékesen tekinthet vissza múltjára, melyben megfelelt mindannak, amit programjában ígért, hogy a szabadelvűségnek, a magyar értelemben vett szabadelvűségnek lesz közlönye, megmondván az igazat fölfelé és lefelé, de tisztességes hangon. Hogy nem nyúl senkinek a privát dolgaihoz, de szembeszáll a leghatalmasabbakkal is ott, ahol a közérdekről van szó. Olvasóink a tanuk arra, hogy ezt az ígértünket betartottuk. S hogy ezt megértette és méltányolta is a közönség, mutatja az, hogy fiatal lapunk, ami szinte példátlan a

journalisztika történetében, már az első évben felküzdötte magát a legelterjedtebb hazai lapok közé.

A lapnak ez a lelkes felkarolása buzdít arra, hogy még ernyedtelenebb buzgalommal folytassuk az „Országos Hirlap“-ot s nem lankadva és el nem kedvetlenedve a politikai küzdelmekben, képviselői legyünk annak az egyedül okos irányzatnak, mely a komoly, okos és becsületes bírálatban találja a hirlapírás kötelességét, a magyar nemzet érdekét pedig abban, hogy kockáztatott ugrások helyett minden alkalmas pillanatban előre lépjen a nemzet, ha csak föllépéssel is, de mindig előre.

Nem vagyunk barátjai a nagy szavaknak, öblös ígéreteknek és a virágos frázisoknak. Az igazság egyszerű ruhában jár és szűkszavú. De egyet ígérhetünk, hogy az „Országos Hirlap“ nem fuzionál senkivel, mint azt híresztelni próbálták, nem vacillál se erre, se arra, nem befolyásolja se párttekinetet, se a népszerű álláspontok pillanatnyi varázsa, meggyőhetetlenül a maga útján, azon az úton, melyen a magyar nemzeti állam teljes kiépítéséhez kell a köveket összehordani.

Az „Országos Hirlap“ egyszersmind a család lapja kívánván lenni, nagy figyelmet fordít arra, hogy a család minden tagja, az is, amelyik a politikával nem törődik, megtalálja ami érdekli. Tárcait a legjobb írók írják, hírvivata friss, táviratai a világ eseményekről gyorsan értesítik a közönséget, levelezőket tart Európa majd minden jelentékeny városában s összeköttetésben áll a hírszolgálat összes, folyton tökéletesedő forrásaival. Gazdasági rovata pedig annyira gondos, hogy az első helyet vivta ki magának és a gazdaközönség előtt valósággal nélkülözhetetlen.

Regényeit akképen válogatja a világ irodalom remekeiből, hogy azok az abszolút irodalmi becs mellett a kisasszonyok olvasmányai is lehessenek s emellett érdekesültségben tartásuk a legfinnyásabb irodalmi nyenyezet is. Mikszáth Kálmán, kinek „Új Zrínyiász“ című regénye nagy szenzációt keltett az egész országban s melyet a külföldiek is fordítanak, új, de még annál is érdekfeszítőbb művet írlapunknak, melynek közlését rövid idő múlva megkezdjük.

Október elsejével új előfizetés nyílik lapunkra:

Előfizetési árak:

Egy évre	14 frt — kr.
Félévre	7 frt — kr.
Negyedévre	3 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt 20 kr.

Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése szeptember 30-án lejár, hogy a megújításról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Egyben tudatjuk olvasóinkkal, hogy karácsonyra nagy irodalmi újdonság készül, a

KATÁNGHY-NAPTÁR,

melyet nagyságos Katánghy Menyhért országgyűlési képviselő ur, a Naplóírási bizottság tagja írt és szerkesztett, választási költségének részben való behozásának tekintetéből.

Az „Országos Hirlap“ megszerezte a teljes hazafitól e naptárt kizárólag előfizetői részére s mindazoknak, kik a jövő érnevedben előfizetői maradnak, bérmentve ajándékuul küldi karácsony hetében.

A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 24 oldal.

— **Herczegi nász.** Boroszlóból táviratozzák: XXX. Henrik reussi herceg esküvője Feodorowna szász-meidingeni hercegnővel ma délelőtt volt a menyasszony szülei, továbbá Frigyes császár özvegye, Albert szász király, a hesseni nagyherceg és neje s más fejedelmi személyiségek jelenlétében. A templomból jövet a fejedelmi személyiségeket az összegyűlt sokaság lelkesülten üdvözölte.

— **A testőrség gyásznapja.** Megható kis gyászünnepelet rendezett tegnapelőtt a magyar királyi testőrség Bécsben. A sok nehéz díszszolgálatok után dísztermükben gyűltek össze a gárdatisztek, ahol Fálffy Andor gróf testőrkapitány szép és lendületes magyar beszédben meghatóan emlékezett meg a megdicsőült Erzsébet királyasszonyról, kit nemcsak mint katonának, de kétszeresen s főleg mint magyar testőröknek van okuk mélyen gyászolni. A gyászoló testőrség a beszéd után mélyen meghatva oszlott szét.

— **Az ellenzék üzemel.** A függetlenségi párt hivatalos estilapjában olvasunk ma cikket az igazságügyi bizottságnak tegnap tartott üléséről. Megírja az ülés történetét és eredményeit, amelyeket persze csak most utólag közölhet, mivel reggel nem jelent meg. A cikk aztán így végződik:

... a törvény szövegében a „császári“ kifejezés — mint már közöltük — az ellenzéki képviselők minden tiltakozása daczára bent hagyatott. A javaslat a Házban nemsokára szönyegre kerül, hogy az ellenzéki képviselők a tárgyalás elé milyen *üzelmekkel* mennek, azt a fentiekből következtetni lehet.

A cikkíró persze érzelmeket írt, csak a szedőszekrény koboldja csinált belőle üzemeket. Szót se érdemelné az egész s csak azért említjük föl, mert néha a sajtószekrény koboldja jobban fogalma z, mint a cikkíró.

— **A királyné gyilkosa.** Genfből táviratozza tudósítónk: A vádtanács ma tartott nyilvános ülésén a vádlóügyész azt az indítványt tette, hogy Lucchenit, aki napról-napra szemtelenebbül viselkedik, október másodikáig „egyest börtönben“ hagyják. Az indítványt a vádtanács elfogadta.

Luccheni ma ismét azt szinlelte, hogy nem tud francziául. Az elnök erre azt mondta neki, hogy annyit ért mégis, hogy ki lehessen hallgatni.

Mikor Luccheni a termet elhagyta, valaki a hallgatóság köréből ezt a szót kiáltotta utána:

— Canaille!

Erre Luccheni visszafordult és haragosan visszakiáltott:

— Maga a bestia!

— **Chicagol konzulunk halála.** Proskowetz Miksa, chicagói osztrák-magyar konzul halálos balesetéről, amelyről annak idején megemlékeztünk a következő részleteket kaptuk: Proskowetz dr. állomáshelyéről, Chicagoból haza akart jönni Morvaországban lakó szüleihez. A Chicago és New-York között levő Fors Wayne állomáson kilépett a hálókocsból, hogy a kocsiközön át az étkezőkocsiba menjen, a sötétben azonban nem vette észre, hogy a két kocsit nem áll elég közel egymáshoz és leest a sínekre. Szerencsétlenségére ugyanabban a pillanatban tolták a hálókocsit közvelel az étkezőkocsihoz s az utóbbinak egy kereke átment rajta. Iszonyu pánik keletkezett a pályaudvaron, mikor észrevették a szerencsétlenséget. Rögtön hívták a papot, aki föladta Proskowetznek a halotti szentséget. A börtönzár véget ért konzult ma temették el Chicagóban, ahova egy testvére már elutazott, hogy rendezze szerencsétlen testvérenek hágyatékát.

— **A kis király csukamájolaja.** A kis királyok többnyire boldog emberek, ha csak nem kell esukamájolajat inniok. Mert az kellemetlen még királyi gyomrocskáknak is. A kis polgári beteg még kikönyörgi egyszer-mászor a súlyos olajat az édesmamáitól. Királyi betegnél ez nem történhet meg. Egész fakultás vigyáz a kis király csukamájolajára. Mert ottan a csukamájolaj már történelmi adat. A Bourbon lilíom hervad, utolsó kis szintelen, beteges hajtását féltik, óvják. Nagyon a mellére szállhatott a kis királynak az a lóporfüst, ami ott kép-

zódott Cuba körül. Gyöngye kis tüdejét marta, bántotta. Fáj minden tagja. A kis mama pedig nem akarta megmondani, hogy miért olyan szomorú, pedig szorgalmasan itta XIII. Alfonzót a csukamájolajat.

— Ne sirj, kis mama, hiszen lásd iszom én a csukamájolajat, pedig nem jó, igazán.

Ma még csak a mamája meg a csukamájolaj miatt szomorú a kis spanyol királyné. Majd ha felnő, megtudja, hogy az életben van még annál sokkal keserűbb is.

— **Nászutazás a Mont-Blanc tetejére.** A francia lapok csodálkozással vegyes büszkeséggel emlékeznek meg egy fiatal menyecske sport-sikeréről. A fiatal asszony, aki nagy kedvelője a turista-sportnak, arra szánta el magát, hogy olyan nászutazásra megy férjével, amilyent még eddig semmiféle ifjú házaspár meg nem tett. E hónap 14-én reggel nyolcz órakor indult el a pár Chamonixból és mászott föl a hegyre egész délutáni két óráig. Ekkor elérték az ugynevezett Grand-Mulet-t (Nagy-Öszvér.) Itt maradtak éjfél után egy óráig. Innen jéghegyeken, heves széllel küzdve, tízenkét órahosszat mentek, míg fölértek a Mont-Blanc tetejére. A leszállás minden incidens nélkül megtörtént. Ötvenkét órai hegymászás után érkezett meg az érdekes házaspár Chamonixba, hol számos turista üdvözölte őket.

— **Erzsébet-csucs.** Mint löcsei tudósítónk írja: a Szepességben a tavasz merült fel, hogy a Kárpátok egyik csucsat az elhunyt királynéről Erzsébet-csucsának nevezik el. Minthogy a millennium évében a gerlachfalvi csucsat a királyról nevezték el, valószínű, hogy a legközelebb fekvő csucsnak adják majd az Erzsébet nevet.

— **Tűz a vidéken.** Szilágy-Sámszon szilágy-megyei község tegnap óta lángokban áll. Az oltási intézkedéseket maga a vármegye alispánja, Kaizler György dr. vezeti. A kár óriási. A tiszta magyarajku lakosság ugyszólván koldusbotra jutott.

— **Vizbefutott bucsusok.** Mint egri tudósítónk írja, Babik József dr. képezdei tanár szülei e héten a szervita bucsura be akartak jönni Egerbe. Kis Körén keltek át a Tiszán, de a csónak a nagy szélben felborult és a bennülők a hullámokba veszttek.

— **Hajlázások.** Szekula Hugót Ós-Budavára igazgatóját súlyos csapás érte. Édes atyja, Szekula Mór, Pancsova köztisztviselőben álló polgára ma délelőtt 73 éves korában meghalt. — Garlathy Szilárd királyi tanácsos, nyugalmazott miniszteri tanácsos, ma éjjel egy órakor az uri-utcza 22. szám alatt volt lakásán hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunytban Garlathy Ödön rendőrkapitány édesatyját gyászolja. — E hónap 21-én hunyt el Mátészalkán Feldman Mátyas, tekintélyes mátészalkai polgár, volt 1848-as honvéd, élte 73-ik évében. Egyike volt azoknak a zsidó ifjaknak, kik Kossuth Lajos felhívására siettek fegyvert fogni a haza védelmére. Részt vett huszonkét csatában és Buda ostrománál az elsők között volt, akik a várba hatoltak. Nagyszámú, a város legtekintélyesebb elemeiből álló család gyászolja az elhunytat. Temetésén Grünbaum M. mátészalkai és Feldmann József dr. a czeglédi rabbi mondtak gyászbeszédet.

— **Titokzatos diskurzus.** A párisi „Matin” meséli a következőket: A Rue Royal egy szerény vendéglőjében vacsorázott tegnap este két öreg ur. Az ablak mellett ültek egy kis asztalnál és beszélgettek a vacsora után közömbös dolgokról. A czukorrépákról beszéltek és panaszkodtak a rossz termés miatt. Gazdaembereknek tartották őket. Majd a napi eseményekről beszélve áttértek az árfolyamokra és nagy tájékozottsággal beszélgettek róluk. A pinczér felszolgált a kávé és nem háborgatta többé az öreg urakat, akik szorosan összebujva egymás mellé halk hangon ciskuráltak tovább. Anélkül, hogy talán észrevették volna, beszélgetésük hangosabb lett, melyből és egy közelben ülő újságíró egyes részleteket meghallott.

— Üresfejű emberek voltak, mondotta az egyik — nem láthattak azok semmit.

— Mintha csak vaksággal lettek volna megverve, hagyta helyben a másik öreg ur.

Egy darabig hallgattak, majd az egyik felemelte kezét, mintha az eget akarná tanuul felhívni és szenvedélyesen mondotta:

— Ami bennünk, illet, mi fedezve vagyunk, ugyebár?

— Fedezve teljesen, mondotta a másik.

Ez a két kölcsönös nyilatkozat, úgy látszik, megnyugtatta őket, mert a számlát kérték, fizettek és távoztak. Az egyik még megjegyezte:

— Quos vult perdere Jupiter dementat.

A két öreg ur, akiket beszélgetés közben az újságíró meglesett, tagjai a semmitűszéknek és a — Dreyfus-pör revizionális bizottságának.

— **A királyné szobra.** A királyné szobrára összegyűlt összeg már nagyon közel jár a háromszázezer forinthez. Tegnap és ma a pesti hazai első takarékpénztárhoz a következő adományok érkeztek be:

Módsi takarékpénztár adománya 100 forint, módsi takarékpénztár gyűjtése 121 forint, bícskei takarékpénztár gyűjtése 25 forint, a nemzeti kaszinó ivén: Bánffy György gróf 300 forint, Fáy Gyula 50 forint, Semsey László 800 forint, a félégyházi kereskedelmi ipar-hitelintézet és népbank 25 forint, a lévni takarékpénztár és hitelintézet 50 forint, az Ercsi és vidéke takarékpénztára 10 forint, összesen 1481 forint.

Az adai asztaltársaság öt forintot küldött be hozzánk, amelyet Mannheim Simon, Balányi dr., Terzin Pál, Klein Lázár és Schwarz G. adtak össze. Az öt forintot rendeltetése helyére juttattuk.

— **Mostoha ikerestvérek.** A Lipót-városból indult utnak ez az érdekes pletyka: F. ur boldog völegénye volt Eliz kisasszonynak, S. bankár leányának, akivel a papája ötszázezer forint hozományt ad, kifogástalan értékpapirokban. A lakodalmom napja is ki volt már tűzve, mikor vészes felhő jelentkezett a láthatáron, mint szokott az érzékeny drámák második felvonásában. A felhő egy hordár alakjában kopogtatott be Eliz kisasszonyhoz és a karján egy piros arcu pólyásbabát hozott. A pólyában egy levélke volt, melyet Donna Augusta, a főváros egyik éjjeli mulatójának kedvelt női zenebohóca küldött a bankárkisasszonynak. A levélkében a papa nevét írta meg Donna Augusta és a papa természetesen nem volt más, mint F. ur a völegény. Az elbeszélésekben, ahol a hősnők elájulnak, rémes tragédia válik az ilyen történetekből. Ebben az esetben simán folyt le a dolog. Eliz kisasszony csókolni való naivsággal jelentette ki, hogy megbocsát.

— Ha a maga fia, ugy majd a mienk lesz. És pirulva tette hozzá: majd.

— Angyal.

F. urnak ez volt a véleménye, mely nem változott meg az esküvő után, a nászut alatt sem. A boldog férj lelki megnyugvással gondolt haza a lakásába, ahol már várja őket a publi, az „ó” fluk, akit egy kövér hölgy gondjaira bízta. A nászútnak vége szakadt, de a mézeseteknek nem. — A fiatal pár boldogan érkezett haza és a fiatal férj, első dolga volt, hogy „gyermeküket” látni kívánja. Mikor a kövér hölgy két babával lépett eléje, nem is tartotta furesának a dolgot, mert arra gondolt, bizonyára azzal a másikkal szerzett érdemeket magának arra, hogy gondját viselje az „ó” pubijoknak. Biztonság okáért mégis megkérdezte:

— Melyik hat a mi fluk?

— Mind a kettő, világosította fel a kövér hölgy.

És a piruló asszonykája megczírogatta a nagyobbik baba orcácskáját és szemérmesen suttopta:

— Ez is a mi fluk.

— **Öngyilkos jogász.** Ma öngyilkossá lett egy huszonegy esztendőes joghallgató, mert a szüleit, akik nyomorban sanylódtak, nem tudta segíteni abból a csekély keresetéből, amelyből maga is csak nehezen éldegélt. A megható eset részletei a következők: Rotter Béla mágócsi születésű joghallgató vagy másfél évvel ezelőtt felköltözött Budapestre és itt egyik barátjával együtt lakott Friebert Mór szabónál a József-köruton. Szolid, derék fiatalembernek ösmerték, aki minden szabad idejét tanulásnak szentelte és hogy magát fentarthassa egy ügyvédi irodába járt dolgozni. Kevés keresményből még agg szüleit is segítette, akik Mágócsón élnek nagy nyomorúságban. A fiatalember küzdött

kitartással, nagy erőfeszítéssel végezte a fáradságos munkát és este ha hazament, lefekvés helyett lámpát gyújtott és tanult szorgalmasan. A sok munka, a mindennapi éjjelezés az egészségére azonban ártalmasan hatott s betegeskedni kezdett. Orvosa kijelentette, hogy abba kell hagynia a hivatalba járást, jobban kell táplálkoznia, mert így tönkre megy. A fiatal jogász keserűen tapasztalta, azt, hogy orvosának igaza van és megfogadta a tanácsot, rendesebb életet kezdett folytatni. Jobban táplálkozott, a tanulás óráit is megrövidítette. Ámde ez fölemésztette egér keresményét s most, amikor szüleitől levelet kapott, hogy küldjön nekik egy kevés pénzt, mert éheznek. Ekkor elkeseredésben elhatározta, hogy megvált az élettől. Pisztolyt vásárolt és ma este hét órakor a lakásán mellbe lötte magát. A z o n n a l m e g h a l t. Holttestét beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe. Az asztalán egy pár levelet hagyott jó ösmertőseinek és szüleinek.

— **Munkásgyűlések.** Holnap, vasárnap, hat munkásgyűlés lesz a fővárosban. Egy kivételével, amelyet délelőtt a Szemere-utca 10. szám alatt tartanak a munkásnépek a nemzeti gyászban való részvétele tárgyában, mindegyiken a munkások szervezkedéséről tanácskoznak.

— **Leégett kolostor.** Hechingenből jelent egy mai távirat: A stetteni kolostor, amelyben a Hohenzollernek egykori családi sírboltja van, az éjjel leégett. A gót templom sértetlen maradt.

— **Kisasszony-katona.** Ami eddig még háborus időkben is ritkaság volt: katonáskodó nő, az ezentul állandó része lesz — természetesen az amerikai hadseregnek. Az Egyesült-Államok ezenel rendszeresítették a katonaságnál a női szolgálatot és dr. Anita Newcomb Mc. Gee kisasszonnyal meg is kezdték a hadsereg szebbik felének szervezését. Az említett hölgy végzett orvos, rangjára nézve pedig alhadnagy. Működését már augusztusban kezdte meg New-Yorkban a Whitehallstreeten levő katonai kórházban, ahol harmincz ápolónőt vett maga mellé, akikkel Puerto-Ricoha utazott a táborba. A kisasszony elbeszélte egy amerikai újságírónak, hogy a fizetése ugyanolyan mint a többi alhadnagyé, azonban egyenruhát is csak olyat viselhet. Ruhája csak abban különbözik a többi rangbelijének ruhájától, hogy nadrág helyett szoknyát viselhet. Elmondta továbbá, hogy kinevezése csak ideiglenes és véglegesítése attól függ, hogy állandóan lesz-e szükség a szolgálataira. Reméli, hogy megmaradhat a hadseregben s hogy rövid idő alatt még több hölgy-kollégát is kap. A szép Anita kisasszony különben az egész háboru alatt a Vörös-kereszt vándorló kórházai egyikén orvoskodott.

— **The picture is charming,** a festmény elragadóan szép, e szavakat írta Julien Seymour (Chifford) a „Hódoló diszfelvonulás”-körkép albumába. A nemes lord ugyanis a legnagyobb készséggel teljesítette az öt kalauzóli tükör kérését, s miután a festményt közel két óra hosszat tüzetesen megzemlélte, írta a fenti szavakat az albumba. Seymour lord igen sok ismerőst talált a magyar főrangú világ köréből a festményen, de, mint mondá, ez csak másodsorban érdekelte. Mert főként azt találta megkapónak, hogy a festmény a magyarságot, a magyar faj pompakedvelését, eleven temperamentumát és ez alkalommal loyaltását az uralkodóház iránt olyan meglepő életelevenséggel tükrözi vissza. A lord elmondta, hogy látta Budapestten azt a bandériumot, mely Rudolf trónörökösét nevével, Stefánia főhercegnővel esküvőjük után fogadta a vasutnál és kísérté föl a várpalotába. Azon pompás látvány emlékét hűen megőrizte és ugyanazokat az említett erősen magyar vonásokat találta meg a mostani festményen életelevenséggel visszaadva. Ezért írta a festményről hogy „charming.”

— **A vácz! utcából.** Már a tavasszal föltűnést keltett az előkelő hölgyvilágnál, hogy a Herz Rezső és társa váczai-utca 3. szám alatt levő nődivat-czég készütsége, ez idén azonban már esemény számban mennek azok a ritka izléssel készült felöltők és toillettek, melyek e czégnél láthatók. A váczai-utcai korzó élénksége főképp e czég kirakatai előtt nyilvánul, amelyek valóságos ostrom alatt állanak. Ugy halljuk, hogy Hercz Rezső a mondott czég buzgó tagja ismét Párisban időzik, hogy műtarmei számára beszeresse az időközben megjelent újabb különlegességeket is, melyek már e hónap végén megérkeznek. Fölvívjuk erre nagy érdemű hölgyeink figyelmét.

— Keresztely Sándor zongorakészítőmester neve oly előnyösen ismeri, hogy arra a közönség figyelmét felhívni nem kell. Az ideny beállítás alkalmából ezen minden tekintetben szolid czéggel tiszteltetettel felhívja a n. é. közönséget, hogy Váci-körút 21. sz. alatti mintazongora telepet tekintse meg.

— Szenczáczións. „Crème de Fanchon“ rögtön finomító és szépitő arczzerme. Zsírtalan! Ártalmatlan! 1 tégely 2 korona. Kapható mindenhol. Főraktár „Ursits“ gyógyszerház, Budapest, Rákóczy-tér.

Naplórend.

Napló: Vasárnap, szeptember 25. — Római katóli.: B. 17. Kleofás. — Protestáns: B. 16. Kleofás. — Görög-orsós: (szeptember 12.) D. 16. F. t. av. — Zsidó: Tischri 9. — Nap két 5 óra 36 perczkor reggel. — Nyugszik: 5 óra 25 perczkor. — Hold két: délután. — Nyugszik 11 óra 2 perczkor este. **A miniszterek nem fogadnak.**

Nemzeti múzeum: régiségtár, nyitva délelött 9-12-ig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-uteza 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Iparművészeti múzeum, nyitva d. e. 9-12-ig és 2-5-ig.

Iparművészeti társulat kiállításá nyitva d. e. 9-12-ig és 2-5-ig.

Természetrajzi gyűjtemények muzeuma nyitva 10-12-ig. (Múzeum-körút 4.)

Rovargyűjtemény a nemzeti múzeumban nyitva 9-1-ig.

Az egyetemi füvészkert (Üllői-út) nyitva reggel 7-től este 7-ig.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Kereskedelmi múzeum a városligeti iparsarokban nyitva d. e. 9-12-ig és d. u. 3-6-ig.

Deák-muzeum a kerepesi-úti temetőben nyitva este 5 óráig.

Az új országútház kupolacsarnoka megtekinthető 10-1-ig 50 krajczár belépő díj mellett.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9-1-ig.

Muzeumi könyvtár zárva.

Akadémiái könyvtár zárva.

Egyetemi könyvtár nyitva 9 órától 12 óráig és 2-5-ig.

A „Hódoló diszfelvonulás“, Eisenhut Ferencz óriási körképe Városliget, Andrassy-út végén, látható reggel 9-től este 7 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermek-jegy 30 krajczár.

Csillagvizsgálók kongresszusa.

Az utóbbi évtizedek alatt a művelt világ tudósai és politikusai a forgó földgolyón felfedezték Magyarországot is. Évről-évre egymásután látogatják meg a mi fővárosunkat a külföld kiváló férfiai, a modern tudományosság zászlóvivői.

Most a csillagvizsgálók nemzetközi egyesületének tagjai gyűltek össze Budapesten, a Magyar Tudományos Akadémia üléstermében.

A külföldről ötven tag, köztük számos hölgy jött el hozzánk, kiket hagyományos vendégszeretettel fogadtak.

A kongresszust Wlassics Gyula dr. vallás-és közoktatásügyi miniszter nyitotta meg s mintán a vendégeket meleg szavakkal üdvözölte, francia nyelven a következő beszédet intézte a jelenlévőkhez:

„Tisztelt társaság! Midőn a nemzetközi csillagászati társaság igen tisztelt tagjai XVII-ik közgyűlésükre a mai napon összegyűlekedtek, a legnagyobb készséggel és örömmel jelentem meg a tisztelt társaság körében, hogy önöket, uraim, e tudományos társulat érdemes tagjait a magyar királyi kormány nevében a legmelegebben üdvözöljem.

Első szavam önökhez, a köszönet szava. A köszöneté, ama figyelemért, melyben a társaság hazánkat részesítette, mikor XVII-ik közgyűlése helyül Magyarországot székesfővárosát, Budapestet jelölte ki.

Önöknek idejét ugyan első sorban azok a tudományos kérdések kótik le, melyeknek tisztázását napirendjükre tűzték, mégis önöknek alkalmuk nyílik közvetlen tapasztalatok útján meggyőződni arról, hogy Magyarország az európai nemzetek küzdelmes kulturmunkájában általános érdekű közművelődési hivatást töltve le, helyet kér és — talán nemzetem talbecsülése nélkül mondhatom — talál is az európai kultúrnek sorában.

Ha a közművelődés tág területén egymásik irányban kevésbé művelt talajra is találunk gondolkodni meg uraim, hogy Magyarországnak az utolsó évtizedekben — bátran merem állítani — évszázadok mulasztásait kellett helyrehozni. De nemzeti önértetellel hivatkozhatunk talán arra, hogy szellemi és anyagi erőink megfeszítésével és csüggedetlen kitartással egyszerre nagyot tudtunk előre lépni a kultúra nehéz munkájában. De ugyanakkor meggyőződhetünk, uraim, arról is, hogy minden nemzeti hecséréstünk mellett mindnyájan belátjuk, hogy még sokat kell tennünk a művelődés minden irányában, hogy Európa régi kulturájú hatalmas or-

szágaival a nemes versenyt dicsőséggel ki is álljunk.

De akarunk, uraim, tenni — és semmi akadály elől nem rettenünk vissza; mert e haza földjén minden komolyan gondolkozó ember érzi, hogy létjogunk kulturális hivatásunk betöltéséhez van kötre.

A kultúra fejlesztésére irányuló magasztos törekvések megvalósításában a magyar állam mindig iparkodott a szükséges áldozatokat meghozni; de annak a fenséges tudmálynak érdekében, melyet önök oly méltóan képviselnek, tisztelt uraim, az annyiféle igénybe vett magyar állam a multban nem igen sokat tehetett.

A magyar állam berendezkedési munkája, a magyar nemzeti kultúra alapozása, ha szabad mondanom e földi bolygón nekünk jutott föld kimunkálása annyira lekötötte a magyar állam anyagi erejét, hogy az égi testek látszó és valódi mozgásáról, azok természetani és vegytani alkotásairól szóló tant, a csillagászat tudományát és különösen ezek eszközeinek megszerzését a magyar társadalom terhére rőtta. És örömmel mondhatom, hogy egyes nemesen gondolkozó és áldozatkész honfitársaink e szép teherből készségeesen és odaadással vették ki részüket.

Kedves köteleiségemnek is ismerem e helyről és e napon, e díszes gyülekezet előtt megemlíteni Konkoly Thege Miklós dr.-nak, néhai Haynald Lajos kalocsai érseknek, Gothard Jenőnek s Podmaniczky Géza bárónak nevét, kiknek a csillagászati tudomány iránt táplált határtalan lelkesedésük és áldozatkészségük hozták létre az ógyallai asztrofizikai obszervatóriumot, a kalocsai csillagadót, a herényi asztrofotografiai obszervatóriumot és a kiskartali csillagvizsgálót, mely helyeken, ha nem is gazdag, de biztos otthont talált a csillagászat tudománya.

A királyi József műegyetemnek, a kolozsvári tudomány egyetemnek, a meteorológiai országos intézetnek s az erdélyi püspöknek csillagadója, valamint Szeniczeynek Pakson levő csillagvizsgálója, habár szerényebb keretűek is, — mégis méltánylással kell szólnunk e helyeken dolgozó szakemberek nemes buzgalmaról, melylyel e tudomány szolgálatába állottak.

Mindezeknek a csillagászati tudomány terén kifejtett sikeres tevékenysége mellett természetesen régóta érzett szükség Magyarországon állami csillagadán felállítására s az egyetemeken csillagászati tanszének szervezésére.

Kiváló örömmel szolgál, hogy ma ez irányban is haladásról szólhatok.

Konkoly Thege Miklós, a kiváló magyar asztrofizikus, ki itt ül az önök díszes sorában ógyallai csillagadóját ajándékként felajánlván az államnak, ő császari és apostoli királyi felségég legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy ez ajánlat elfogadásával az államotitandó csillagda költségei a jövő évi államköltségvetés előirányzatába felvételssenek. És most már, mivel tudom, hogy a magyar országgyűlés a kultúra érdekéért mindig szívesen hozza meg áldozatait — előterjesztésemhez hozzá fog járulni és bátran mondhatom ki, hogy az első magyar állami csillagda megnyitása nagyon rövid idő kérdése.

A csillagadót bizonyos kapcsolatba kívánom hozni a felsőbb oktatással is és mindenesetre ezen első lépésből önkénynt fog kifejlődni a többi szükséges lépés, melyek fel-felvirágoztatják nálunk is a csillagászat tudományát, mely tudomálynak ugy a multban, mint a jelenben több jeles művelőt nyújtott már a magyar föld.

De ezentul mi is rendszeresen akarunk résztvenni a szigoru folytonosságban fejlődő csillagászati tudomány halterjesebb művelésében. Lelkesítsen bennünket az a tudat is, hogy Ptolemaios óta a legnagyobb csillagász, Regiomontanus, itt a budai vár körül, Mátyás király udvarában hosszú ideig időzött és dolgozott. Azt akarjuk, hogy itt, a magyar haza területén, az asztrológia és asztrofizika minden ága termékeny művelésre találjon, hogy hazánk is járuljon hozzá a legfenségesebb tudomány, a csillagászat továbbfejlesztéséhez.

En reményelem, ha egész erővel és akarattal karoljuk fel ez ügyet, a tudomány terén is méltó társa lesz hazánk a nyugóti művelt államoknak.

E reményességemben még egyszer a legmelegebben üdvözölöm önöket, tisztelt uraim és hasznos munkálkodásukhoz — melynek már annyit köszönhet az emberiség — a lésebb sikert kívánom.

Kívánom, hogy a mai csillagászati tudós nemzedék munkásságának is annyit köszönhessen a következő kor, amennyit köszönhet a csillagászati tudomány terén csaknem minden nagy felfedező az ő elődjének, az előző nemzedék tudományos munkásságának. Leskesítse önöket a csillagászati tudomány történetének az a nagy tanúsága, hogy különösen ezen tudomány terén a lépésről-lépésre haladás biztosítja a nagy eredményeket és a korszakokat beragyogó lángelme mellett a szorgalmat, kitartó munka is megtalálja a maga áldásos hatáskörét.

Gondolják meg uraim, hogy Ptolemaios Almagestje nem létesül Eudoxus és Hipparchos nélkül és Copernicus nagy műve nem képzelhető Hipparchos és Ptolemaios adatai és nézetei nélkül.

A nagy Keppler csak Copernicus elméletén és Ticho de Brahe megfigyelésén át építi fel tanát, sőt Newton tömegvonzási elmélete legalább matematikai részében Keppleren, sőt a régi görögök geometrai és kortársainak földmérési épül fel.

Fel van említve Houzeau csillagászati történetében, — amelyből ez adatokat merítettem — hogy a folytonos fejlődés szigoruan összekapcsolt láncszemei biztosították a csillagászat területén a nagy eredményeket.

Önértettel töltheti el önöket az a tudat, hogy a csillagászati tudománnak e folytonos fejlődéséből már önök tiszteletreméltó társasága eddig is kivette munkáját és munkásságuk eredményei újabb mértőföldjelzői a csillagászat folyton előretörő útjének.

Legyenek meggyőződve, hogy önöknek ezen érdemei előtt e hazának kulturáért lelkesülő minden fia szívesen hódol és határtalan örömmel szolgál, hol e megérdemelt hódolatnak állásomnál fogva az önök tízenhetedik közgyűlésén én adhatam kifejezést.

Magyar barátságga üdvözölöm önöket és sikert kívánok munkálkodásukhoz.

Éötvös Loránt báró az akadémia nevében üdvözölte a tudomány lelkes bajnokait és ámbár hazánk ezen a téren nem mutathat fel valami kiváló intézményt vagy alkotást mégis nagyrebecsüli a tudósok munkáját s tisztelettel nyitja meg tanácskozásai számára az akadémia csarnokának kapuit.

Az üdvözö szavakra Seeligert tanár elnök válaszolt: „Megemlíti, hogy jelenleg egy gyászoló országban vannak és azt hiszi, hogy mindnyájuk kívánságát tolmácsolja, ha indítványozza, hogy mély részvételnek jegyzőkönyvileg adjanak kifejezést. A jelenlevők mind ünnepestyes felállással helyeselték az indítványt. Az elnök ezután megnyitotta a gyűlést. A program első pontja az előljáróság jelentése volt, egybekötve a pénztári jelentéssel. Második pont új tagok felvétele. Az elnök a szavazólapon kitöltése végett az ülést tíz perczre felfüggesztette. Az idegen hölgyek a jelenlevő magyar nők kalauzólása mellett a város megtekintésére indultak. Az elnök újból megnyitván az ülést elrendelte a szavazások eredményének kihirdetését. A magyar jelöltek közül felvették az egyesületbe: Harkányi Béla bárót, Majláth József grófot, Bodola Lajos műegyetemi tanárt, Paul Nándort, Lipthay Béla bárót és Wonaszek Antalt. Az egyesületnek az új tagokkal együtt most 358 tagja van.

A program harmadik pontja, a legközelebbi ülés helyének meghatározása volt.

A heidelbergi csillagda igazgatója és Wolf tanár, mint Heidelberg küldöttéi a legközelebbi ülés helye gyanánt Heidelberget ajánlták, Wolf többek közt azt hozta fel, hogy már csak azért is alkalmas Heidelberg, mivel a párisi világiállítás útjába esik és esetleg alkalmuk lehet körülköben újból svájci és francia kollégákat üdvözölhetni. Arra persze, amit Budapest nyújt, ők nem képesek, de mindent el fognak követni, hogy a tagok meg legyenek elégedve. Miután senki sem szólott ellene, határozatként kimondatott, hogy a legközelebbi gyűlés színhelye Heidelberg.

Ez után a tudományos előadások következtek, melyek sorozatát Schuz tanár nyitotta meg, az Olber-féle megfigyelések kiadásáról szólva. Beszéde közben csodálkozásának adott kifejezését afelett, hogy ezen, még laikus előtt is érdekes és csillagásznak pláne nagyfontosságú könyv nem részestül kellé pártolásban. Felhívja e körülményre az egyesület figyelmét és a művet hathatós támogatásukba ajánlja.

Bidsihoff a csillagok és ködfoltok kataloizálásáról beszélt, igen nagy érdeklődéstől kísérve.

Holtschek a ködfoltok fényességéről tartott előadást.

Az elnök ezután az ülést mára berekesztette.

Egy órára Wlassics Gyula dr. miniszter hivta az egyesületet reggelire az István főherczeg szállóba, mely alkalommal a következő felköszöntőt mondta:

Mídon önöket szíves barátsággal és őszinte magyar vendégszeretettel itt a fehér asztalnál is izivemből üdvözlöm: felkértem önöket, hogy velem együtt kérjék a Mindenható, hogy ő császári és királyi felségét, I. Ferencz Józsefet, a legnemesebben gondolkodó és érző uralkodót, ki már ötven éve áll hi alattvalóinak élén és aki a kultúrának és a tudományok igazí, apostoli királyi védnöke, a sors nagy csapásában megvizsgálva, a mi boldogságunkra sokaig éltesse!

Az egyesület tagjai a megállapított program szerint délután átrándultak a Margitszigetre, holnap reggel 8 órakor pedig Ó-Gyallára rándulnak, ahonnét csak esti kilenc óráig térnek vissza.

A tanácskozásokat hétfőn délelőtt tíz óráig folytatják az akadémiában.

A temetés után.

(Requiem a Mátyás-templomban.)

A budavari Mátyás-templomban ma délelőtt tíz óráig volt az ünnepélyes gyászmise Erzsébet királyné lelkiüdvéért. Az ország requiemje volt ez, a „hivatalos főistentisztelet”, amelyet a királynéért szolgáltak a törvényhozás, az ország zászlóai, a katonai és a városi hatóság, az idegen hatalmak budapesti képviselőinek a jelenlétében.

A templomon megdöbbentő komorság ömlött el. Minden feketeség volt, csak a gyertyák, kandelaberek ragyogtak, bágyadt világot szórv a hajóban sorfalat álló koronaörség alabárdjaira, a tiszt ruhák szinórajaira, a kóruson levő hölgyközönség soraiból itt-ott előbukkanó fehér kalapokra. A világosszínű falakat, padokat borító draperiák feketeségét itt-ott nagy, négyszögletes táblák törték meg, amelyekre a királyné és Magyarország címerei voltak festve. A címer alatt nagy fekete betűk: „Erzsébet magyar királyné”, ezalatt pedig a születés és a halálozás dátuma.

A szentély előtt délszaki növények és égő viaszgyertyák között hatalmas fekete selyemmel borított katalok emelkedett, fölül a koronának és a kettős-kereszt alá tett országalmájának ezüst-másolatával, lent pedig a talapatnál a királyné és az ország színes címereivel díszítve.

A szentély a kormányznak, a törvényhozásnak, a katonai főparancsnokságnak s a legfőbb bíróságok elnökeinek volt fenntartva. Az evangélium oldalán a padosorok előtt az utolsó pillanatban egy kis imaszámolyt helyeztek el: Klotild főhercegnő számára, aki csak ma reggel jelentette be, hogy az istentiszteletre elmegy. A szentély padosaiban láttuk: Bánffy Dezső báró miniszterelnököt, Lobkowitz Rudolf herceg hadtestparancsnokot, Wlassics Gyula vallás- és közoktatási, Fejérváry Géza báró honvédelmi, Darányi Ignác földmívelési, Dániel Ernő báró kereskedelmi, Lukács László pénzügy-, Erdély Sándor igazságügy-, Perczel Dezső belügyminisztert, Károlyi Tibor gróf főrendiházi elnököt, Daruviry Alajos, Zichy Ferencz gróf, Zichy Ágoston gróf, Zichy Nándor gróf, Desseffy Aurél gróf, Szapáry István gróf, Széchenyi Ferencz gróf, Andrássy Aladár gróf, Karácsonyi Kamilló gróf főrendiházi tagokat, Desseffy Sándor, Firczak Gyula, Bende Imre, Steiner Fülöp püspököket, Fehér Ipoly pannonhalmi főapátot, Vajda Ödön zirczi apátot, Szilágyi Dezsőt, a képviselőház elnökét, Podmaniczky Frigyes báró, Szell Kálmán, Szapáry Gyula gróf, Falk Miksa, Láng Lajos, Besseney Ferencz, Pulszky Ágost, Emmer Kornél, Apponyi Albert gróf, Horánszky Nándor országgyűlési képviselőket, Szabó Miklóst, a kuria, Wekerle Sándor dr. a közigazgatási bíróság elnökét, Mihálovics Géza tudomány-egyetemi, Liptay Sándor műegyetemi rektort, továbbá Czibulka, Durmann, Rohonczy, Bernolak altábornagyokat. A szentély előtt a katalok mellett jobbról balra a diplomácia, a csillagkeresztes hölgyek, az államtitkárok és a miniszterek, főrendek nejai számára voltak támlásszékek elhelyezve. Itt voltak herceg Hohenlohe német főkonzul, Haris Pál görög főkonzul, Barlovicz György szerb főkonzul, Altschul Artur svéd, Hagenmacher Henrik svájci, Ghyka román konzulok, Gromon Dezső, Jakabffy Imre, Schmidt József, Tarkovich József államtitkárok, özv. gróf Károlyi

Edéné, gr. Károlyi Gyuláné, gr. Karácsonyi Kamillóné csillagkeresztes hölgyek, báró Bánffy Dezsőné, Wlassics Gyuláné, báró Dániel Ernőné, Darányi Ignácné, Tisza Kálmáné, gr. Teleky Gézané, Márkus Józsefné, továbbá Miláyi Viktor verseczi, Radu Demeter lugosi görög-katholikus, Bogdanovics Lucian budai görög-keleti püspökök.

A templom hajójában levő padosorokat a főváros köztörvényhatóságának képviselői és a helyőrség tisztikara töltötte be. Köröskörül pedig a meghívott és belépti jegyekkel bebocsátott közönség helyezkedett el.

Amint Vaszary Kólos hercegprimás megérkezett, akit a papság a templomajtóban fogadott, azonnal megkezdődött az istentisztelet, amelyben Császka György kalocsai érsek, Hornig Károly báró veszprémi püspök, Walter Gyula kanonok, dr. Kohl Medárd titkár, Klinda Teofil kanonok érseki titkár, Gudenus báró szentszéki jegyző, Andor czeremoniás, Krizsán Mihály pápai kamarás, szemináriumi aligazgató, Puri Iván prefektus, Nemes Antal budavari plébános, Bozoky, Kucsera, Aschenbrenner, Dobrozenszky káplánok segédkeztek a hercegprimásnak.

Már az evangéliumot olvasták, amikor Klotild főhercegnő Szirmay grófnővel egy kocsiban a sekrestye ajtaja elé érkezett. A vadász leugrott a bakról, hogy ajtót nyisson, de az ajtó be volt zárva.

— Menjen a tulsó oldalra, ott nyitva van s nyitassa föl ezt az ajtót! mondta a főhercegnő.

A vadász nagynehezen be is jutott a templomba, de a kulcsok a harangozóknál voltak, aki most éppen az oltár körül foglalatoskodott. A sekrestyében jobbra-balra futkostak az emberek, de sehogy sem tudták hamarosan a bajon segíteni. Az ajtón belül egy ministráns-gyerek álldogált kulcs nélkül, ha valaki kopogtatott, csak kiáltott: „Nem lehet”. Az izgatottság nőttön-nőtt. A főhercegnő leszállt a kocsiból s Szirmay grófnő mekopogtatta az ajtót.

— Nem szabad! volt belülről a válasz.

Néhány pillanat múlva érkezett oda Wlassics Gyula vallás- és közoktatási miniszter, akit a szentélyben értesítettek a dolgról, és Forster Gyula miniszteri tanácsos csakhamar előhívatta a sekrestyét, aki azután megrémülve intézkedett az ajtó kinyitása felől. A főhercegnőt Wlassics miniszter a szentélyben felállított imaszámolyhoz kalauzolta, ahol a főhercegnő a mise többi részét térdenállva hallgatta végig.

Mise végén előbb Vaszary Kólos hercegprimás, azután Császka György kalocsai érsek, végül Hornig Károly veszprémi püspök külön-külön szentelték be a ravatalt s végül együttesen imádkoztak a királyné lelke üdvéért.

(A királyné udvara.)

A király feloszlatta a királyné udvartartását, s az udvar minden tagját kitüntetésben részesítette. Ezekről a hivatalos lap mai száma a következő királyi kéziratokat közli:

„Kedves Berzeviczy!

Feledhetetlen, Istenben nyugvó Nőm, Erzsébet Császárné és Királyné oldalán áldozatkész gondoskodással és legtöbbször odaadással teljesített hi szolgálatait elismeréseül adományozom Önnek vaskorona-rendem első osztályát, a díj elevegedésével.

Kelt Bécsben, 1898. évi szeptember hó 21-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Kedrés Harraich grófné!

Mídon Önt Istenben nyugvó Nőm, Erzsébet Császárné és Királyné oldalán viselt főudvarmesternői állásától kegyelemben fölmentém, szükségét érzem annak, hogy Ön loyális készségeért, melylyel ez elvállali szolgálatot teljesítette, valamint az odaadásért, melyet a boldogult Császárné és Királyné földi maradványainak hazahozatalánál tanúsított, legméglegobb köszönetemet nyilvánítom.

Kelt Bécsben, 1898. évi szeptember hó 21-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

A király továbbá a királyné udvartartásának feloszlata alkalmából gróf Bellegarde Ferencz titkos tanácsosnak, a királyné főudvarmesterének, kötelességü odaadással teljesített kitünő szolgálata

ráért köszönetét és elismerését fejezte ki. Tolnai gróf Festetich Mária udvarhölgynek pedig, valamint Ferenczy Ida fölölvasonőnek sok éven át fáradságtalan odaadással teljesített hi szolgálatait elismeréseül az Erzsébet-rend első osztályát adományozta. Barker Frigyes fölölvasonak a Ferencz József-rend lovagkeresztjét, nemes Meissl Marianna és neius Heniek Mária komornáknak a koronás arany-éremkeresztet és a komorna-aszszonyi czimet adta. Gerstner Rudolf komornyiknak a koronás aranyéremkeresztet, Czeiler Ádám udvari lakájának az arany érdemkeresztet, Gorski Károly bejelentő udvari lakájának, Sipel József udvari kocsiának, Egerer Albert, Hanek Eduárd és Anton Ferencz udvari lakájoknak, valamint Merz Menyhért udvari háziszolgájának a koronás ezüst érdemkeresztet, Lengyel Ferencz, Köhler Jakab, Oplustil Jakab, Koller János, Doga György és Kovacsics Antal udvari lakájoknak az ezüst érdemkeresztet, Kreuz Anna kamarai ruhátárnoknőnek az Erzsébet-éremet, Mader Eduárd udvari utazási ellenőrnök és Kromar Jenő dr. udvari fogalmazó segédnek a Ferencz József-rend lovagkeresztjét, Fandl Anna komornának az Erzsébet-éremet és Wagner Ignác komornyiknak az ezüst érdemkeresztet adományozta.

(Az osztrák parlament részvéte.)

A képviselőházi jobboldal parlamenti bizottságának részvényilatkozatát Jaworski elnök ma adta át Thun gróf miniszterelnöknek azzal a kéreessel, hogy a gyászban és a loyaltásnak abban kifejezésre juttatott érzését juttassa a trón számmolyához. A részvényilatkozat hangsúlyozza, hogy a képviselőház többsége feléle Ausztriának majdnem valamennyi népét s hogy az uralkodóházhhoz való szerézet és hűség volt mindig vezérszallagük és a régi Habsburg-birodalom hatalmi állásának megóvásáira irányul minden gondoskodásuk. Ezután a császárné emlékét e szavakkal ünneplik: Siratjuk a legnemesebb, leggyöngédebb szívü és legjótékonnyabb fejedelemasszonyt, akit a sors álnokul rabolt el Ausztria népeitől, sőt az egész emberiségtől. Csodáljuk egyszermind a trónon ülő hóst, aki még abban a törben is, amely drága és önzetlen vigasztalójának anyagi tisztaságú szívét átjárta, az isteni gondviselés ujjmutatását látja arra, hogy továbbra is teljesítse uralkodói nehéz kötelességeit. Végül kijelenti a nyilatkozat, hogy a képviselőház többsége szakadatlanul arra fog törekedni, hogy kövessék a császár magasztos példáját és nem engedi, hogy könyei elfojtsák kötelességtudását, hanem erőt merítve a legfelsőbb mánifestum fenkölt szavaiból, még nagyobb buzgalommal és áldozatkészséggel fog munkálkodni mindazon, amit mélyen sujtott császária és ura fog kívánni tőle az uralkodóház és a birodalom hatalmi állása érdekében.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Nemzeti Színház.** Hétfőn Shakespeare „Lear király”-a kerül színre, a cím szerepben Szacsavayval. Edgardot Mihályfi, Edmundot Gyenes, Rentei Bercsényi, a bolondot Vizváry, Gonerilt Jászai, Cordeliát pedig P. Márkus Emilia fogja játszani. Október 2-án megkezdik a délutáni előadásokat is Sophokles „Elektra”-jával. A vasárnap délutáni előadásokra, — amelyeket általános bérlet-szünetben és leszállított helyárak mellett rendeznek — jegyek mindig csütörtöktől kezdve válhatók előrelváltási ár fizetése nélkül. Berezik Árpád új vigjátéka; a „Hunfy dalai”, október 14-én kerül először színre. Az igazgatóság megszerezte Bracco „Pietro Carneó” címü egyfelvonásos drámáját, amelyet Radó Antal fordított magyarra és amely Dumas „Bűnhödés” címü színművével egy estén, október végén fog először színre kerülni. A címszerepet Gabányinak osztották.

* **Jutalomjáték.** Amon Margitnak, a budai közönség dadelgetett primadonnájának, ma este volt jutalomjátéka Sappó „Donna Juannita”-jában. A fiatal színművésznő csak a nyár elején tűnt fel Krecsányi társulatánál, de egy-két fellépésével már meghódította a közönséget. A megjelenése feletti kedves, a hangja, ha nem is tuluságosan nagy, de kellemes, tisztán csengő. A játéka élénk, tempera-

mentumos. Fiatalisága, üde-ége alakításainak bizonyos friss zománczot kölcsönöz. Bizunk fejlődésében, mert még fejlődnie kell. Mozdulataiból még hiányzik a kerekesség, lágyaság; élénkségét mérsékelnie kell. Mai jutalomjátéka alkalmából a közönség nagy ovációkban részesítette. Belépésénél óriási, szebbnél-szebb virágkosarakat és babérkoszorúkat nyújtottak fel neki a zenekarból, az első felvonás után pedig valóságos virágzáró között a zsinórpadról ezüstkoszorút bocsátottak le. Ötpercenként fel-felzúgott a tapsvihár és minden dalát megisméltették egyszer-kétszer.

* Hírek a Vígyszínházról. A „Végrehajtó”, Artus és Sylvane mulatságos bohózata, minden este újabb sikert arat a Vígyszínházban. A második felvonás derült jeleneteit percekre megszakítja a közönség kacajja. A nagyhatású bohózatot a jövő héten is folytonosan műsoron tartják. — Echeagaray „Órült vagy szent?” című drámájából, amelyet a Vígyszínház számára Szalai Emil dr. fordított le spanyolból, a próbák már megkezdődtek. A bemutatót lehetőleg már október elején megtartják. A darab főszerepét, don Lorenzot, Gál Gyula fogja játszani. A Vígyszínház Arthur W. Pinerótól megvette a „The second Mrs. Tanqueray” (A második feleség) című háromfelvonásos színművét, valamint ugyancsak a szerzőnek „The Magistrate” című vígjátékát. Ezeket kívül még egy harmadik angol darab előadási jogát is megszerezte, a „The Club baby”-t, Sterner és Knooblaugh bohózatát.

* Operaház. Miután az Operaházban a királyné halála folytán az előadások a kitűzött időnél később kezdődtek meg, a rendes hértetes előadásokból három elmaradt. E három előadást az igazgatóság október elején fogja kipótolni, úgy, hogy az egész éves bérlet és azok, akik szeptember 15-től váltottak bérletet, októberben 21 hértetes-előadást kapnak.

* Budai szinkör. A budai szinkörben 29-én csütörtökön, Szigligeti Edének „A fény árnyai” című drámája kerül színre T. Hadrik Anna jutalomjátéka. A darab premiere-számba megy, mert a fővárosi közönség a krisztinavárosi színpadon még nem látta.

* Hírek a Népszínházról. K. Kopácsi Juliska, ki tegnap Bécsből Budapestre érkezett, ma délelőtt már részt vett a „Komédiások” próbáján. Varneynek ez operetteje pénteken kerül először színre és a jelmez és főpróba csütörtökön lesz. — Hegyi Aranka bucsufellépései sorozatában szerdán fogja utóljára játszani Planquette operettejében „A varázsgyűrű”-ben, de la Garde Georges gróf szerepét.

* Magyar Színház. A Wesselényi-utcai színházban a következő hét a bucsuzások hete lesz. Iványi Antal hétfőn játszik utóljára az „Aranylakodalom”-ban, Csik Irén kedden a „Gésák”-ban, Balla Kálmán szerdán az „Áruló”-ban. Ez utóbbi estén György Ilona is utóljára lép föl, mert szerződése egyelőre visszaszólítja az aradi színházhoz. Az előbb nevezett tagok elszereződtek más színpadokhoz. Csütörtökön a „Miche-lányok”-ban először énekelnek mint szerződött tagok Haller Irma és Bilkey Irén. A színház legközelebbi ujdonságában, Ferron „Krokodil” című operettejében a főszerepet Ledószky Gizella fogja koreálni és egy másik szerepre, mint vendéget, meghívta az igazgatóság Kövessy Albertné.

* Városligeti szinkör. A városligeti szinkörben holnap délután a „Háromláb kapitány” némi szereposztással kerül színre, amennyiben Frida szerepét, amely eddig Jeszó Adrienne kezében volt, Gergely Gizella fogja játszani. Ugyancsak szerepváltozás lesz az este fél 8 óraor színre kerülő „Trilbyk”-ben is; Stern Romeo pomádéggyárast Kömley Gyula helyett maga a szerző, Feld Mátyas fogja adni.

* A filharmonikusok szezonja. A filharmoniai társaság az idén is nyolcz hangversenyre hirdet bérletet. A hangversenyek napjai a következők: November 9. és 23., december 7. és 21., január 11. és 25., február 8. és 22. mindenkor szerdán. A vezényelt Erkel Sándor (öt hangverseny) és Richter János (három hangverseny) között oszlik meg. Bérletni kizárólag Méry Béla zeneműkereskedésében (Dorottya-utca 7.) lehet. A régi bérlet előjogait október 19-éig bezárólag tartják fenn.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* Magyar magánjog. Nagyszabásu jogi munka jelenik meg legközelebb a magyar könyvpiacra: jogunk egyik legfontosabb ágának a magyar magánjognak tudományos feldolgozása. Avult történelmi adatok, Kelemen és Frank kivonatai, az osztrák polgári törvénykönyv egyes rendelkezései, tarkítva külföldi munkákból vett idézetekkel: ebből áll az eddigi magyar magánjogi irodalom. Birói gyakorlatunk a jogesetek ötletszerű elődöntésére szorítkozik és féléve tartózkodik a konkrét eset elbírálásán tulmenő elvi kijelentésektől. De nemcsak a bírónak kell e miatt nagy nehézségekkel küzdenie, az ügyvédnek is nehéz gondokat okoz a magánjogi munka hiánya. A magyar ügyvédnek magának kell nagy fáradsággal kikutatni, összehordoni, kiseljeztezni és ellentéteiben összeegyeztetni a konkrét esetekre vonatkozó joganyagot, amelyet más nemzetek jogászai készen találnak meg magánjogi munkáikban. Némelyek talán azt fogják találni, hogy a munka ma, a magánjogi kodifikáció elbirtoklásán, elkéselt. Ámde a legkedvezőbb esetben is több, mint egy évtized fog még elmúlni addig, míg magánjogi törvénykönyvünk hatályba lép. E decennium alatt igazi áldás lesz a munka jogi életünk minden tényezőjére, eltekintve attól, hogy a polgári törvénykönyv megalkotása után sem válik feleslegessé. A tudományos czélok folytán, melyeket a munka a gyakorlati irány mellett követni fog, e mű még kodifikált magánjogunk mellett is becses és hasznos forrása lesz minden jogásznak. Az ötkötetes munkát kiváló magyar jogászok: Bozóky Alajos dr., Fodor Ármin dr. (szerkesztő), Gaár Vilmos dr., Imming Konrád dr., Jancsó György dr., Katona Mór dr., Kiss Mór dr., Kolosváry Sándor dr., Lányi Bertalan, Reiner János dr., Sipőcz László dr. írják, kiadó: a Singer és Wolfner jóhírű kiadó-cég. A teljes mű ára 32 forint 50 krajczár, kötve 38 forint.

* A jász-kun redemptio. Guthy Benő megírta „A Jász-Kun ös-redemptiónak 1655. évtől a jelenkorig kiterjedő történelmi ismertetését”. A mű magában foglalja és bemutatja az időközben megjelent s arra vonatkozó királyi adománylevelet, or, szággyűlési határozatokat, nádori intézményeket, főrendiházi üzeneteket és időnkint hozott jász-kun-sági statutumokat; — ismerteti a karczagi, kisújszállási és kunhegyesi arányosítási, közlegelő-felosztási ítéleteket, végzéseket és határozatokat s az arra vonatkozó eltérő nézeteket. A munka három füzetben jelenik meg s az objektív ismertetésén kívül a szerző személyes viszonyaival is foglalkozik, nem a leghiggadtabb módon tárgyalván a kérdésre vonatkozó judikatúrát.

* Budapest évkönyve. Thirring Gusztáv dr. szerkesztésében ma jelent meg Budapest székes főváros statisztikai évkönyvének második évfolyama. A becses, kitűnően szerkesztett munkából meg lehet tudni mindent, amit a statisztika nyomán a főváros életéből meg lehet tudni. A mű beosztása a régi, de tartalma gazdagabb lett.

FŐVÁROS.

(Erzsébet-szanatorium.) A szegénysorsu tüdő-betegek szanatoriuma ügyében alakult egyesület igazgatósága ma délután Harkányi Frigyes báró elnöklése alatt tartott ülésén elhatározta, hogy az intézetet Erzsébet királynéről nevezi el. Az intézet költségeire nemsokára az országos gyűjtést is megindítják.

(Budapest csődje.) Lampl Hugó főszámvevő megdöbbentő beadvánnyal fordult ma a tanács-hoz. A beadvány kommentárul szolgál az 1899-iki költségelőirányzathoz és nyílt leleplezése annak a szomorú pénzügyi állapotnak, amelyben a főváros vergődik.

„A jövő évi költségelőirányzatban előtüntetett 16.379 forintos hiány — amint a főszámvevő írja — csak látszólagos. A valóságban a hiány 604.084 forint, amelyet az 1897-ik évi fölösleggel akart eltüntetni. De még ez a majdnem hétszáz-ezer forintba rugó hiány sem öszinte képe a budgetnek, mert abból az utápitések, utféntartások kiadásait, a bazilika építési költségét egyszerre kihagyta. A hiány tehát sokkal jelentékenyebb a fel-

tüntetett összegnél s a fedezetre a kölcsönpénzen kívül kilátás nincs.”

Kötelességének tartja figyelmeztetni a tanácsot arra, hogy a kiadások már a jövő évtől kezdve tetemesen szaporodnak, s ha a főváros háztartását beláthatatlan zavaroktól meg akarják menteni olyan pénzügyi reformokról kell gondoskodni, amelyek hatása már 1899-ben érezhető legyen. Különben a hiány évről-évre növekedik és 1900-ban 1.164.084 forint, a következő évben pedig 1.484.084 forint lesz.

(A városrendezés.) A főváros összes rombolása, építése, mind a „városrendezés” szempontjából történik és a nagy rendtelenség se egyéb, csak rendezés. Ujabbban az irgalmasok budai kórházának gyűlt meg a baja a bizonyos szemponttal. Rozoga épület már, nagyon megérdemelné az intézet, hogy új falak közé kerüljön s a rend-kormányza el is határozta, hogy a mostani kórház helyére újat épített. A környék szabályozása foly-tán azonban a kórháznak a Duna felől eső része előtt egy ezerszáztizenegy négyzetölgöles terület vált üressé, használhatatlanná s a rend folyamodott, hogy engedjék át ezt a telket a kórház céljaira. Minden fórum pártolja a kérelmet, csak a középítési bizottság és a tanács-mellőzteté, mert a „város-rendezés szempontja” ezt követeli. Hogy mit csináljon a főváros azzal a kérdéses telekdarabbal, ha a rend az új kórházat a mostani telken építeti föl, arról nem szölvött sem a középítési bizott-ság, sem a tanács. Kár is volna, mert még kide-rülne, hogy nem a város-rendezés, hanem a kör-nyék háztulajdonosainak a szempontja játsz-a főszerepet.

(A főváros közgyűlése.) A jövő szerdára kitűzött közgyűlés főbb tárgyai a következők:

A tanács előterjesztése az Erzsébet királyné szoboralapjához való hozzájárulás tárgyában, az irgalmas rend kérvénye, az irgalmas rend budai kórházával határos terület átengedése iránt. A Ru-dasfürdő árszabályzatának megváltoztatása. A vár-színház épületének eladása. Ös-Budavára igazgató-ságának kérelme az iránt, hogy a szeptember hónap 30-ikán lejárt határidőn túl még két na-pon: október 1-én és 2-ikán előadást tarthassa-nak stb.

(A magyar munkások védelme.) A fővárosban az építkezéseknél egyre növekedik a külföldi munkások száma, ami a magyar munkások helyzetét nagyon megnehezíti. Havas Rezső köztörvényható-sági bizottsági tag ebben a tárgyban a jövő köz-gyűlésre interpellációt jelentett be.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Nicollni hagyatéka. A bécsi törvényszék-nek is dolgot ad Patti Adelina férjének hagyatéka. A hírneves énekesnő férje, aki többször volt Bécs-ben, ottani ismerőseiről nem feledkezett meg vég-rendelésében. Egy sugónőjének, akiről azt hallotta, hogy nagy nyomorban van, hatezer frankot ha-gyott. Egykori komornyikjának, Dienst Ferencznek, tizezer frankot, egy bécsi idegenvezetőnek, Türk Ágostonnak, kétezer frankot hagyományozott. Egy-kori barátjának, akit a bécsi opera iskolájából ismert, hatvanezer frankot hagyományozott. Nicolini után körülbelül másfél millió frank maradt.

— Rejtélyes gyilkosság. Szentpéteri Károly kunhegyesi módos gazdát április 25-én éjjel halva vértöcsében találták ágyában. A vizsgálat során az a gyanu merült fel, hogy a beteges, öreg em-bert a fiatal feleség ölte meg a házukhoz járó Fábrián Mihály szolgalegényvel együtt. Ebben a bűntényben a szolnoki törvényszék tegnap tartotta meg a végtárgyalást, amelynél a vádat Skultéti ügyész képviselte, a védelem részéről pedig Keres-kes Géza és dr. Harsányi Gyula jelentek meg. Az ügyész gyilkosság illetőleg bűnrészesség címén emélt vádat, de a törvényszék bizonyítékok hi-ján felmentő ítéletet hozott.

— Bokross Elek tanuja. A képviselőház szo-moru véget ért alelnökének, Bokross Eleknek, bajai közepett Karácsonyi Gyula bányai segédjegyző volt a mentő tanuja. Karácsonyira egyszerre egész légió kriminális dolog derült ki, amiért elfogták. A bűnpöre csak a minap foglalkoztatta a kuriát, mely

rea tiz okirathamisítás, lopás, csalás és bigámia miatt hatévi fegyházat mért ki. Azóta nyomára jöttek Karácsonyi egy más bűnének is, melyért a máramaros-szigeti törvényszék héthavi börtönnel sújtotta. Írkép össz-büntetés kiszabása vált szükségessé, mi czéلبől a budapesti törvényszék mára tüzte ki a tárgyalást. A bíróság a védőügyvéd meghallgatása után össz-büntetésül hatévi és négyhavi fegyházra rótt Karácsonyira. Ebből a büntetésből azonban harmadfelvétet már kitöltöttek tekintenek.

— Tolvaj postakocsis. Rövid időközben kétszer történt meg, hogy Kesztli János postakocsis csomagszállító kocsijáról egy-egy teherküldemény elveszett. A bűnöst sokáig hiába keresték. A telen azonban két zálogcédulát találtak Kesztlinél, s ezek révén kitűnt, hogy maga a tolvaj. A zálogcédulák ép a hiányzó csomagokról szóltak. A tolvaj postakocsist elfogták s ma mondott felletre ítéletet a törvényszék Lenk Gyula táblai bíró elnöklésével. A vádlott ma csodálatosképen csak az egyik lopást ismerte be, annak ellenére, hogy nála találtak volt meg mindkét esetre vonatkozólag a zálogcédulákat. Magyar István alügyész vádbeszéde után a törvényszék Kesztlit két és négyedévi fegyházzal sújtotta. Ugy a közbűnös, mint az elítélt fellebbezett.

— A sok ital. Csufos kalandja volt egy fővárosi ügyvédnek, aki a múlt évben berugva tért haza a Zuglóból. A Népszínházig villamoson jött, aztán hogy kijozanodjék, ygalogosan akarta az utját hazáig folytatni. Néhány subancz az utcán ingerkedett a dülőng emberrel, aki tehetetlen állapotában rendőrért kiáltott. Oda is jött Régi Ferencz rendőrellenőr s ez végre is az ügyvédet kísérte be a kapitánysághoz. Hogy a rendőrszobában mi történt, homályban maradt, tény csupán annyi, hogy az ügyvéd később azt a feljelentést tette, hogy a rendőrellenőr megpofozta. Bizonyítani azonban nem tudta állítását, mire áttették az iratokat a panaszos fegyelmi hatóságához, az ügyvédi kamarához. Itt aztán az ügyvédnek gyűlt meg a baja, még pedig azért, mert beismerte volt a rendőrségnél s jegyzőkönyvbe is jött, hogy ittas állapotban járt az utcán. Ez önbéismerés alapján a kamara most fegyeimi uton vád alá helyezte a panaszos ügyvédet, azzal a megokolással, hogy ügyvédnek a kari dekorumot sértő állapotban tilos az utcán megjeleni.

SPORT.

† A budapesti lóversenyek. A városligeti versenyfőnap holnap újra megkezdődnek a lóversenyek. A meeting tiz napig tart s tekintettel a korai sötétedésre, az egyes versenynapok csak hat futamból fognak állni. Az egész meeting főeseménye a negyedik napon döntésre kerülő St. Leger. A hároméves és idősebb lovaknak három nagyobb futam áll rendelkezésükre és pedig három államdíj, melyek közül az egyik a földművelésügyi miniszterium díja, mely azt a jogot adja a kormányának, hogy a győztes 10.000 koronáért követelheti, ez azonban a győztes ló tulajdonosának 30.000 koronát biztosít. E futam érdekességét emeli az a körülmény, hogy benne a német tenyésztés Geranium-mal kez képviselve. Legtöbb versenyt a kétévesek számára tűzött ki a lovaregylet. Az első klasszis képviselői a Szent László, illetve a Hatvani-díjban mérkőzhetnek, mérsékeltébb lovak számára ott vannak a kladrubi-díj, a kétévesek államdíja, a palotai és kőbányai-díjak, sőt az őszi kísérleti versenyben a jobbakk közül a derbyvjtárat jobb flyerjeivel is összemérhetük erejüket. Ha még felemlítjük, hogy öt gazdagon díjazott handicap is kerül lefutásra s hogy a lovaregyleti-díj is döntésre kerül, eléggé hü képét adtuk e sokat ígérő meeting programjainak.

Tipjeink a holnapi napra a következők:

- I. Neni—Ignác.
- II. Tricky—Beile Helena.
- III. Or-Dur.
- IV. Cid—Barnato II.—Dogs.
- V. Pacsirta—Glück auf.
- VI. Damiette—Nerissa.

† Geranium. May Geraniumja csütörtökön érkezik Budapestre Hoppegartenből. A német ló, mint már jeleztük, a földművelési miniszterium díjában fog futni.

† A Hunnia országúti versenye. A Hunnia magyar bicikli klub holnap délután két óraker Tétény és Adony közt országúti versenyt rendez.

† Törles. Henckel Arthur gróf lovait ezidei összes kötelezettségeiből törölte.

† Nagyváradí lóversenyek. Nagyváradon holnap és holnapután lesznek lóversenyek. Az előlekből itelve a meeting elég jónak ígérkezik.

† Új versenynap októberben. Az osztrák jockey klub tekintettel az elmaradt versenynapra, a bécsi októberi meetinget egy nappal kibővíti.

Bécsi lóversenyek.

(Utolsó nap)

Ma futották a Freudenauban a győzezer koronás jubileum-díjat, mely ép ugy, mint az idei klasszikus versenyek, szenzációsz meglepetéssel végződött. A versenyben olyan lovak voltak az első helyeken, amelyek a mutatott forma és a terjesztett hírek alapján abszolúte nem jöhettek kombinációba.

Hebe, mely a királyné-díj-ban aratott győzelmevel oly kínos meglepetést keltett, de azóta közepes társaságban legyőzött, ma, mintha csak a nagy versenyek győzelméire tartogatná ambícióját, erős küzdelem után fejhoszzsal első lesz Komámasszony és az influenzás Nickerl ellen. Az utóbbi időben azt tapasztaltuk, hogy némely istállóknak az a gyönyörűsége, ha áhírek terjesztésével mentül jobban megtevesztheti a publikumot.

A jó hirtelen futott Hebe gazdája ma megint tulboldog volt. Mikor a győztes kanczát a nyergelöbe vezették, a tulajdonos újra drága lovához rohant, hogy megcsókolja.

A közönség azonnal elfordult, nem akarta megzavarni az idylli jelenetet.

A részletes eredmény a következő:

I. Handicap. Díj 2000 korona. Távolság 1800 méter.

1. Dreher Antal Dogma 57 kilogramm, lovagolta Smith
2. Lovag Wiener-Welten Leonides 50 kilogramm, lovagolta Wilton.
3. Gróf Kinsky Zdenko Nebáncs 40.5 kilogramm, lovagolta Sands.

Futottak még: Gróf Arco-Zinneberg Mauritus 60.5 kilogramm, lovagolta Huxtable. Jékey A. Sarajevó 60 kilogramm, lovagolta Barker. Dr. Russo E. Lord Bob 53.5 kilogramm, lovagolta Hyams. Mr. Goon L'Eclairer 51 kilogramm lovagolta Cleminson. Lovag Wiener-Welten Insel 44.5 kilogramm, lovagolta Peasnell.

Bírói ítélet: Könnyen két hoszzsal első, fél hoszzsal harmadik.

Totalisateur 5 : 16, helyre : 25 : 36, 90 és 66.

II. Ridottó-verseny. Díj 4000korona. Távolság 1000 méter.

1. Br. Königswarter Bonvivant 53 kilogramm, lovagolta Adams.
2. Br. Springer G. Berenice 55.5 kilogramm, lovagolta Hyams.
3. Szászbereki ménés Tarn a 50 kilogramm, lovagolta Gilchrist.

Futottak még: Mr. Dorryt Illusion 50 kilogramm, lovagolta Bulford S. Miklósfalvi ménés Tartuffe 51.5 kilogramm, lovagolta Wilton. Tránkel A. Canterbury 55 kilogramm, lovagolta Huxtable. Gr. Trauttmansdorff L. Ladra 50 kilogramm, lovagolta Cleminson. Báro Üchtritz Zs. Chryseis 53.5 kilogramm, lovagolta Sharpe. Wahrmann R. Round the corner 55 kilogramm, lovagolta Barker.

Bírói ítélet: Biztosan egy hoszzsal első, fél hoszzsal harmadik.

Totalisateur : 5 : 12, helyre 25 : 37, 92 és 69.

III. Államdíj. Díj 5000 korona. Távolság 2000 méter.

1. Báro Springer Pavo lin 60 kilogramm, lovagolta Hyams.
2. Wahrbergi Dittl Erbprin z 56 kilogramm, lovagolta Wilton.
3. Gróf Wenckheim Bébé 58.5 kilogramm, lovagolta Adams.

Bírói ítélet: Könnyen egy hoszzsal első, rossz harmadik.

Totalisateur : 5 : 11, helyre 25 : 65 és 65.

IV. Jubileumi-díj. Díj 40000 korona. Távolság 2400 méter.

1. Schossberger L. Hebe 59 kilogramm, lovagolta Wilton.
2. Báro Königswarter Komámasszon y 56.5 kilogramm, lovagolta Sharpe.
3. Báro Üchtritz Zs. Nickerl 53 kilogramm, lovagolta Poole.

Futottak még: Wahrmann R. Statesmann 65.5 kilogramm, lovagolta Williamson. Dréher A. Gagerl

60.5 kilogramm, lovagolta Smith. Dréher A. Longchamps 63 kilogramm, lovagolta Bulford S. Báro Königswarter Áruó 60.5 kilogramm, lovagolta Adams. Báro Springer Gusztáv Gaspilleur 53 kilogramm, lovagolta Gilchrist. Báro Springer Gusztáv Lulu 55.5 kilogramm, lovagolta Hyams. Lovag Wiener-Welten Maikönig 60.5 kilogramm, lovagolta Barker.

Bírói ítélet: Küzdelem után rövid fejhoszzsal első, fejhoszzsal harmadik.

Totalisateur : 5 : 98, helyre 25 : 116, 111 és 73.

V. Nagy Gátverseny. Díj 5000 korona. Táv. 2400 méter.

1. Okolicsányi E. Alpar 60 kilogramm, lovagolta Buckenham.
2. Dreher Antal Billnitz 62.5 kilogramm, lovagolta Weehler.
4. Herczeg Auersperg Buda 68.5 kilogramm, lovagolta Williamson.

Futott még: Schmidler L. Toll 65 kilogramm, lovagolta Salter.

Bírói ítélet: Könnyen egy hoszzsal első, fejhoszzsal harmadik.

Totalisateur : 5 : 29, helyre 25 : 60 és 40.

VI. Erdbergi akadályverseny. Díj 3000 korona. Távolság 3200 méter.

1. Herczeg Auersperg Sarolta 65 kilogramm, lovagolta Williamson.
2. Lovag Wiener-Welten Jou 80 kilogramm, lovagolta Shinn.

Bírói ítélet: Igen könnyen négy hoszzsal első.

Totalisateur : 5 : 6.

VII. Handicap. Díj 2000 korona. Távolság 1600 méter.

1. Mr. Blue-Green Palma 45 kilogramm, lovagolta Sands.
2. Szászbereki ménés Gwön 55 kilogramm, lovagolta Huxtable.
3. Szászbereki ménés Castagnette 54.5 kilogramm lovagolta Peake.

Futottak még: Gróf Wenckheim D. Esthajnal 57.5 kilogramm, lovagolta Adams. Báro Springer G. Fid-Fad 56.5 kilogramm, lovagolta Hyams. Mr. Janoff Acetylen 55 kilogramm, lovagolta Gilchrist. Reszke J. Nituperas 55 kilogramm, lovagolta Barker. Krausz L. Zsuzsi 54.5 kilogramm, lovagolta Hesp. Miklósfalvi ménés Collision 53.5 kilogramm, lovagolta Wilton. Schindler L. Tristan 49 kilogramm, lovagolta Bulford S. Egyedy A. Vértes 46.5 kilogramm, lovagolta Cleminson.

Bírói ítélet: Küzdelem után fejhoszzsal első, egy hoszzsal harmadik.

Totalisateur : 5 : 39, helyre 25 : 60, 126 és 40.

EGYESÜLETEK.

•• **Jegyzők gyűlése.** A magyarországi községi és közjegyzők országos központi egyesülete, szeptember 26-án Budapesten tartja ez idei rendes közgyűlést. Erre az alkalomra az elnökség már elkészítette tartalmas évi jelentését. A jelentés kegyeletos szavakkal emlékezik meg boldogult Erzsébet királyné gyászos elhunytáról s kéri a közgyűlést, hogy a belügyminiszter utján részvétiratot intézzen ő felségéhez, egyidejűleg a királyné szobrára kétszáz koronát ajándékozzon. Bejelenti továbbá az elnök, hogy az együletet Vörös Ferencz volt egyleti első aljegyző elhalálózásával súlyos csapás érte. Majd a kedvezményes vasuti menetjegyre vonatkozó intézkedésekről tesz jelentést az elnök, felemlíti továbbá, hogy a hagyatéki leltározási díjak felemelésére, a vám és kövezetvám-mentességre vonatkozó kérvények a szakminiszterekhez beadattak, de még eddig értesítést nem kaptak. A létesítendő jegyzői árhabáz miben állásáról is kimerítő jelentést tesznek. Az 1898. évi második törvény-czikkéről ugy nyilatkoznak, hogy az a munkások helyzetén igen sokat javít s az első tűzpróbát sikerrel állotta ki. Sürgetik egyuttal a közigazgatás államosítását és kijelentik, hogy a magyar állam-eszme megvalósításának leghatásosabb eszköze volna a nemzeti alapon kifejlesztett nép- és közpiskolákon kívül az erős és megfelelő hatáskörrel felruházott községi közigazgatás.

Végül indítványozza az elnök: írjon fel a közgyűlés a képviselőházhoz és a belügyminiszterhez az iránt, hogy novellásis uton gondoskodjanak:

1. Hogy, vagy részesítsenek a községek az államkincstárból megfelelő évi segélyezésben azon szolgálatok fejében, amiket a tisztán állami érdekű ügyek ellátása körül teljesítenek, vagy esetleg a községi és közjegyzők, új alapokon rendezendő fizetését a kincstár a községektől vállalja magára.
2. Az egyéves önkéntesi alapon való katonai szolgálat terjesztésének ki a jegyzői szigorlatokon képesített ifjakra s a jegyzői szigorlatra való jelentkezhetőség joga a segédjegyzőknek 20 éves korukban engedtesse meg.

A HIVATALOS LAPBÓL

Kinevezések. A pénzügyminiszter Kobiálka János vasgyári mérnök főmérnöké, Mihálovich Gyula és Baliga Aurél segédmérnököt mérnöké, Molnar Lajos nagybányász pénzügyi fogalmazó-gyakornokot a mármaros-szegeti pénzügyigazgatóságához fogalmazóvá, Kovács Sándor balassagyarmati állami végrehajtót a vészpremi pénzügyigazgatóságához pénzügyi fogalmazóvá, Schmetzer János bánya-gyakornokot a selmeczi bányászati és erdőészeti akadémiához tanár-segédé, Papp Sándor b-ujfalu adóhivatali díjnyókat adóhivatalt tiszté, a bányászati körébe tartozó ágazatoknál alkalmazott kezelési tisztviselőket létszámba Horváth Mihály bányaiskolát végzett káznfelügyelőt kezelő segéd tiszté nevezte ki.

Magyar név. Priczak Károly budapesti illetőségű ugyanottani lakos Csákra, kiskoru Krausz Ignác és Armin szabadjai illetőségű ugyanottani lakosok Kertészre, kiskoru Grünfeld Sándor kecskeméti illetőségű ugyanottani lakos Garzóra, kiskoru Picha József, Frigyes, Szilárd, Jenő és Bloudin bekés-csabai illetőségű ugyanottani lakosok Patakira, kiskoru Jakubovics Arnold nagy-kaposi illetőségű ugyanottani lakos Vadászra, Szűszmann Sándor simándi illetőségű ugyanottani lakos Edesre, Kohn Hermann tiszakörményfalvi illetőségű ó-pazovai lakos Kármánra, Mojzis József Szviniczán állomásosó csendőr Mátraira, Szarjás Ignác Nem-Ujvárotti állomásosó csendőr Szabolcra, Sandu Demeter Szviniczán állomásosó csendőr Szepesire, Kohn Jakab alsó-dabasi illetőségű irsai lakos Füredire, Fink János szepsői illetőségű ugyanottani lakos Finkeire, kiskoru Blau Sámuel toponári illetőségű kaposvári lakos Bartara, Vireigl Jenő oszrai illetőségű ugyanottani lakos Váradira, kiskoru Deutsch Jenő szolnoki illetőségű ugyanottani lakos Bartosra, Kohn Mór magyar államvasuti alkalmazott szőregi lakos Kardosra, Moldován Tamás magyar államvasuti alkalmazott oraviczai lakos, valamint kiskoru Ferencz gyermeke Moldovaira, Reiff János magyar államvasuti alkalmazott zombolyai lakos, valamint Etelka kiskoru gyermeke Réffire, Schrant Bernát fehértéplomi lakos Siposra, Zirkelbach Károly fehértéplomi lakos, valamint Irma, Franziska, Károly, Jozefa és Anna nevű gyermekei Zalaira, Herr Ágost kutinai lakos és István és Mária nevű gyermekei Herendire változtatták nevüket belügyminiszeri engedéllyel.

Árverések a fővárosban. Müller Armin ingóságai VI. kerület Lehel-utca 23. szám szeptember 28-án. Pfahn Károly és társai ingóságai VII. kerület Károlykört 9. szám szeptember 26-án. Beer Vilmos ingóságai VIII. kerület Rökk Szilárd-utca 11. szám október 6-án.

Pályázatok. Az aradi pénzügyigazgatóság kerületében levő pankotai adóhivataltól adótiszti állásra, a sepsi-szentgyörgyi pénzügyigazgatóságánál a pénzügyigazgató helyettesi megbízatással egybekötött pénzügyi tükári állásra, a pécsi törvényszéknél aljegyzői állásra, a kalocsa járásbírósnál albírói állásra, a nagyenyedi pénzügyigazgatóságnál pénzügyi fogalmazó-gyakornoki állásra, a zalaegerszegi járásbírósnál aljegyzői állásra van pályázat kihirdetve.

NYILT-TÉR.

A legnagyobb gavallérok

is viselhetnek feltűnő olcsó árértékesen kapható uri ruhákat, ha szükségleteiket nálunk szerzik be. **A mesteri szabást** ezúgunk előkelő hárve biztosítja, a munka kivitelét pedig az üzlet képe előreljárja. **Méret utáni megrendelésekre külön szövetraktárunk van,** kizárólag tiszta gyapjúvalóiban gyönyörű mintájukelmékből.

Karácsonyi és Társa

férfi-szabók

IV. ker., Múzeum-kört 39.

Szt.-Lukácsfürdő

téli és nyári gyógyhely
Budapest.

(A) Nagy Lajos iszapfürdő, melynek 520 négyzetméter nagyságú nyitott és zárt medenczeiben a forrásvíz naponta négy-szer megújul. Mindennemű gyógy-és ádító-füdők. **Lukács estélyes eládtásatokenkt 27 frt. Közöpsé ár. Prospektust küld ingyen az igazgatóság.**

Nyilatkozat.

Az „Esti Ujság“ mai számában „Három fog“ czim alatt megjelent czikk reám vonatkozó minden állítását rosszakaratú valótlan-ságnak és rágalomnak nyilvánítom és kijelentem, hogy a nevezett lap ellen a sajtóüggyi panaszt haladéktalanul beadom.

Budapest, 1898. szeptember 24.

TANOS IMRE,
székes f. v. isk. igazgató.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági távirat.

New-York, szeptember 24.	szept. 24. cents	szept. 23. cents
<i>Buza szeptemberre</i>	74 3/8	73 7/8
<i>" májusra</i>	68 5/8	69 1/8
<i>" decemberre</i>	68 5/8	69 3/8
<i>Tengeri decemberre</i>	34 3/8	34 5/8

Chicago, szeptember 24.	szept. 24. cents	szept. 23. cents
<i>Buza decemberre</i>	68 5/8	63 7/8
<i>Tengeri decemberre</i>	29 3/8	29 5/8

A tőzsde hete.

(—ndv.) Jó ideje már, hogy véget ért a nyári vakáció. A bankdirektorok és más hatalmasai a pénzügyvilágnak hazajötték pihenőjükből azzal a szándékkal, hogy friss erővel látnak hozzá a munkához. Csakhogy nincsen számukra munka. Finanziális tevékenységre nem kínálkozik alkalom. Az értéktőzsdén teljes és tökéletes az üzletlenség. Ugy mint nyár derekán. Értékpapirokat senki sem akar vásárolni és bár egyre olcsóbbodnak a kurzusok, mindig több az eladó, mint a vevő. Az a bizonytalanság, mely a kiegyezés kérdésében ólomsúlyként nehezedik politikai viszonyainkra, rástíti bélyegét a gazdasági életre is. A kétséges, határozatlan szituációban megbénult a vállalkozási kedv és tartózkodó lett a tőke. A bankok nem csinálnak üzletet. Arra szoritkoznak, hogy leszámitolnak váltókat, kölcsönöket adnak jelzálogra és értékpapirokra. Ezek az üzletek szerény polgári hasznot nyújtanak, megadják a mindennapi kenyeret, de nem kecsegtetnek kalácscsal: a magasabb dividendákkal. Pedig a tőzsdének ez kellene. Miként a bankok, az iparvállalatok és közlekedési vállalatok is panaszkodnak. Ezeknek nincsenek szállítmányaik, amazoknál csekély a termelvények kelendősege. Ugyan ki is vásároljon most? A tavalyi rossz termés mégis csak nyomokat hagyott az ország gazdasági életében. Az állam adóbevételeiben csak úgy, mint az egyéni háztartás fogyasztásában. Az idei termést még nem tették pénzzé. A magyar gazda ezúttal spekulált. Nem dobta oda termését mindjárt az aratás után potom áron azoknak, akik a külföldi fényes aratással ijesztették. Nélkülöz, de vár, amíg az értékesítési viszonyok kedvezőbbben alakulnak. Eddig nem is volt oka megbánni tartózkodását. Reméljük, hogy ezután sem lesz. Ez is egyik oka annak, hogy az ipar és a kereskedelem panganak, mert a termésfőlöleség pénzürtéke, amely máts években ilyenkor már a gazda kezében volt, ez idén még nem jutott el a gazda révén megszokott csatornáiba.

Mindezeket hatványozva érzi a tőzsde. Az ő számára éppen nincsen pénz. És az a tőzsde, amely az utóbbi években kissé el volt kápatva sikerei által, ma kesereg az alacsony kurzusok felett. Elegikus panaszokban tör ki, mintha nemzeti szerencsétlenségről volna szó. De kérdjük: csakugyan oly nagyon alacsonyok-e az értékpapírok árfolyamai?

Lépjünk közelebb a kérdéshez. Minálunk 5—6 százalék a rendes kamatláb (a vidéken persze 7—8 százalék járja); a bármikor visszavonható készpénzbetétek négy százalékos kamatoznak tisztán, azaz adómentesen. Ha ezzel szemben vizsgáljuk az értékpapírok árfolyamait, azt találjuk, hogy azok az értékpapírok, amelyek feltétlenül jó minőségűek és amelyek birtoklása alig jár kockázattal, 4—4 1/2 százaléknál többet nem hoznak. Ilyenek az állampapírok és az első klásssizu záloglevelek és kötvények. És hogy áll a dolog a részvényeknél? A mai — nagyon redukált — árfolyamok és a tavalyi osztalék alapján a következő rentabilitást látjuk:

	árfolyam	rentab.
Magyar általános hitelbank	377.—	4-7%
Pesti kereskedelmi bank	1426.—	4-8 "
Hazai takarékpénztár	8250.—	4-8 "
Ganz és társa rész.-társ.	2230.—	4-4 "
Salgótarjáni kőszénbánya	609.—	5-3 "
Vaggonkölcsönző	640.—	4-8 "

Magyar villamossági r.-társ.	135.—	4-7 "
Nemzetközi villamossági r.-t.	325.—	4-9 "
Villamos vasut	234.75	4-3 "
Közúti vaspálya	380.—	3-6 "

Ezek az adatok nem bizonyítják azt, hogy a papírok nagyon olcsók. Elsőrangú bank-és takarékpénztári részvények 5 százalékos kamatot sem hoznak és még a konjunkturáknak inkább alávetett ipari és közlekedési részvények legtöbbje sem emelkedik lényegesen ezen rentabilitás színvonalára fölé. Állítsuk egymás mellé a kamatozási viszonyokat. A készpénzbetét hoz 4 százalékos, az állampapír, záloglevél és a garantított kötvény 4—4 1/2 százalékos, a jobb minőségű részvények 4—4 8/10-ot annak, aki pénztét ma ezekbe fekteti. Ime a változó hozadék, bizonyos kockázattal járó papírok alig valamivel szolgáltatnak nagyobb jövedelmet, mint az állam adósságlevelei és a fundrozott kötvények! Lehet-e tehát azt állítani és afelett keseregni, hogy a részvények mai kurzusa alacsony, amikor ezek rentabilitása csak keveset tér el az állampapírok jövedelmzésének standardjától? Azt hisszük: a panasz nem jogosult. A részvényt papírok ma sem olcsók és nem is ez fáj voltaképen a tőzsdének, hanem az, hogy a papírok már drágábbak is voltak. Emlékezzünk csak vissza három évvel ezelőttre. Akkor bizony — a hausse derült ege alatt — minden logika ellenére a legtöbb jó részvény rentabilitása (ami elvégre mégis csak kell, hogy főszenpont legyen az értékpapírok elbirálásánál) még a 4 százalékon is alul volt. Ezt az anomáliát a közel három év óta tartó depresszió mérsékelte, de nem tüntette el egészen. A közönség jól teszi, ha számít és visszavonul a tőzsdétől, ahol ma nincs mit keresnie.

És ha némely bankok a fennen hirdetett alacsony kurzusok daczára — mégsem buzdítják klientelájukat tőzsdei ügyletekre, ez csak dicséretes dolog, amint viszont helytelenül cselekszenek azok a bankdisponensek, akik a közeli haussat jóslgatva felelnek, a példával maguk akarnak elől járni.

Oly sokat vétkeztek nálunk 1895-ig az „aranyborju“ körül, hogy a három esztendei vezeklés még nem volt elég a megtérésre. Az a lendület, amelyet a tőzsde „csinál“, sohase vezet jóra. Be kell várni, míg az a gazdasági élet egyéb tényezőitől alulról indul ki.

A mai viszonyok között mi sehol semmi nyomát sem látjuk annak, hogy a lendület egyhamar bekövetkezzék.

Mezőgazdaság.

Gazdasági munkások segélyalapja. A szocziális mozgalmak ellen való intézkedések terén Békés megye lép föl kezdeményezéleg s elsőül megszervezi a munkás-segély alapokat, melyeket már az 1898. évi II. törvényzikk is komtemplál. Tudósítónk jelentése szerint minden községben létesített-nék ilyen munkás alap, melynek célja az önhibájukon kívül munka és kereset nélkül levő segélyre szorult és arra érdemes gazdasági munkásoknak, napszámosoknak és családjaiknak segélyezése, továbbá a munkások által alapítandó munkás segélyegyleteknek és szövetkezeteknek támogatása. Az alapok jövedelmének főforrását a községek által tulnyomó mérvben a földadóra kivett pótdadó képezné s az egyes községi alapoknak a munkások nagy számából előállható aránytalanságai mezei adománynyai egyenlítettének ki. Tehát nemcsak a községek adótadták meg önmagukat, hanem a vármegye is pótdadót vetne ki, mivel a községek egy része képtelen lenne a saját munkáit a saját közterheiből segíteni. A terv különösen gazdakörökben az öt megillető érdeklődéssel és várakozással fogadtatott, mert vele a szocziális mozgalmakat teljesen leszereltnek hiszik. Csaba városa már 5000 forint alapot létesített jó viseletű éves cselédek jutalmazására, mert hova tovább nehezebb az Alföldön éves cselédeket kapni.

A mezőgazdasági állapot. A vetések állásáról és a mezőgazdasági állapotról szeptember hónap 20-án a földművelésügyi magyar királyi miniszteriumhoz a gazdasági tudósítótól beérkezett tudósítások alapján a következő jelentést teszik közzé:

A szeptember hónap 10-étől 20-áig terjedő idő alatt az időjárás ismét változatlan maradt. Száraz, csökkenő hőmérsékletű nappalok, hideg, gyakorta dérrel járó éjjelekkel váltakoznak; szörényosan csak az erdélyi részben volt némi eső. A növényzet fejlődése az időjárás hatása alatt

csaknem teljesen szünetel a száraz, kemény talaj, a szántó-vető munkálatokat is hátráltatja. A hadó idő ennek dacára a szántás és vetés erőltetését készíti, jölehet a talajba jutó mag változatlan marad a földben. Ahol azonban korábban még nyirkos talajba sikerült rozsol ragy buzát vetni, ott a mag kikelt, sőt a rozs helyenkint már zöldel. A folyamatban levő gazdasági munkák, ugymint: kukoricza-törés, burgonya- és répa-kiszedés, dohány-, komló-, kender- és lenkezelés, tatárka-, köles-, hüvelyek-, maghere- és takarmány-betakarítási, valamint gyümölcszedési, sőt helyenkint a felvidéken még befejezetlen cséplési munkálatok lebonyolítását és befejezését az időjárás nagyon előmozdította és megkönnyítette. A repcevel bevetett terület csakély részben még most sem kelt ki. A kikelt vetések fejletlenek és hiányosak, nagyobbára rovarok is károsítják. A tengeri vetések az elkészt, vagy másodvetésektől eltekintve az egész országban beértek, törésük folyamatban van, részben már be is fejeztetett, sőt homokos talajokon a korai fajtáknak már a szárát is levették. Mivel a eső- és szemképződés sok helyen az erőltetett beérés következtében hiányos és a moly is sok kárt tett, a termés országos átlagban alig éri el a közepes eredményt; a Tisza-Maros szögén és az erdélyi vármegyeekben jó közepesnek, ellenben a Tisza jobbpartján gyenge nek jelzik. A betakarított termés minőségét a száraz időjárás nagyon emeli. A rizsvetésekről a vizet lecsapolták, aratásuk kezdetét vette. A hüvelyek, kerti vetemények, köles és tatárka betakarítása részint befejeztetett, részint a tatárkára nézve csak most veszi kezdetét; a len és kender kikészítése még folyamatban van, a káposzta többfelé hanyatlik. A leszedett és nagyobbára már el is adott komló zsákolását az eső hiánya akadályozza, a száraz időjárás miatt nehezen húzódik meg. A dohányt az erdélyi országrészben még törik, száritása folyamatban van. Helyenkint már a köröket alászántották. A termék eredménye kielégítő. A czukorrépa, takarmányrépa és burgonya vetések kiszédése folyamatban van, sőt a burgonyát többfelé már be is fejeztetett általában kielégítő eredménnyel. Ugy a cukor, mint a takarmányrépa megsínylették a szárazságot és répiák kicsinyek maradtak, a czukorrépa azonban, mely csak közepes termést ad, általában bő czukortartalmú és jóminőségű. A tarló-répa fejlődése hiányos.

A mesterséges takarmányfélék, rőtek legelő k növényzete a kedvezőtlen időjárás folytán elsnjut és megöregedett. A sarjút nem mindenütt volt érdemes kaszálni, ahol levágtak, kevés, de jóminőségű szénát adott. A legelő k az állatok táplálékot nem találnak, a havasi legelő krol pedig a hideg éjjelnek miatt bajtattak le az állatok. A maghere általában gyenge termést adott. A szőlők szemképződése a száraz időjárás következtében hiányos és az érés is nehezen megy. Ahol gondosan permetezték, a termés jóminőségű. A szűret többfelé kezdetét vette grengeterminálásokkal. A gyümölcs termése folyamatban van, a szilva és dió jó termést adtak, azonban helyenkint csak nyomott áron kelnek. A szilvapálinka főzése jó eredménnyel folyik. Az erdélyi vármegyeekben helyenkint az alma is kielégítő termést adott.

Ipar- és kereskedelem.

Rajztaufolyam iparosok részére. A magyar királyi technologiai iparmúzeum (VIII., József-körút 6. szám) az 1898-99. évi téli időszak alatt az épület- és bitorasztalosok, továbbá az épület- és műlakatosok, rézművesek, bádgosok, végre a kocsigyártás terén foglalkozó bognárok, kovácsok és lakatosok számára rajztaufolyamokat rendez. Ezen rajztaufolyamokra a muzeum irodájában lehet jelentkezni október hó 2-ik napjától kezdve, a vasárnapokon délelőtt 9-12-ig és a köznapokon este 6 óratól kezdve s azon önálló iparosok és iparosságok részére fel, akik már rajzolni tanulnak s azt bizonyítványuk vagy rajzaik előmutatásával igazolni tudják. A tandíj öt forint, amely előre fizetendő. A rajztaufolyamok október hó 16. napján, vasárnap kezdődnek; a rajzórák minden hétfőn, szerdán és csütörtökön este 7-től 9-ig, vasárnap pedig délelőtt 9 óratól 12-ig lesznek.

Budapesti ipar-részvénnytársulatok. Az iparos részvénnytársulatok a múlt évben 5 vállalattal és 9 egynegyed millió forint tőkével szaporodván, az 1897. év végén számuk 142-re rugott 155.5 millió forint tőkével és közel 21 millió forint tartalékkal. Ezen részvénnytársaságok közül 102 dolgozott nyereséggel és 1897-ben 128.7 millió forint tőkéjével 11.7 millió forintot (9.1 százalék) nyert. Az előző évről áthozott nyereség bezzámításával ezen társulatoknak 13 millió forint áll rendelkezésére, mely mérlegszerinti nyereségből fordítottot osztalékra 8.891.227 forint, rendes tartalékra 562.029 forint, tendkívüli tartalékra 246.200 forint és jutalékokra

1.113.471 forint. Harmincznyolcz társulat veszteséggel dolgozott, amennyiben 24.3 millió forintnyi részvénytőkájából 2.1 millió forintot, vagyis tőkéjének 8.5 százalékát veszítette. Ha már most a múlt év összes nyereségeiből, annak veszteségeit levonjuk, arra a végeredményre jutunk, hogy az iparos vállalatokba fektetett 155.5 millió forintnyi tőke 9.6 millió forint tiszta jövedelmet eredményezett volna, amiből a fentebbi kulcs szerint osztalék fejében mintegy 6.55 millió forint, vagyis a tőke 4.2 százaléka jutott volna kifizetésre. Dacára tehát azon fényes eredményeknek, melyeket egyik-másik iparág felmutathat, a veszteségek figyelembe vétele mellett, egészen véve mégis csak azon eredményre jutunk, hogy a részvény-iparos vállalatokba fektetett tőke a múlt évben a polgári kamatnál kevesebbet hozott. Némileg eltérő eredményre jutunk természetesen, ha a tényleg kifizetett osztalékok viszonyítjuk a működő tőkéhez. Ezen szokásosabb számítás mellett, mely a veszteségre ügyet nem vet, az iparos részvénnytársulatokba fektetett tőke átlag 5.7 százalékot hozott volna. Az 1873. évtől fogva a mai napig a részvénnytársulatok átlagos osztaléka 5 és 10.9 1/2 százalék közt ingadoznak. A legnagyobb osztalékokat fizették 1897-ben: a salgó-tarjáni agszenbánya részvénnytársaság 32 százalék, a kőszényai gözteleglgyár 28.12 százalék, a Ganz és társa vasöntő és gépgyár részvénnytársaság 25 százalék, az első magyar részvényserfőzde 23.33 százalék, a fumei első magyar rizshántoló és keménynyitgyár 20 százalék, az Athenaeum-nyomda 20 százalék, a kőszényai és téglaágyár (Drasche) 17.50 százalék, a Pesti könyvnyomda részvénnytársaság 16 százalék, a Magyar asphalt részvénnytársaság 15 százalék, a Kőolajfinomító részvénnytársaság 15 százalék, a szent-lőrinczi téglaágyár 15 százalékot. A múlt évben a legnagyobb veszteséggel dolgoztak: a Hygieia fémipar részvénnytársaság 53.2 százalék, a Verbőczy könyvnyomda 50.3 százalék, a Britannia magyar fémágyúgyár 48.0 százalék, a Malomipar részvénnytársaság 31.1 százalék, a Csillárgyár részvénnytársaság 28.6 százalék, a Viktoria kőszényai 28.2 százalék és a Magyar épület- és műlakatosok gyára 25.0 százalékkal.

A házaló ipar korlátozása. A kereskedelmi miniszter több fővárosi iparrestületek együttesen felterjesztett kérvénye elfntözésében a fővárosi házaló ipar korlátozása érdekében leiratot intézett a polgármesterhez, melyben egynttal megjelöli azon határokat is, melyeken belül a házalási ipar ellen őrzése az iparrestületek utján eszközzendő és a kis ipar érdeke megvédendő lesz. A főváros ennek alapján külön szabályrendeletben fog intézkedni. A kereskedelmi miniszteriumban tanácskozások folynak a gyolcsos tótok üzelmének meggyátása érdekében is. Évtizedes gyakorlat szerint ezeknek meg van engedve háziipari cikketek a hetipiaczokon is árusítani. Ezért a gyolcsos tótok a vidéken egész csapatokban jelennek meg a hetipiaczokon és a sátorokban nemcsak háziipari cikketek, hanem selyem- és szövőttárukat is árusítanak s ami a legszörnyesebb, az osztárok gyárak iparczikkeit is terjesztik, ami által nemcsak jelenképpen károsítják a magyar ipart, hanem kiváloleg ama vidéki kereskedőket, kik adóval és egyéb üzleti költségekkel tulterhelve, a gyolcsos tótokkal versenyezni nem bírnak.

Kőbányai sertésipiacz, szept. 24. Magyar elsőrendű: Őreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli sulyban) — krajczárig. Közép (páronkint 300-400 kilogramm sulyban) — krajczárig. Fiatál nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) 54-54 1/2 krajczárig. Közép (páronkint 251-320 klgig terjedő sulyban) 54 1/2-55 krajczárig. Könnyű (páronkint 250 klgig terjedő sulyban; 55-56 krajczárig): Nehéz (páronkint 260 klg. felüli sulyban 54-54 1/2 krajczárig, közép (páronkint 240-260 kilogramm sulyban) 53 1/2-54 krajczárig Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 52-53 krajczárig. Sertéslelétszám: 1898. szept. 22. napján volt készlet 47016 darab, szept. 23-án felhajtott 835 db, szeptember 23-án elszállított 776 darab, szeptember 24-ére maradt készletben 47057 darab. A hizott sertés üzlelirányzata csendes.

Budapesti konzum-sertésvásár, szept. 24. A ferenczvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertés vására 1898. szept. 23-án érkezett 574 drb. Készlet 191 darab, összes felhajtás 765 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 600 drb, elszállítatlan maradt 165 drb. Napi árak: 120-180 kilós 55-56 krajczárig, 220-280 kilós 54.50-56 krajczárig, 320-380 kilós 52-55.50 krajczárig, 52-54 krajczárig, malacz 37-40 krajczárig. A vásár hangulata élénk volt.

Pénzügy.

Magyar forgalmi bank. A magyar leszámító és pénzváltó banknak helyiségeiben Pekár Imre ur elnöklése alatt tegnapi tartott közgyűlésen, egy millió korona teljesen befizetett alaptőkével egy új

társulat alakult meg: „Forgalmi bank részvénytársaság“ cég alatt. Az új társaság czélja a magyar leszámító és pénzváltó bank Fiumében évek óta fenállott áru-bizományi üzletének átvétele, folytatása és fejlesztése. Feladatát tűzte az áru kiviteli és behozatali valamint a szállítási, hajózási üzlet művelését nemkülönbén a fumei ipar- és kereskedelem fejlesztését. Az igazgatóságba beválasztottak S c h o b e r Albert miniszteri tanácsos a magyar királyi államvasutak igazgatója, Neumann Miksa a magyar leszámító és pénzváltó bank igazgatóság tagja, Pekár Imre a magyar leszámító és pénzváltó bank vezérigazgatója, Freudenberg Rafael a magyar leszámító és pénzváltó bank igazgatóhelyettese, Blasich József a fumei városi takarékpénztár igazgatója, Lévai Adolf a magyar leszámító és pénzváltó bank eddig fennállott fumei raktár-vállalatának volt gondnoka. A felügyelő bizottságba beválasztottak csatári Csatary Frigyes (elnök), Leitner Izidor, Rauch Géza, Neumann Ödön és Barna Miklós. A közgyűlést követő igazgatósági ülés Pekár Imrét az intézet elnökévé választotta meg, Lévai Adolfot pedig üzletvezető igazgatóvá szerződtette.

Közlekedés.

Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága közli, hogy a Zimony-Belgrád-Galacz között folyó évi márczius hó 6-ika óta érvényben álló nyári menetrendet, az előrehaladott évadra való tekintettel, folyó évi szeptember hó végével a következő módon szünteti meg: Lefelé menetben az utolsó hajó szeptember 27-én indul Zimonyból, illetve Turnszeverinből és szeptember 29-én érkezik Galaczra. Felfelé menetben az utolsó hajó szeptember 28-án indul Galaczról és szeptember 30-án érkezik Turnszeverinbe, hol a nyári menetrend szerinti ut végget ér. A nyári menetrend helyett folyó évi október 1-től kezdve az egyidejűleg kiadott őszi menetrend lép életbe, mely szerint a gözösök a Zimony-Orsova és Turnszeverin-Galacz vonalon hetenként két-két járatot fognak teljesíteni és pedig a következő napokon: I. 1. Zimony és Orsova között minden kedden és szombaton, első menet október hó 1-én. 2. Orsova és Zimony között minden hétfőn és csütörtökön, első menet október hó 3-án. — II. 1. Turnszeverinből Galaczra minden szerdán és asárnapon, első menet október hó 2-án. 2. Galaczról Turnszeverinbe minden szerdán és vasárnapon, első menet október hó 2-án.

Az „Anker“ élet- és járadék-biztosító-társaság (Magyarországi vezérképviselettség: Budapest, VI., Deák-tér „Anker-udvar“) 1898. augusztus havában benyújtott a társaságnál 786 ajánlat 1,718,749 biztosított összegre és kiállított 702 kötvény 1,530,172 frt összegre. A befolyt díjak összege 558,619 forint 43 krajczár, a kifizetett károké 50,804 forint 36 krajczár. — A 8 havi időszak alatt benyújtott 7423 ajánlat 16,861,226 forint — krajczárra és kiállított 6874 kötvény 15,306,695 frt — krajczárról. Díjakért bevétellett 4,890,166 forint — krajczár. Károkkért kifizetett 652,557 forint — krajczár. A haláleseti biztosításoknál A) osztaléktörvény szerint a nyeresémény-osztalék az elmúlt évben az évi díj 25 százalékát tette ki. A vegyes- és takarékpénztári biztosításnál B) osztaléktörvény szerint az összes befizetett díjak 3 százalékáa fizettetett ki nyeresémény-osztalék gyanánt. A társaság vagyona 1897. deczember 31-én 62 millió forint. Biztosítási állomány 240 millió forint. Eddigi kifizetések összege 102 millió forint.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.
Budapest, szeptember 24.

Nihilisták a gabonacsarnokban.
Csodálnok, ha ama szenzációs czimeket hajbászó tisztelt lap társunk, amely csak a minapában mesélt rémdolgot azokról az anarchistákról, akik a tőzsdén veszélyeztetik a közbiztonságot, ezuttal nem a fenti, szintén eléggé jól festő kitétel alatt referálna azon eseményekről, amelyek ma a budapesti gabonabörzén lezajlottak; mert ezuttal már nem holmi ideális anarchizmusnak a hívei garázdálkodtak a Mária Valéria-utczában, hanem a tett emberei okoztak ott, vérfavaszott rémületet. Bombát röpítették a gabonacsarnokba, bomhát, amely tört, zuzott, rombolt; ott ahol az imént még nyüzsgött a sokaság, pezsgett az élet, egyszerre a sebesültek jajveszékése tört égfelé; „házak“ inogtak, ki tudja holnapig romba nem dőlnek-e. És nem akadt Dupuy, nem akadt, aki mint a franciaia parlament epök amaz emelkezetes bomba merény-

let által megzavart gyűlésen. Hídegrénen kijelentette, hogy „a tanácskozás tovább folyik.” Bizony itt megakadt egyszerre minde. oda volt a rend, oda az üzleti forgalom: csoportokba verődtek a halálra remült emberek és várták a „mentőket“ akik azonban nem mutatkoztak.

De hadd mondjuk el sorjában a történeteket.

Mi előjel sem árulta el ma reggel, hogy készülőben van valami. Az árulészámoló iroda nap-tára hirdette ugyan, hogy mára van kitzúve a szeptemberi szállítással kötött ügyletekre nézve a felmondás utolsó napja, de hát e határidőkben már néhány nap óta alig volt forgalom, tudni vél-ték, hogy az engagement tulajomólag lebonyoló-dott és az esetleg fennmaradt néhány kötés ellen-lábasai — azt gondolták — majd csak arrangi-rozzák valahogy a dolgukat. Meglehetősen nemtörő-domséggel néztek tehát, amide a giro és pénz-tárgylet közegei tíz órakor kifüggesztették, a hir-detményt, amely szerint a folyó hó 29-ik napján történendő átvételre felmondottak 21000 méter-mázsa buzárt, 500 métermázsa repczét, 8500 mé-termázsa rozst, 2000 métermázsa tengerit és 21000 métermázsa zabot. Nos hát itt van az egész étlap, mondogatták, kolosszális egy konzorcizium — hang-zott a guñy szava — valóságos Leiter-féle „corner“, amely 21 darab kötésével ringelni akar. Kár volt ezt az egész svindlit komolyan venni. Menjünk reggelizni!

Következett azonban a „bomba“.

A leszámoló iroda embere iratesomójából kihámoz egy második hirdetményt és közömbösen, mintha az volna a világ legtermészetesebb dolga, hogy egy napon két darab felmondási jelentést akasztanak ki, ezt a második, alakra nézve azonos bejelentési ívet is kifüggeszti. Alakra nézve ugyan nem, tartalmára nézve azonban nagyon is külö-nbözött ez az első hirdetménytől.

Azt adta ugyanis tudtára a tőzsdetagoknak, hogy folyó hó 30-án való átvételre felmondattak — illetőleg hogy még le nem bonyolítottak :

- 220.000 mm. buzárt,
- 41.500 mm. rozst,
- 43.000 mm. zabot,
- 3.000 mm. árpát,
- 1.000 mm. tengerit.

E z v o l t a b o m b a !

Kínos és vészijósló esend állott be, de csak egy lélekzetvételre, hogy aztán kilörjön annál job-ban az éktelen szávj, úgy, hogy attól lehetett tar-tani, ahogy a tulhevesen gestikuláló emberek mind-járt egymásra rontanak.

Csalás, gázság, szédélgés!

Ezek és hasonkaliberű kiáltások szelték át az izzó levegőt.

Maradjunk azonban tisztán az üzleti résznél.

A contremine végre belátta, hogy most már csakugyan kelepcebe került, oly alaposan, amint a föld kerekségén baisseistákat még be nem csip-tek sehol, mert ha volt ugyan máskor és máshol is corner vagy eféle, ha vehemensebb is volt az ármozgalom, ily öldröklő hírtelenséggel még soha sem ébredt tudtára a contremine kétségbeejtő helyzetének. Mert ez csak a mi leszámolási rend-szerünkkel lehetséges. Igenis, kétségbeejtő a szi-tuációja, mivel ma még egyáltalában meg sem ítelhető a következmények hordereje, távolról sem tudható, hány exisztencia siratja végromlását.

És ez így van rendjén! Brutális, kegyetlen szó, de aki a tőzsdére megy, hogy ott — mondjuk csak egész leplezetlenül — mások pénzét elnyerje, az ne számítson kegyelemre. „Lasciate ogni speranza voi ch'entrate.“

Hiszen tudjuk mi azt nagyon jól, hogy a hausseisták sem üznek filantropizmust, hogy ő nekik bizony egyetlen egy álmaltnan éjszakát sem okoz az a gond, vajjon a termelők nem-e kényte-lenek lesznek-e esetleg silány árban elpocsékolni gabonájukat, egyszóval, hogy ők se pályáznak egyéb-re, mint differenciákra; tudjuk azt is, hogy a mai verők, holnap esetleg, mint bianco eladók szerepelnek, de hát nem is a személyreket né-zük mi.

A magyar termelő, ha kedre tartja, biztosítsa magának az árt, adja el termését előre, a keres-

kedő, ha gabonát vásárolt, arbitrage-oljon. Ezeket nem is fogják „beczvickeálni“. De, akik arra számi-tanak, hogy felhozzák az alárendelt szerb búzát és ezáltal majd nyomják az árakat, közvetve tehát a hoi buzáét is, azok ne jajgassanak most iskolás-gyerekek módjára kivételes helyzetről, hogy a Duna cserbenhagyta őket. A Duna vize soha alkalmasabb időben be nem száradt, mint ezuttal!

A tőzsdétől meg ne várják, hogy az majd gátat vet az árhajszának. A börze nagyon is fog ova-kodni minden érszakos lépéstől!

Mert miről van tulajdonképen a szó? Arról, hogy a verők, ha e hó utolsó rapján nem mutat-ják be nekik átvételre a készáruat, a szokások 54. szakasza értelmében a késedelmes fél rovására a szerződésbeli áru mennyiségét majd megvéteüik. Megvéteüik abban az árban, amelyben megszerez-hetik. Ebbe a tőzsdének semmi beleszóléása. Ha a hivatalos börzeórák alatt valamely szolvens joga-sított ügynök elkialtja magát, hogy ő vesz 76 ki-logrammos búzát 10 forinton, akkor 10 forint a pénzkurzus, tessék szaván tartani!

A tőzsdébiróság nem mehet elébe a malom-bevásárló uraknak, hogy megkérdesse, vajjon mily hangulatban vannak és hogy milyen árt hajlandók ök ígéretüni a 76 kilogrammos buzáért. Hát ha a bevásárlók pénteken véletlenül szeptemberilist ren-deznek és el se jönnek a tőzsdére, hogy fogják ez esetben kipuhatolni azt a bizonyos piaci árt, amelybe a contremine most belekapaszkodik. A piaci ár az, amelyen búzát vásárolni l e h e t.

A tőzsde intéző körüi tudják, hogy valami-kor esetleg fordítva is lehet a helyzet, hogy más időben, más konjunkturával ugy alakulhat a dolog, hogy valamely terminus végével esetleg egy fél millió métermázsa buza szállításra készen állhat és véletlenül nem akad átvévő. Milyen árban fogják aztán e mennyiséget kényszer utján eladni és vaj-jon milyen piaci árt fognak a szállítók számára megállapítani?

Beszéltek különben ma még más dolgokról is, többek közt arról, hogy az engagement nagyobb része szünetelt, fiktív kötésekből áll. Hát az ilyen-ről nem kell beszélni, hanem ezt be kell bizonyi-tani. Arra van már paragrafus.

Továbbá azon is megütköztek, hogy egy tegnap még konzorciziumot alakító híreben állott ügynöki czég, ma mint 22,000 métermázsa buza eladója szerepel. Ugyan kinek mi köze ehhez? Mindenki-nek csak annyit kell szállítania, amennyit eladott. Végül az is képezte a megdotránkozás tárgyát, hogy a hausse főembere, aki 178,000 métermázsa buza átvévőjeként figurál, a tőzsdetanácsosi méltó-ságot viseli. Abból a tőzsdetanácsosi méltóságból bizony nem lehet megélni. Soha tőzsdébirónak nem lobbantották a szemére, ha tisztéséges üzle-tekkel foglalkozott. Egy gabonakereskedőre nézve pedig nem lehet díffamáló, ha búzát vásárol és azt át is akarja venni.

Még egy súlyos panasza volt a tőzsdetagok egy részének. Az, hogy a giro- és pénztárgylet-nek nem volt joga ma a függő engagement-t nyil-vánosságra hozni. Ebben az egyben teljes igazuk van az elkéseredett spekulánsoknak. Az árulészá-moló iroda meg-reparálhatatlan hibát követett el a mni közzétételével. Hiába lapozgatjuk a szokások és a leszámoló rend könyvét, sehol a nyoma ilyenmü intézkedésnek. A gyakorlat ugyan eddig is az volt, de a gyakorlat nem emelkedhetik törvényerőre. Hogy a mai napig nem méltatták figyelemre ez önkényes praxist, ez csak azért történt, mert az engagement ily időtájt majdnem mindig már telje-sen le volt bonyolítva. Azonkívül eddig nem is fordult elő az eset, hogy 24-én lett volna az utolsó bejelen-tési nap, amikor csak 29-én való szállítással mon-danak fel. A giro- és pénztár-egylet ráért volna legalább keddig a közzétételével, legrosszabb eset-ben kötelessége lett volna már a hét elején hirdet-ményileg figyelmeztetni az érdekelteket arra, hogy m a függesztük ki a lebonyolítatlan kötések jegyzé-két. Mert elvitázhatatlan tény, hogy a mai meg-lepéttéssel ezrekre rugó kárt okozott egyeseknek az iroda. Semmi kétség, hogy ez incidensből ki-folyólag, az egyébként jelesen vezetett pénztár-szabályzata e tekintetben reformálodni fog.

Magáról az üzlettről kevés jelenteni valónk van. Alig volt forgalom, órákon át egy kötés sem történt. Mindazonáltal konstatalható, hogy ma a szeptemberi buza egy fél forinttal emelkedett, a rozs 15 krajczárral, a zab 12 krajczárral, a többi határidők kurzusa csak csekélységet emelkedett.

A készáru piacon kevés forgalom volt szi-lárdan fentartott árak mellett.

A heti hozatal búzában 278.333 métermá-zsát tesz.

Előfordult készáru-eladások.

Menyiség mmázsa-ban	ó vagy uj	ára	faj	hely kötés kötés	átadási hely mögjegyés	ár netto 100 kilogr.-ant	készp. vagy 1/2 hó
200	uj		búza	tiszavidéki	Budapest	9.65	hó
100	„	„	„	„	„	9.65	„
100	„	„	„	„	„	9.65	„
400	„	„	„	„	„	9.60	„
200	„	„	„	„	„	9.57 1/2	„
100	„	„	„	„	„	9.60	„
250	„	„	„	„	„	9.60	„
500	„	„	„	„	„	9.50	„
4000	„	„	„	„	„	9.45	„
300	„	„	„	„	„	9.40	„
100	„	„	„	„	„	9.45	„
100	„	„	„	„	„	9.25	„
200	„	„	„	„	„	9.20	„
100	„	„	„	„	„	9.—	„
150	„	„	„	„	„	9.40	„
100	„	„	„	„	„	9.50	„
600	„	„	„	„	„	9.50	„
100	„	„	„	„	„	9.35	„
100	„	„	„	„	„	9.10	„
100	„	„	„	„	„	9.30	„
200	„	„	„	„	„	9.55	„
100	„	„	„	„	„	9.20	„
100	„	„	„	„	„	9.30	„
300	„	„	„	„	„	9.15	„
1250	„	„	„	„	„	9.—	„
3300	„	„	„	„	„	9.—	„
100	„	„	„	„	„	9.60	„
200	„	„	„	„	„	9.55	„
100	„	„	„	„	„	9.25	„
100	„	„	„	„	„	9.25	„
100	„	„	„	„	„	9.30	„
200	„	„	„	„	„	7.50	kp
100	„	„	„	„	„	7.25	„
100	„	„	„	„	„	7.15	„
200	„	„	„	„	„	5.95	„
150	„	„	„	„	„	5.90	„
200	„	„	„	„	„	5.80	„
200	„	„	„	„	„	5.15	„
100	uj	„	„	„	„	5.95	„
200	„	„	„	„	„	6.—	„
300	„	„	„	„	„	6.15	„

Gabonaforgalom:

1898. szeptember 23.

	érkezett	elszállított
	m é t e r m á z s a	
buzából ..	40366	—
rozsból ..	2247	102
árpából ..	14545	7071
zabból ..	20423	—
tengeriből ..	117	610

Raktárállomány:

	Közraktár	Raktárház	Silos
	m é t e r m á z s a		
Búza	105500	56713	—
Rozs	3400	411	—
Árpa	36200	602	—
Zab	18300	—	—
Tengeri ..	29100	2569	—
Liszt	13400	185	—

Hivatalos készárujegyzések.

Áru	ó vagy uj	faj	100 kgr. készpénz-ára		100 kgr. készpénz-ára	
			hektoliterenkü- nt suly kilogrammban	frtól frtig	hektoliterenkü- nt suly kilogrammban	frtól frtig
Búza	uj	tiszavid.	74	—	75	8.85 9.—
„	„	„	76	9.05 9.15	77	9.20 9.25
„	„	„	78	9.30 9.40	79	9.45 9.50
„	„	„	80	9.55 9.60	81	—
„	„	pestvidéki	74	—	75	8.80 8.95
„	„	„	76	9.— 9.10	77	9.15 9.20
„	„	„	78	9.25 9.35	79	9.40 9.45
„	„	„	80	9.50 9.55	81	—
„	„	fehért.	74	—	75	8.85 9.—
„	„	„	76	9.05 9.15	77	9.20 9.25
„	„	„	78	9.30 9.40	79	9.45 9.50
„	„	„	80	9.55 9.60	81	—
„	„	szerb.	76	7.15 7.20	—	—
rozs	„	elsórendű	70—72	7.40 7.50	—	—
„	„	másodr.	—	7.30 7.35	—	—
árpa	„	takarm.	60—62	5.45 5.90	—	—
„	„	szeszölz.	62—64	6.25 6.90	—	—
„	„	sórfőzésre	64—86	7.30 8.20	—	—
zab	uj	„	39—41	5.70 6.—	—	—
tengeri	ó	bánsági	—	5.20 5.25	—	—
„	„	másnemü	—	5.15 5.20	—	—
repce	„	káposzta	—	12.25 12.75	—	—
„	„	másnemü	—	—	—	—

Hivatalos határidőjegyzések.

Table with columns: Áru, Határidő, Déli tőzsde zárlata (szeptemb. 23-án, szeptemb. 24-én), Leszámloló árfolyamok.

Előfordult határidőkötések.

Table with columns: Áru, Határidő, Kezd. Forgalm., Zár. Kezd. Forgalm., Zár.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, szeptember 24.

A mai tőzsdén továbbra is lanyha maradt az irányzat és úgy nemzetközi, mint helyi papirok ismét olcsóbbodtak.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 386.—388.75, Jelzálogbank 243.50—243.75, Osztr. hitelr. 353.10—353.60, Osztrák-magyar államvasut 349.60 350.40, Villamos vasut 234.50, Magyar ipar-és kereskedelmi bank 98.—forinton köttetett.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Salgótarjáni közszén 606—608, Közuti vasut 376—377, Villamos vasut 233—234, Magyar hitelrészvény 383—386, Magyar ipar-és kereskedelmi bank 98—98.10, Magyar leszámloló-bank 253.50—253.40, Rimamurányi 249.75, Osztrák hitelrészvény 352.40 353.30, Osztrák-magyar államvasut 348.80—349.75, Országos központi 303.—, Ujlaki téglagyár 243.—247.—, Magyar jelzálogbank 242.50—243.50 forinton.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.50—2 forint, 8 napra 3.50—4.50 frt, szeptember utóljára 9—10 forint.

Déliután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: Áru, szept. 24., szept. 23.

Déliután 4 órakor zárulnak:

Table with columns: Áru, szept. 24., szept. 23.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapesti vásárocsarnok.

Budapest, szept. 24. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, árak szilárdak. Baromfiál élénk, árak szilárdak. Halban élénk, árak szilárdak. Tej- és tejtermékek élénk, árak szilárdak. Tojásnál élénk, árak csökkentek. Zöldségnél élénk, Gyümölcsnél élénk, árak szilárdak. Fűszereknél csendes. Időjárás: derült, meleg. A központi vásárocsarnokban nagyon eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhahus hátulja I. 52—56 frt, II. 49—52 frt. Birkahus hátulja I. 38—40 frt, II. 36—38 frt. Borjúhús hátulja I. 64—68 frt, II. 60—64 frt. Sertésbús isőrendű 54—58.0 frt, vidéki 40—45 frt. (Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilonként). Sertészsír hordóval 64.0—65.0 frt (100 kilonként). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.10—1.40 frt. Csirke 1 pár 0.60—1.20 frt. Lud hizott kilonként 50—60 kr. — Különvétel: Tojás 1 láda (1440 db) 35.5—36.0 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.00—1.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 4.00—4.50 frt. Lencse m. 100 kiló 7—9 frt. Bab nagy 100 kiló 8—10 frt. Paprika I. 100 kiló 30—60 frt, II. 20—28 frt. Vaj I. rendű kilonként 0.80—0.85 frt. Tea-vaj kilonként 0.95 1.10 frt. Burgonya, rőzsa, 100 kiló 1.40—1.50 frt. Halak. Harcsa (élő) 0.80—1.— frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.80—0.90 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40—0.50 frt.

Szesz.

Budapest, szeptember 24. Irányzat szilárdabb. Kontingens nyersszesz Budapesten 19.25—19.75. Finomított szesz nagyban 55.50—56.—. Finomított szesz kicsinyben 56.25—56.50, Élesztő-szesz nagyban 56.—56.1/2, Élesztő szesz kicsinyben 56.25—56.50, Nyersszesz adózva nagyban 54.50—55.—. Nyersszesz adózva kicsinyben 55.25—55.50, Nyersszesz adózatlan (extakt.) 15.—15.50, Denaturált szesz nagyban 21.75—22.1/2, Denaturált szesz kicsinyben 22.25—22.50. Az árak 10,000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, szept. 24. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 21.— forinton kelt el. Zárlatjegyzés 20.70—21.— frt.

Prága, szept. 24. Adózott tripló-szesz nagyban azonnali szállításra 55.50— forinton kelt, Adózatlan szesz 19.—19.25 forinton kelt el azonnali szállításra.

Triest, szeptember 24. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenként nagyban szeptember-decemberi szállítás 12.—12.25 forint.

Brünn, szeptember 24. Exkontingens szesz változatlanul jegyeztetik.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

Bécs, szeptember 24. A készrúpiacban buza minőség szerint 10—15 krajczárral, rozs 25 krajczárral emelkedett. Árpában élénk üzlet, az árak 10—15 krajczárral emelkedtek. A határidőpiacra eleintén lanyha volt az irányzat, utóbb azonban a hangulat javult. Köttetett: buza őszre 8.73—8.72, buza tavaszra 8.52—8.60, zab őszre 5.79, zab tavaszra 5.98, tengeri szept.-októberre 5.45—5.47, rozs őszre 7.40—7.48, rozs tavaszra 7.13—7.15 forinton.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 8.60—8.61, buza őszre 8.83, rozs őszre 7.48—7.50, rozs tavaszra 7.14—7.16, tengeri május-juniusra 4.78—4.80, tengeri szeptember-októberre 5.45—5.47, zab őszre 5.80, zab tavaszra 5.99—6.—, repce szeptemberre 12.55—12.65 forinton.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Bécs, szeptember 24. Eleintén a tőzsde szilárd volt, mert az ultimo-prolongáció kevesebb nehézségekkel járt, mint hitték, utóbb azonban nagyobb mérvű eladások nyomást gyakoroltak az árfolyamokra és az irányzat ellanyhult.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 353.25 353.62, Anglo-bank 155.—155.50, Union-bank 293, Osztrák-magyar államvasut 349.12—349.62, Déli vasut 74.—74.40, Dunagőzhajózási 453—455, Alpesi bánya 166.40—167.20, Májusi járadék 100.80, Török sorsjegy 58.45—58.60, Német márka 58.91—58.60 forinton.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 352.62, Anglo-bank 155.—, Bankverein 263.—, Union-bank 292.50, Ländlerbank 222.50, Osztrák-magyar államvasut 348.60, Déli vasut 74.—, Elbevölgyi vasut 260.50, Észak-nyugoti vasut 244.—, Török dohányrészvény 129.50, Alpesi bánya 166.40, Májusi járadék 100.80, Török sorsjegy 58.20, Német márka 58.92 forinton.

Déliután 2 óra 30 perczkor jegyezték: 4 2/3%-os papírjárdék 100.75, 4 3/4%-os ezüstjárdék 100.55, 4%-os osztrák aranyjárdék 120.80, Osztr. koronajárdék 101.20, 1860. sorsjegy 140.25,

1864. sorsjegy 195.—, Osztrák hitelsorsjegy 199.30, Osztrák hitelintézeti részvény 352.63, Angol-osztrák bank 155.25, Union-bank részvény 293.50, Bécsi Bankverein 263.75, Osztrák Ländlerbank 222.50, Osztrák-magyar bank 906.—, Osztrák-magyar államvasut 348.50, Déli vasut részvény 74.—, Elbevölgyi vasut 260.50, Dunagőzhajózási részvény 451.—, Alpesi bányarészvény 166.50, Dohányrészvény 129.75, 20 frankos 9.53 1/2, Császári kir. vert arany 5.69, Londoni váltóár 120.15, Német bankváltó 58.87, Tramway —. Az irányzat gyenge.

Bécs, szeptember 24. A déli tőzsde zárlata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 352.75, Magyar hitelrészvény 383.50, Anglo-bank 155.—, Bankver. 263.—, Union-bank 292.50, Ländlerbank 222.75, Osztr.-magyar államvasut 349.—, Déli vasut 74.—, Elbevölgyi vasut 260.50, Északnyugoti vasut 244.—, Török dohányrészvény 129.50, Rimamurányi 249.—, Alpesi bánya 166.50, Májusi járadék 100.80, Magyar koronajárdék 98.15, Török sorsjegy 58.30, Német márka azonnali szállit. 58.90 forinton.

VIZALLÁS.

— Szeptember 24 én. —

Table with columns: Folyó, Vizmérés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás, Folyó, Vizmérés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás.

Jelek magyarázata: = Jeges víz; + = Ofeletk; — = 0 alatt < = áradt; > = apadt; ? = kétséges.

Megjegyzések: Helyenkint kevés csapadék volt Maximum Záhgrában 11 mm. A folyók nagobbrészt apadó jellegűek; vízszinváltozások jelentéktelenek.

Gázlok mélységei: Tegnap gyöngyi távirat szerint a Bajcs gázlóban 120 czm, mohácsi távirat szerint a szekesi gázlóban 200 czm a vízmélység.

Mai komáromi távirat szerint Szapnát 184 czm. Aranyosnál 110 czm. a vízmélység.

A szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

UTMUTATÓ.

Szállodák.

Palkovics szállodája az Angol királynő-höz. Elsőrangú szálloda a város közepén, kilátással a Dunára. Éttermet és fürdőt a házban, villanyvilágítás és lift. — Mérsékelt árak.

„Vadászkürt“ elsőrangú szálloda. A város központján, újonnan és kényelmesen berendezve. — Kávéház és étterem a szállodában. — Kifőző kiszolgálás, olcsó árak. — Világítás és tisztogatás az árakban bennefoglaltatik.

idősb Kammer Ernő, tulajdonos.

Gundel János István főherceg szállodája. A város közepén, a lánchíddal szemben, kilátással a budai hegyekre és a királyi várpalotára. Agózhajós és villamos vasúti állomás közelében. Szigorú tisztaság, pontos szolgáltatás. Kifőző magyar és franciai konyha, hamisítatlan legjobb italok.

Olcsó árak. Fürdők a házban. Vendéglők.

Barabás József vendéglője József-kürt 85. Műveltség mellett kifőző magyar konyha, hamisítatlan jó borok, minden csapolt sör. Mérsékelt árak. Pontos kiszolgálás.

Intézetek.

Felsőre, Pesti biztosító-intézet. Alapítva 4 millió korona. Nyereség és díjazásokkal, valamint évi díjbételekkel 25 millió korona. Elvállal tőz. jég. szállítvány. élt. és balesetbiztosításokat. Központi irodái: V., Sas-utca 10. sz. házában.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Élelmezésügyi Készítési Intézet. Közfoglalt részvények: 10,000,000 korona. Központi irodája és váltóirodája: Andrássy-ut. 5. Főlk.: Korona kereskedelmi és pénzügyi vállalat. Központi irodái: V., Sas-utca 10. sz. házában.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Cézserű az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegeken vagy postautalványon.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker. József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. **ösv. Balázsics Györgyné** ragfőnöke,
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** írószerekeskedése,
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szanto Mór**, dohányfőnöke,
- IV. „ Farisch-bazár **Dóvni Józsefné**, dohányfőnöke,
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Nemetsek A. J.** dohányfőnöke és újsárgyára,
- V. „ Nagykörönd-utca 20. sz. **Léwinger Gyula** írószerekeskedése,
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos**, dohányfőnöke,
- V. „ Váci-körút 6. szám **Moreno Janka**, dohányfőnöke,
- V. „ Sipót-körút 22. szám **Woilák Zsigmond**, dohányfőnöke,
- VI. „ Teréz-körút 54. szám **Erner nővérek**, dohányfőnöke,
- VI. „ Andrássy-út 48. szám **Rohozay Ilona**, dohányfőnöke,
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Heisler Róza**, dohányfőnöke,
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Freud J.** dohányfőnöke,
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérk. **Szponyi V.** dohányfőnöke,

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségeesen megadtnak.

Apró hirdetések 20 krajczáron alól nem közöltetnek.

„Poste-restante“ hirdetések bélyegilletékesek.

LEVELEZÉS.

Értil. L. Nem bírom felfogni, hogy hogyan lehet valaki olyan közönyös, olyan szép és kedves kislány iránt, mint ön? Magának nincs egy csöpp érzelme sem a szép iránt. Kérem, ne legyen olyan flezmás, mert különben megjárja. Üdvözlö az, a kire nem is gondol. 6354-1

Civirának levele van a kiadóhivatalban. 2053-1

Bertuska. Kedves leveledet megkaptam és értek, hogy e rovatot jól olvasd el. Csókollak. 6352-1

Szépnek neim, de annál rokonszenvesebbnek jellemez fiatal emberrel óhaj levelezni, későbbi megismerkedés czéljából, főzél, őszeten barátság. Levelet „Jó barátó“ jellegével elítva a kiadóhivatal továbbít. 6346-1

Szobazia. Hogy meg is gondol a maga szenvedő öregjére, ezt bizonyítja végtelen kedvességére való küldeménye. Szívemből hálas vagyok érte. Remélem nem sokára látni fogom már, addig is gondoljon szenvedő öregjére. 6334-1

HÁZASSÁG.

Férjet keresek háziasan nevelt fiatal szőke hűgom számára, oly kereskedőt vagy jobbmodu iparost, ki egy bizonyos biztos keresetforrással bír. Hugomnak 3000 frt készpénze, butor- és kelengyéje van. Szíves levelet a hó 30-ig kérem „Tulipán“ jelzessel e lap kiadóhivatalához czimezni. 6322-2

Fiatal kereskedő, kinek a fővárosban egy igen jól menő üzlete van ismeretség hiányában ez uton szeretne egy tisztességes, csinos, fiatal leánnyal megismerkedni. Egy-kétezer frtra reflektál. Levelet a kiadóba kér „Fiataliság“ jelige alatt. 6278-2

ALLÁST KERES.

Kiszolgált honvédőrmester az összes irodai munkákban jártas, szép kézzel, gyors fejszámoló, alkalmas irodai vagy raktárnoki állást keres. Szíves ajánlatok „Honvéd“ cím alatt a kiadóhivatalba intézendők. 6244-3

Állami hivatalnok szeretne döntani szabad idejére irodai foglalkozást nyerni, e vállall otthoni munkát is. Czim a kiadóhivatalban megadható. 6344-3

Jrodai alkalmazást keres egy gyakorlott hivatalnoknál, ki a magyar és német nyelvet bírja, és szép írása van, a könyvelést érti. Szíves megkereséseket a kiadóhivatalban megadható czimre kér. 6342-3

Telesen érett fiatal ember ki jól zongorázik, korrepetitornak, vagy zongoraóra adására ajánlkozik. 6923-3

Jrodista, gyönyörű szép irással, szerény feltételek mellett irodához ajánlkozik. Elvállal esetleg házon kívüli írásbeli munkát is. Szíves megkeresése „B. S. 20.“ alatt a kiadóhivatalba kér. 6350-3

Kereskedősegéd, ki a fűszer- és festékáru üzletben jártas, havi 15 frt és teljes ellátás mellett, vidékre keresetlik. Ajánlatok „Szorgalmas és szerény“ jelige alatt a kiadóhivatalba intézendők. 6252-3

ALLÁST KAPHAT.

Ügyes ügyönkök állást nyerne. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „Kitünő keresett“ jelige alatt. 6314-4

Biztos jövőt és nagy mellékeresetet biztosíthat mindenki magának, különös előismeret és tüke nélkül. Kelendő, nagyon keresett fogyasztási cikk, otthon mellékfoglalkozásként, olcsón előállítható s nagy haszonnal bárhol értékesíthető. Czim a kiadóhivatalban. 2045-4

Állást nyerheini 7000 frt óvadékkal egy elsőrangú vállalatnál mint igazgató 1200 frt fix fizetés és szemelvény szüksegleteinek uri módon való kielégítése mellett. Mint házigazdónak 6000 forint óvadékkal szabad lakás és 800 frt fizetés mellett; továbbá házfelügyelőségek nagy bérházakba megfelelő óvadékkal mindig rendelkezésre állnak Társ kerestetik jó vállaltához 1000 frtől 20.000 frtig terjedő részvétel mellett. Házak, telkek, birtokok eladtnak és vétetnek, az 1870. óta fennálló Adás-vételi iroda által IX. Rákotutca 8. sz. 2. ajtó. Tudakozódásnál válaszbélyeg mellékendő. 2051-4

Pénztárnoknő, ki már ily minőségben alkalmazva volt egy nagy üzletben, 300 frt óvadékkal felvétetik. Ajánlatokat a kiadóhivatal közvetít „Pénztárnoknő“ jelige alatt. 6318-4

Nevelő kerestetik vidékre egy gimnáziumi tanulóhoz. Ajánlatokat a kiadóhivatal közvetít „Állandó“ jelige alatt. 6316-4

OKTATÁS.

Gyorsírászatban magyar, németben kiképez és vizgára előkészít okl. gyorsírótanár. Czim a kiadóhivatalban megadható. 2025-5

Szánttani órákat óhajtok venni kereskedelmit végzett egyéntől. Czim a kiadóhivatalban. 6296-5

Czimbalom-tanítónő ajánlkozik, tanit a legkitünőbb tanmód szerint (óránként 50 kr.). Ugyanott egy remekhangú, pedálos Horváth-féle czimbalom is eladó 60 forintért. Czim a kiadóhivatalban. 5694-5

Zongora-órákat szerény díjazás mellett ad házban, vagy házon kívül gyakorlott zongora tanítónő. Czime megadható a kiadóhivatalban. 6074-5

Francia órákat ad tanárjelölt, ki több évet Párisban töltött. Levelek „Francia“ ezimen a kiadóba kéretnek. 6328-5

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

A Lágymányoson, valamint Angyalföldön Szent László-uton és Petneházy-utczában, néhány telek jutányos árban eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5402-7

Rákos-Palotán a Széchenyi-telep, illetőleg a körvasut közvetlen közelében egy 12000 négyszögöl nagyságu ölenként 3-25, telek jutányos árban eladó. 5256-7

Rákos-Palotán A Széchenyi-telep, illetőleg a körvasut közvetlen közelében egy 12.000 négyszögöl nagyságu telek a 3 frtjával eladó. Bövebbet a kiadóhivatalban. 6338-7

ELADÁS.

Butorvevőknek, mivelőbb szükseletüket beszerezik megmehelynek, becses figyelmébe ajánljuk Nemes és Lengyel butorraktárát, Belváros Kecskeméti-utca 6. hó! mindennemű butorok egyezará és díszes kivitelben talfelhalmozott raktár miatt bamalatos olcsó áron eladtnak. 6891-8

Elegáns menyasszonyi ruha olcsó áron eladó Czim a kiadóban. 2088-8

Ujpesten, a piacster legélénkebb forgalmu helyén egy fűszerüzlet, pálinka-, sör- és borengeféllyel más vállalat miatt eladó. Bövebbet a kiadóhivatalban. 6116-8

Gyümölcsöt, Mohács-Margitta, Szigeti-teremést, mely télen át tartós, a következő árak mellett szállítok, utánvétellel: 100 drb. szerecsika-alma 2 frt, 100 drb. jeges-alma 2 frt, 100 drb. bór-alma 2 frt, 100 drb. őris-alma 3 frt, 100 drb. császár-körte 3 frt. Rendelmenyűnél kérem az utolsó vasuti-, vagy hajóállomást megnevezni. Perless Fülöp Mohács. 6927-8

Jróasztalok, két, darab, az egyik 160, a másik 150 centiméter hosszú, mindenké 7 fiókos olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 6040-8

VÉTEL.

Magyar Compass 1873—1883-iki évfolyamaimég-vételre kerestetnek. Ajánlatok az év megjelölésével a kiadóhivatalba. 6046-9

Egyenruha, egy gyalogsági, megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 6288-9

Használt előszoba-szekrényt keresek megvételre. Czim a kiadóhivatalban. 6298-9

10 vagy 15 frtért szeretnék venni egy használt, de még jó karban levő varrógépet. Czim a kiadóhivatalban. 6266-9

Jstálló két lóra kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 6364-9

KIADÓ SZOBÁK.

Teljes ellátást kaphat két fiatal ember a jövő tanévre egy tisztességes isr. családnál, közel az Erzsébet-körút és a Barcsay-utczához. Czim a kiadóban. 5914-10

Kétablakos elegánsan butorozott szoba egy ur részére Andrássy-út 49., II. em. kiadó. 6921-10

Igen szépen butorozott szoba teljes ellátással kiadó. Czim a kiadóhivatalban megadható. 6144-10

Elegáns utczai szoba a József-téren, fürdőszoba használattal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6242-10

Jozsef-utczában egy csinosan butorozott szobába társ kerestetik igen olcsó ár mellett. Czim a kiadóhivatalban. 6240-10

Szép szoba nagy, tiszta, az I. emeleten elegáns ur részére kiadó. Czim a kiadóban. 6336-10

LAKÁS KERESTETIK.

Jóforgalmu pálinkamérés kerestetik megvételre, lehetőleg munkás vidéken, és lakással egybekötve. Ajánlatok M. K. jeligével a kiadóhivatalba kéretnek. 6256-11

SZOBA KERESTETIK.

Lépcsőházba nyiló szobát keres egy fiatal ember a József-körúton az „Országos Hirlap“ közelében havi 18-20 forintért. Ajánlatok B. C. jegy alatt a kiadóhivatalba küldendők. 6188-12

Csinosan butorozott lépcsőházba nyiló szobát keresek a József-körúton, az Üllői-utközében, 18-20 frtért. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Szoba 6292“ cím alatt. 6292-12

KIADÓ LAKÁSOK.

Bérveadó. Üllői-ut és Erkel-utca sarkán gyönyörű nagy 5 utczai szobás lakás igen mérsékelt bérért. Azonfelül 2 nagy utczai, 1 különbejáratu udvari szoba 380 frtért. Egy utczai, egy udvari szoba mellékhelyiségekkel 250 frtért. Több más lakás, végül nagy bolt, szoba s konyhával 625 frtért. Czim a kiadóhivatalban. 6929-13

Kiadó lakás a Nagymező-utczában, mely áll 2 utczai, egy udvari, szoba, előszoba, stb. 3viber 500 frt. Czim a kiadóban. 6002-13

Két külön bejáratu szobából és konyha stb. álló lakás az V. kerületben Vadász-utczában azonnal kiadó Ugyanott egy műhelynek, vagy raktárnak alkalmas, az utczára nyiló nagy pincze is kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6164-13

KÖNYVEK.

Jó francia regényeket szeretnék venni könyvtárma berendezéséhez. Ajánlatokat a czim és az ár megjelölésével a kiadóhivatalba kérek „Könyvtár jelige alatt. 6262-12

KIADÓ BOLTHÉLYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyelőt helyiségnek, vívótornának, magániskolának vagy nags lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emelet azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 8662-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy féle Pemete-fü-czukorkát. 1537-12

Tisztességes nő lakást és teljes ellátást kaphat a József-körút közelében intelligens családnál. Czim a kiadóhivatalban. 6250-1

Igen ügyes varró nő ajánlja magát a t. hölgynek. Czime a kiadóhivatalban. 6264-12

ÜZLETI HETI SZEMLE.

Gabona. Az időjárás e héten is száraz és derült maradt, mérsékelt csökkenő hőmérséklet mellett. Csapadék alig fordult elő. Gazdáink körében az esőhiány már aggodalmat okoz és a mezői munkálatok a kemény talajban sem eszközölhetők. A hajózás az állandóan alacsony vízállás mellett úgy a Dunán, mint a mellékfolyókon is nagy akadályokkal küzd. Külföldön az időjárás szintén száraz és meleg volt.

A külföldi piacok irányzata kellemesebb és az árak emelkedtek. Amerikában élénk fedezési hajlam mutatkozik és prompt áru 5 centtel emelkedett. Angliában a forgalom korlátozott maradt Franciaországban a hangulat szintén barátságosabb. A többi kontinentális piacokon is prompt áru jó érdeklődésre talált.

Nálunk a hozatalok állandóan gyengék.

Buza. Az összes forgalom 160,000 métermázsa, a heti hozatal 265,000 métermázsa. Az árak 20 krajczárral magasabbak.

Rozs, minőség szerint helyben és Budapest távoltságában átvéve 7.25—7.35 forintot fizettek.

Árpa (takarmány és hántolási czélokra) gyengén van forgalomban, minőség szerint 5.50—6.— forint között kelt el. Állomásokon átvéve jobb fajta tisztavidéki áru iránt jó az érdeklődés.

Zab ért szin és tisztaság szerint 5.50—6.— forint érhető el.

Tengeri 5.15—25.— forint között volt forgalomban.

Oltajmagvak. Készaru káposztarepce alig van forgalomban, névlegesen jegyezhetünk 12—13 frtot. Bánati repce 11.25—11.75 frt, vadrepce 5.50—6.20 frt, lenmag 10—10.50 frt, gomborka 8.75—9.50 frt.

Hüvelyesek. Bab élénkebben volt forgalomban és az árak emelkedtek. Trieurt aprószemű bab Gyöngyös-Félegyházán 7.20—7.25 frt, gömbölyű Baja-Zomboron 6.75 frt, barna bab Kalocsán 5.90 frt, Nagy-Károlyban 5.50 frtot jegyez. Köles 4.80 frt.

Vetőmagvak. Az utóbbi hét forgalom dolgában csak egy folyt le, mint a megelőző. Az érdeklődés fő tárgyát most már a vöröslóheredája, de még nagyon is kevés a belföldi kínálat, semmint szó lehetne említésre méltó forgalomról. A piacra került kis tételek igen különböző minőséget mutatnak, teltszemű, szépszinű árut eddigéig alig láttunk. Luczer nére a néve igen eltérők a külföldi tudósítások, vannak már francia árura vonatkozó ajánlatok, melyek majdnem a tavalyi lyenkor forgott árak színvonalán mozognak. Olaszország, mely máskor elsőnek lép a piacra, az ez időszert még nem jelentkezik, úgy látszik, hogy az ideai termés nem csak mennyiség, hanem minőség tekintetében is mögötte áll a múlt évinek, az új árunk eddig beérkezett mintái sok kívánni valót hagynak.

Repceolajban a szilárd irányzat tartós. Készaru után azonban gyenge a kereslet. Határidőüzletben volt némi forgalom, de ez sem kielégítő. Az ára nagybani vételnél 34 frt, kicsinybani vételnél 35 frt.

Repcepegőcsa után ujabban az érdeklődés élénkebb. Ausztria és a külföld ugyan még nem egészen hajlandó a követelt árt megadni, de már is kész a jobb árt elismerni. A jegyzés névleges és zárlat 5 forint 60 kron, 5 forint 70 kron a budapesti vasúthoz szállítva.

Liszt és korp. A lisztüzlet a lefolyt héten forgalom tekintetében kielégítőnek mondható, bár az előzőleg túlságosan lenyomott lisztárak csak lassankint bírnak megint a buzáruk színvonalára fölemelkedni. A kereslet átlag minden fajtaban elég nagy s a malmok a legtöbb fajtaban hiányt szenvednek. — Külföldre is jöttek létre a héten egyes kisebb eladások, az eddigieknél valamivel magasabb árakon, melyek azonban az itteni árakhoz képest a malmokra nézve még mindig igen kedvezőtlenek.

A korpauzlet is szilárd, készletek nincsenek s későbbi szállításra szintén valamivel jobb kereslet mutatkozik.

Árjegyzéki átlagárak:

0	1	2	3	4	5	6
16.30	15.80	15.90	14.70	14.—	13.10	12.—
		7	7½	8	F	G
		10.—	7.86	5.60	3.90	3.90

100 kilónkint, zsákostul, Budapesten szállítva.

Szesz A szeszüzletben e héten szilárd kontingens nyersszeszjegyzések, valamint élénk kereslet folytán szilárd irányzat uralkodott és a szeszárak

¼ forinttal drágábban zárlanak. Elkelt finomított szesz budapesti gyáráktól 55.50 forinton, vidéki gyáráktól 55.—55.25 forinton nagyban. Élesztőszesz szilárdabb és 56.—forintig kelt. Kicsinyben az árak ¼ forinttal drágábbak. Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz e héten 17 forinton volt kínálva későbbi szállításra és ez áron több tétel el is kelt felsőmagyarországi állomásokhoz szállítva. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.60—19.75 forint. A kivitel e héten ismét néhány tétel finomított szesz vásárolt, mely Dél-Törökország felé lett szállítva. Vidéki szeszgyárak közül Temesvár, Győr, Kenyérmező, Losonc ½, a többiek ¼ forinttal drágábban zárlanak.

Budapesti zárlatok e héten: Finomított szesz 55.50—55.75 forint, élesztőszesz 56.—56.25 forint, nyersszesz adózva 54.50—54.75 forint, adózatlan 15.—15.25 forint, denaturált szesz 21.50—22.— forint nagyban. Kicsinyben 50 krajczárral drágább. Bécs: Kontingens nyersszesz e héten 21.— forinton kelt azonnali szállításra. Prága: Adózott triplószesz 55.50 forinton, adózatlan szesz 19.25 forinton kelt el. Losonc: Élesztőszesz 57.50 forinton kelt el. Kenyérmező: finomított szesz 56 forint, denaturált szesz 22.— frt. Temesvár: Szesz 50 krajczárral drágább. Triest: Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90 % hektoliterenkint 12.—12.25 forint.

Denaturált szesz. A múlt hét végén megindult bécsi hausse fentartotta magas jegyzéseit és miután a kivitel is nagyobb tételeket vont el a szeszpiaczirol az excontingens szesz ára mindvégig szilárd maradt. Ma excontingensben az osztrák és magyar piacok között határozottan disparitás áll fenn, mert míg eddig az olcsó melasset feldolgozó osztrák, különösen cseh és morva gyárak excontingens szeszszel Magyarországot elárasztották, addig most azon ritka jelenség észlelhető, hogy a drágább nyersanyagot feldolgozó magyar gyárak gravitálnak Bécs felé, ahol az excontingens szesz ára jóval magasabb mint nálunk. A cseh és morva excontingens ellenben Hamburgnak veszi útját, ahol a magas jegyzések mindvégig megtartották dozicziójukat. Ily körülmények mellett, mihez járult a gabonarepceket futólágos ellanyhulása után a jábra kapott gabonahause, nem csoda, ha az eladók tartózkodók és magasabb árakat követelnek, amelyeket a fogyasztók kénytelenek megadni, minthogy az új kampagnéra eddig még nem gen fedezték magukat. Mai nagybani jegyzés: 22—22.50 frt per 10,000 liter percent. ingyen hordóban a budapesti vasúthoz állítva, készpénzfizetés mellett, s onto engedmény nélkül. Egyes barrelok 50 krajz drágábbak.

Terpentin. A kereslet a lefolyt héten kielégítő volt és leginkább orosz áru képezte a forgalom tárgyát. E fajtaban a készletek azonban minimálisak és így csak természetes, hogy a valóság ára jelentékenyen emelkedett. Nagyön valószínű, hogy már a közel jövőben orosz áruban ujjabb ár-emelkedés fog beállni, minthogy őszszel az esős idő beálltával a szállítás Oroszországban oly nehézségekkel küzd, hogy az ugyszólvan teljesen lehetetlen és így a minden évnek e szakában beálló áruhiány valószínűleg az idén is visszatér. Galicziai áru szintén keresett volt, míg francia eredetű iránt csekély az érdeklődés. Mai nagyban való jelzések pr. 100 kg. francia áru 41—41½ frt, galicziai áru 33½—34 frt, orosz áru 29—29½ frt ingyen barrelban, a budapesti állomáshoz állítva, 20% gyöngyusly engedmény. készpénzfizetés mellett, onto engedmény nélkül. Egyes barrelok 50 krajz drágábbak.

Zsradéküzlet. Az Amerikából jelentett árcsökkenések a helyi tőzsdére hatással voltak, amennyiben itt a termelők a kínálatot jelentékenyen fokozták, mely körülmény természetesen árhanyatlást idézett elő. Az olcsó zsr és szalonárák a vételkedvet élesztették és az előrehaladt idényhez viszonyítva elég nagy kötések történtek. Bécs. Az e heti keddi vásáron igen nagy felhajtás következtében a sertésárak 2—3 krajczárral csökkentek a múlt heti árhoz viszonyítva. A zsradéküzlet irányzata ellenben változatlan és jegyzések ¾ szalonát 58—59 forinttal élénk kereslet mellett. Zsirt névleg 57—58 forinttal jegyeznek. Buda pesten. Jegyezések: A hét végéig beállott árcsökkenés folytán ajánlanak: Ia. pesti disznózsirt 63.— forint áru, 62.— forint pénz, ¾ fehér táblaszalonnát 57.— forint pénz, 56.— forint áru, ¾ fehér táblaszalonnát 56.— forint pénz, 55.— forint áru, ¼ füstölt táblaszalonnát 63.— forint pénz, — forint áru.

Köttet, szövött, rövid és diszmutaru. (L. M. és Gy.) Pamut. Liverpool per prompt 3¼, márczius-áprilisra 2¼. A termelési kilátások elég kedvezők s az aratás mindenütt folyamatban van. Daczára annak, hogy az árak igen olcsók, nincsen elég élénkség a keresletben. A jegyzések lauyhan

zárlnak. Pamutfonalban igen olcsó ároh szintén alig van üzlet. Félgyártmányok árai előnyösen alakulnak s már hatással vannak prompt szállításokra is. Gyapot változatlanul szilárd. Gyapotfonalat a fonodák még mindig nehezen szállítanak. Selyemben a jegyzések magas árakon zárlnak. Az új termésig nem is igen fog változni az ár. A meleg időjárás nagyon rossz hat az üzletre s ezt főképen kiskereskedőink érzik meg, kik nem tudnak eladni. Téli árurkban pillanatra kicsiny a kereslet, bár nagyobb rendeléseket nehezen is tudánk kielégíteni, annyira kifogytak a raktárak. A hiány főképen posztó kendőkben és alsóingekben mutatkozik. Berliner kendők és keztyük is jól fogynak. Élénk volt az üzlet pokroczokban is meglehetősen olcsó árakon. Rövidáruban a mindennapi czikkeken kívül (névszerint pamutczernák, gombolyagban és faorson, pamutszalagok és pamutdiszek) lámpabelek, csipkék, vászonbetétek jól keresettek. Élénk volt az üzlet tisztított férlingekben, gallérokban és készlelkben is. Téli kötéspamutokból Imperial fogott jól. A gyász is sok gyászczikket, fekete organtint, gyászfloort fogyasztott el. Pipák változatlan olcsó áron kínáltnak. Megyfa szarak élénken kirestettek magas árakon is. Szarutókkék és szopókák változatlanul drágák. A pipaszár esztergályosok parciális strikeot indítottak Bécsben s legalább is béremelést fognak elérni. Kődió gomokban a n olcsó áron sokat adtunk el. Diszműbör-áruban is élénk az üzlet. Lámpák jól fogynak. Hitelüzletek lebonyolítása ujra rossz és sok felérés fordul ismét elő.

Kikészített bőrök. (H. Ö.) Utolsó jelentésünk óta lényeges változás állt be a bőruzletben. Az a csekély forgalom, mely még foglalkoztatta a szakmát, ma már teljesen szünetel, mert a száraz és meleg időjárás minden szükségletet mellőzhető tesz. Az ideai jó termésnek eddigéig semmi hatása sem volt az üzlet élénkítésére s már is oly jelenségek mutatkoznak, melyek csak ujjabb bizonyítékot adják annak, hogy mily egészségtelen állapotokkal kell megküzdeni a bőrszakmának. Legutóbbi napokban a bécsi piaczon három nagyobb fizetési köptelenségi eset fordult elő, melyek az itteni piacziot is érintik s ha az inkasszó továbbra is rossz marad valamint az ősi eszések mihamarabb nem állnak be, úgy még sok kellemetlen eset jut osztályrésziül a szakmának. Jegyzések: I. talp könnyű 138—147 forint, nehéz 145—149 forint, III. talp 138—146 forint, bikatalp 120—128 forint, hivaltalp 118—128 forint, hivaltal (bonds): I. 140 forint, II. 134 forint, III. 126 forint, kips-oldal 110—125 forint horjubőr barna 320—370 forint, sima 330—400 forint; tehénbőr barkás 175—185 forint, barna 185—195 forint, sima 195—205 forint, kips vagy pittling barkás 185—275 forint, barna 195—295 forint, sima 200—305 forint 100 kilogrammonkint.

Vas. A vaspiaczon a lefolyt héten, különösen a hengerelt vasgerendák iránti kereslet idézett elő nagyobb élénkséget. Az építkezések meglehetősen előrehaladt állapotba jutottak, úgy, hogy a vasneműk szállítása mindinkább szükségessé válik. Vasgyáraink a nagy és sok megrendelés eszközlésével nagy mértékben vannak elfoglalva, úgy, hogy eddigi nagy raktárkészletük teljesen fogytán van és a rendelések nagyobb részét csak három-négy heti szállításra vehetik előjegyzésbe. Nyersvasüzletek szilárd árak mellett nagy számban köttettek. Budapesti helyi árak 100 kilogrammonkint készfizetés mellett, 2 százalékos pénztári engedményvel: magyar nyersvas 4.45—4.65 forint, Bessemer nyersvas 4.80—4.85 forint, wiktowitzi nyersvas: 4.65—4.76 forint, fél nyersvas 4.25—4.35 forint, magyar rudvas: 10.10—10.30 forint, stájer rudvas: 11.20—11.30 forint, hengerelt vasgerenda: 11.25—12.— forint, vaslemez 12.30—12.95 forint, horganylemez 35.— forint. Ócska vasak: nehezebb vasdarabok 3.30— forint, könnyebb vasdarabok 2.90—3.— forint, I-rendű öntöttvas-törmelék 3.70—3.80 forint, elégett öntöttvas-törmelék: 1.50—1.80 forint, 100 kilogrammonkint netto készfizetés ellenében.

Gépolajok és kenőcsök. Budapest, szeptember 24. Olivaolaj valódi pugliai 44 frt, gyári olivaolaj 40 forint, Bakuolaj valódi orosz 22 forint, Ragosinolaj 26 forint, transmissziolaj 28 forint, turbinaolaj 33 forint, vulkánolaj 22 forint. Kenőcsök: Cilinderolaj valódi amerikai 38.— forint, egyéb cilinderolaj 22—36 forint, consistens gépkenőcs 30—35 forint, hánycokcsikenőcs 16—18 forint, sodrony- és kenderkötélkenőcs 24—26 forint, valvolinolaj elsőrendű 50—55 forint, fogaskerekenőcs 20—24 frt, szij- vagy szerszámenőcs 35—40 frt. Gyantaárak: Serföldeszurok 15—17 frt, terpentinolaj fehér orosz 27 frt, amerikai 38 frt, osztrák 36 frt, gyanta 7—11 frt, gyantaolaj 18—20 frt. Kátránytermékek: Carbolineum 12—13 frt, kőszénkátrány 4—4.25 forint, lenyókatrány 10—12 frt, Vaselin bőrkenőcs

20—25 frt, szerszám- és fegyverkereskedés 30—35 frt. **Halzár:** svéd 36 frt, görögdi 35 frt, oroszlan-
szár 12—13 frt. **Lenolaj:** 26 frt, valódi hol-
landi 30 frt. **Lenolajkenesze:** leülepedett
22—30 frt, **Vaselinkenés 35—40 frt.** **Faggyvut**
38—40 frt. **Tejszinszappan** 22 frt. **Kocsis-**
kenés: fekete vagy sárga 5.50—5.25 frt, fehér
finom 6.50—7.— frt, monfalconet 7.50 frt, kék
finom 7 frt, uszó 7.50—9.— frt, fehér 7.50 frt,
fiakerkeskedés 9.75—10 frt, finom belga paraffin
7.30 frt. **Schellack:** narancs 116 frt, fél-
narancs 88 frt, rubin 85 frt. **Szalimák:** fehér
ángol 56 frt, jecocz 28 frt. **Naftalin:** hordók-
ban 14.50 frt. **Glicerín:** 48—90 frt. **Ben-
zin:** fehér 28 frt mind per 100 kilogramm ab
Budapest, vasut. **Kolofónium:** belföldi 6.75
—7.25 forint, amerikai elsőrendű 6.50—11 frt.
Szurok: bográrszurok 7.25—8 frt, fenyőszurok
bójos 12.25—12.75 frt, detto fehér 5.50—6.75 frt,
vargaszurok 10.50—12 frt, mind per 100 kilogramm
ab Bécs. **Gumi:** arabiai 75—77 frt, detto
kevert 39—42 frt, kereskedelmi 45—48 frt, **Litti** 34
frt per 10 kgr. ab Triest. **Táblaolajok:** Haug-
ulat folyton lanya. Albániai tisztított 33—36.25
forint, olasz, finom és szuperfinom 57—68 forint,
levantei 33—36 forint per 100 kilogramm vám és
hordó nélkül ab Triest.

Fűszer és délygyümölcs. **Budapest, szept.**
24. Datolya: Kalifát 26—32 forint, alexandriai
20—24 forint, koszoru 15 forint, szabadon
22—26 forint. **Füge:** koszoru 18.—18.50
forint, Calamata 20.50 forint, kosáru 14—15
frt, szabadon 13.—15.— frt, Puglia 9—12 frt.
Szmirna 34—38 frt, Maratonisi 14.—13.50 forint.
Mogyoró. Szicíliai 23.50 forint, nápolyi hosszú
34.—, isztriai 35.— frt, Levante hámozott 34.50—
35.50, Levante 16—17 forint. **Szent János-
kenyér.** Puglia új 9.50—10.50 frt, **Mandola:**
Avola courris 89—96 forint, Molfetta 80.— frt,
Catania 84 forint, Palma girgen 86 forint,
Bari 75—78 forint, édes Pugliai 90—92 forint,
dalnát új 78.50—80 frt, arnielin 45 frt. **Pig-
zol** 62 frt per láda. **Mazsolasz 616:** Voula
36—38 forint, Yarli 36—39 frt, Caraburno 45.—
—56.— frt, Eleme 22 frt, vörös Samos 18 forint,
fekete Thyra 16 frt, fekete Samos 22 forint.
Szardella 68—70 forint. **Ajóka** 35—36 frt
Bors. Singapore fekete 50—56, forint Penang
fekete 46.— forint, detto fehér 76 frt. **Gyömbér:**
bengali 28.50 forint. **Szeftuszeg** 40 frt.
Fahéj 56.— forint, fahéj-törmelék 28, babérlevél
10.— forint, per 100 kilogramm cif. Triest.

Cukor és kávé. **Budapest, szeptember 24.**
Cukor. Nagyban, ab Budapest vasut, fogsztási
adó nélkül. **Finomítvány** I-a 36.50—37.— frt, kocza
37.50—38.— forint, **Pilé** 36.—36.25 forint, **Kris-
tály-cukor** 35 forint, **Candis** fehér 46 forint, **Candis,
sárga** 41.— forint, **Szőlcukor** 25 forint. **Kávé.**
Az árak ugy Braziliában, mint a három nagy
európai piacon, Havreban, Londonban és Ham-
burgban, hasonlóan némileg Triestben, kevés emel-
kedést mutatnak, noha a termési eredmények Brazi-
liában kitűnők. **Santos good average** 41—42 forint,
Santos superior 46—49 forint, **Portorico** 100
—120 forint, **Jáva sárga** 90—124 forint,
Menado 180—190 forint, **Carracas** 68—80
forint, **Laguayra** 88—98 forint, **Jamaica** 90—110 frt,
Salvatore 75—85 frt, **Lahat** 100 frt, **Mocca Hodeida**
108—114 forint, **Preanger** 118 forint, **Középamerikai**
104 forint, **Rio** 50—58 forint, **W. J. B.** 100—
140 forint, detto gyöngy 128—145 forint, **Vikto-
ria** 50—56 forint, **Viktoria-gyöngy** 68 forint, **Santos-
gyöngy** 72 forint, **Bogota** 72—75 forint, **Láv-gyöngy**
86—92 forint, **Guatemala** 100—112 forint. Nagyban,
ab Triest.

Petroleum. Az árak változatlanok.

Nagybani jegyzések. **A kőolaj-finomító-gyár:**
Fiumei egycsillagos (amerikai) petroleum: 22.25 frt.
Háromcsillagos (orosz) petroleum: 19.75 forint.
Brassói prima: 17.25 frt. — **A magyar petroleum-
ipar-részvénytársaság:** Császár-olaj: 24.— forint.
Egykeresztes petroleum 22.25 frt. **Orosz három-
keresztes petroleum:** 19.75 frt. **Kétkeresztes petro-
leum:** 18.75 frt. **Budapestben, 100 kilogramm tiszta
súly után, netto tara, hordóval együtt (ingyen hordó).**
Világos hengerolaj I. számu: 32 frt. **Sötét henger-
olaj II.** számu: 30 frt. **Könnyű gépolaj III.** számu:
16.— frt. **Nehéz gépolaj IV.** számu: 19.— frt. **Ke-
verő o.aj (tisztító olaj) X.** számu: 12.25 frt. **Keverő
olaj (nehéz, fajsúly 0.905) XI.** számu: 13.25 frt.
A. X. és XI. számu olaj fénytelen minőségben egy
és ¼ forinttal drágább. **Budapestben 100 kilogramm
tisztasúly után netto tara, ingyenhordóban, per
cassa 2 százalék árengedménnyel.** **Orsovai Standard
White (salon) petroleum:** 18.25 forint. — **Az Apolló
ásványolajgyár-részvénytársaság:** **Lilium-császár-
olaj:** 23.50 forint. **Egyszív petroleum:** 20.— forint.
Háromszív petroleum 19.— forint. **Csillag-kereszt
18.25 forint.** **Lámpaolaj:** 16.75 forint. **Budapest-
ben, netto cassa, 100 kilogrammonként, ingyenhordó-
ban, 20% tara.** **Apollo III számu gépolaj:** 18.—
forint **Budapestben 100 kilogrammonként, hordóval
együtt, netto tara; per cassa 2 százalék árenged-
ményvel vagy váltóval négy hónapra.**

Ingtatlanok forgalma.

Az elmúlt héten átírás alá kerültek a követ-
kező ingatlanok:

(A budai oldalon.)

Gróf György III. kerület, Csucshégy 2980/1,
2960/2., 2961. számu telke 3195 forintért a bud-
apesti téglá- és mészégető-gyár részvény-társaságra.
Láng Mátyásné III. kerület, Csucshégy 2996. számu
telke 824 forintért a budapesti téglagyár részvény-
társaságra. **Rudolf Raimond és neje III. kerület,
Testvérhegy** 3734/35. számu telke 350 forintért
**Wittmann János és neje, Nyáry Károly és
neje III. kerület, 6657. számu telke 250 for-
rintért Nyáry István és neje, Láng Má-
tyásné III. kerület, Csucshégy** 2977. számu telke
**Weisz Jakab és Móra, Kriniczy Lajosné és tár-
sai III. kerület Táborhegy** 3472/1., 4571/3 számu
telkei özv. Schmidt Istvánné. **Wittmann János
és neje III. kerület, 7828. számu telke Ráimund
Rudolf és neje, K. Bauer Rozina III. kerület,
Solymárhégy** 2814—3205. számu telke kiskoru
Bauer Péter és kiskoru Pichota Irmára. (Hagyatéék.)
Özv. Klein Henriké III. kerület Májláth-utca 58.
számu háznak negyedrésze **Platschek Jakabra.
(Ajándék.) Fasel szül. Barsch Teréz III. kerület
mocsárosdűlőben** 1712., 1713., 7647. számu telkei
**Fasel Erzsébetre. (Hagyatéék.) Báro Fischer Kál-
mánné II. kerület Csapláros-utca** 7. szám alatti
háznak része **háro Fischer Kálmára. (Hagyatéék.)**
Özv. Kollonics Lászlóné I. kerület felsőhegy-utca
1939/51. számu háza **85.000 forintért Fischele
Frigyes és neje, Brück Áron I. kerület, körber-
eki dűlőben** 9710. számu telke **8595 forintért**
**Weisz Gyula és neje, Niemann Vilmosné I. ker-
ület, kuruczlesi dűlőben** 6296. számu telke **2428
forintért Glykács József és Kovács Györgyre.
D. Schachinger Mátyás I. kerület, Kelenföld** 13879.
számu telke **15.860 forintért Wauk Mór és tár-
saira. Clondok József II. kerület nagy Rókus-
utca** 8. számu háza **7250 forintért Ascher An-
tal és neje, Özvegy Harzmann Ferenczné
I. kerület virányosi dűlőben** 6502—3 számu telke
**5497 forintért Adamasky József és neje, Illy
Rezső I. kerület, arany-kakas-utca** 1403/1—2,
1404. számu háza **85.000 forintért Leidenfrosz
László és neje, Molnár György II. kerület,
törökviszi dűlőben** 6005/1—3, 6042. számu telkei
**22.000 forintért Várossy Juliára, Feldhoffer Márton
és neje I. kerület, Kelenföld** 1309/89. számu telke
**2740 forintért Leber János és neje, Kullánya János
I. kerület, Kelenföld** 13309/10. számu telke
**10640 forintért özvegy Lebanovich Istvánné,
Knott Károly és Kocsis Istvánné I. kerület, virá-
nyosi dűlőben** 6563/1—3 számu teleknek fél része
**1300 forintért Stigel Nándor és neje, Wieser
Györgyné és társa I. kerület, Csakóköz** 4—5
sz. háznak kétnyolczadrésze **1787 forintért. Heisz-
ner Károlyné és társa, Virág Gyuláné
I. kerület, kutyólgyi dűlőben** 6810, 18, 19/1.
számu telke **3324 forintért Pint Jakabra, Petrovits
Miklós és Mihály I. kerület, Kelenföld** 18784/7.
számu telke **2111 forintért Urbansok Pálra, Bonisz
Ferenc I. kerület, Görög-utca** 9—11. számu háza
17800 forintért dr. Kerékgyártó Béla és neje.

(A pesti oldalon.)

**Kendefly Iona és társai VI. kerület, 16portár-
dűlőben** 1769. számu telke **73.000 forintért Stern
Károly és társaira. Hidl Lajos és neje IX. kerület,
remete-utca** 26. számu háza **21.000 forintért Szűcs
Sándor és neje, Dobrik Mihály és neje IX. ker-
ület, Rákos-utca** 11. számu háza **50.000 forintért
Praznovszky Lajos és társaira. Tihanyi Ferenc és
neje IX. kerület, viola-utca** 42. számu háza **28.000
forintért Obergemeiner József és neje, Szabó Imre és
neje X. kerület, ó-hegy** 7984/11. számu telke **13596.
forintért Hirschler Armin és neje, Krauszmann
Józsefné és társa VII. kerület, szövetség-utca** 40.
számu háza **54.540 forintért Székely Marcell és
neje, Fetmann Ignác és neje VII. ker. akácfa-
utca** 45. számu háza **51.000 forintért Relle Má-
tyás és neje, Cziriak Gyula és neje VII. kerület
Murányi-utca** 12. számu háza **38.000 forintért
Altman Ignác és neje, Grossinger Lipót Vilmos
VII. kerület király-utca** 8. és király-utca **12. számu
háznak egyhatodrésze Grossinger Imre és társára.
(Hagyatéék.) Prokopp End e IV. kerület, Sarkantyus-
utca** 12. számu háznak egynegyedrésze **Prokopp
Endrénére. (Ajándék.) Ernye Ferenc és neje VII.
kerület, alsó-rákosi rétek** 1976—77/18—23. számu
telkei **Machner Fülöpre. (Csere.) Machner Fülöp
alsó-rákosi rétek** 1976—97/7—22 sz. telkei **Ernye
Ferenc és neje, (Csere.) Zirabl Gusztáv V. ker-
ület, Géza-utca** 1/3. számu háza **Fischl Rinka és
társaira. (Hagyatéék.) Dr. Kovács József IV. kerület,
Só-utca** 7. szám és **Vámház-körut** 4. számu házai
ifjabb dr. Kovács Józsefre. **Pfeiffer született Vogler
Janka VII. kerület, István-mezőn** levő **2746. számu
telke Teleki Balogh Ferencnére. (Ajándék.) Pilisi
János és neje VII. kerület, Kis-Zugló** 2343—44. b
számu telke **Esztergyólyos Adolfra. (Csere.)**

MINDENFÉLE.

Gyü, te Zolá. Hogy a Dreyfus-ügy zür-
ichvara mennyire fölliggatta Párisban a nép kedé-
lyét is s hogy mily csekélység kell hozzá, hogy a
két ellentétet, a nacionalisták, s a Dreyfus-pár-
tiak nyitott egymásnak menjenek, a következő eset
is bizonyítja. A Rue du Croissaut-on, a „came-
lot“-ok rendes gyülekező helyén; két legény azzal
vesződött, hogy egy taliga elé fogott csökönyös
szamarát valahogy üggetésre bírjon. A csasi azon-
ban, aki egy párisi údvárházban valószínűleg
édes semmittevésben növekedett számarra, meg-
kötötte magát és minél jobban ütötték, annálkevésbé
mutatott kedvet az elindulásra. Az épületes jelenetnek
természetesen csakhamar egész sereg nézője akadt,
akik kaczagva kísérték figyelemmel a két le-
gény erőlködését. A tömegeből végre kivált egy
vadképű suháncz, a ki a füléshez furakodva, e
szavakkal:

— Gyü, te Zolá!

nagyot rugott rajta. Ez az otrombaság rögtön visz-
hangra talált a tömegeben és a nacionalisták és
Dreyfus-pártiak csakhamar parázs utcai vereke-
dést rendeztek. Erre azonban már a csasi is
még gondolta magát és élénk üggetéssel igyekezett
maga mögött hagyni a botrány színhelyét.

A történeti hűség kedvéért még megemlit-
jük, hogy ezuttal a nacionalisták huzták a rövi-
debbet.

Egy lámpaórárs. Az Egyesült-Államokban ké-
szült el nemrégiben a világ legnagyobb mestersé-
ges fényforrása. Két egymással szemben lévő
lencseszerkezet közt, a gyújtópontban kilenczezer
gyertyafényű ivilámpa van. Ez szolgáltatja a fényt.
Az egész szerkezet egy ferde aczélrudon nyugszik,
melynek vége egy higanymal telt doboz van és
igy a nagy súlyt egy gyermek is a kívánt irányba
mozdithatja. A lencseszerkezet egy tákorlapból áll,
melyen százkilenczven érczárványocská van. Ezek
által a fénysugarak párhuzamos, kilencz lábnyi
átmérőjű fénykévekben oszlanak meg, melyek vilá-
gítóereje kilenczven millió gyertya-
lángénak felel meg. A lámpa mozgását
egy óramű szabályozza, oly gyors forgást idézve
elő, hogy öt másodpercenként a horizont minden
pontjára, eljuthat a fény. Az áram ereje az idő-
járáshoz képest szabályozható. Ép így váltakozhat
a lámpához használandó szénrudak vastagsága is
tizenötötől-ötvennégy centiméterig. Az áram ötvenöt
volta feszültségnél huszonöt és száz ampére közt
ingadozik. Huszonöt löerejű gőzgép állítja elő a
szükséges villanyosságot. A lámpaórársat egy vilá-
gító-toronyban helyezik el és világító erejénél
fogva 147 tengeri mértföldnyire lenne látható, ha
a föld gömbalakja miatt a sugarak a felszíntől az
érintő irányában el nem távolodnának. Ha 165
lábnyi magasságra kerül a lámpa, úgy tényleg
tizenkilencz tengeri mértföldnyire hat el a fénye.

Jó hivatalnokok Kínában. Furcsa kitűnte-
tés éri Kínában azokat a hivatalnokokat, akikkel
a közönség megvan elégedve. Hasse-Harteg, egy
német utazó mondja el a következő érdekes ada-
tot róluk:

— Tisumbé érkeztem, a császár-csatorna
mellett levő városba, ahol a katolikus misszióknak
főállomása van. Végállomása a város a tervezett
német vasuti hálózatnak. Amint a város kapu-
ján bementem, ott furcsa, kotreczalaku ládákban
hét pár csizmát láttam. Nem tudtam megérteni,
mit jelenthetnek a csizmák. Megkérdeztem hát
egy kínait:

— Atyafi, miért vannak ezek a csizmák el-
zárva?

— Mert jók voltak a mi mandarinjaink.

— No nem értem.

A kínai megmagyarázta, hogy náluk szokás,
valahányszor olyan mandarin távozik a városuk-
ból, aki nem zárta őket, lehúzzák a csizmáit.
Ezzel szimbolizálják, hogy nem azívesen eresztik
tova és symbolice maradára kényszerítik. Magyar-
országon kevés ilyen kotreczre volna szükség.

BABEL.

Francia regény.

(48)

Írta: Augustin Filon.

Mikor Amyt felkereste, hogy ezt közölje vele, hangokat hallott a „moorning room”-ból. — Delaunayné asszonynál látogatás van? kérdezte egy szolgától. Ki az?

— Nem tudom, uram. Egy hölgy, kit asszonyom kocsiján magával hozott.

Julien azon volt, hogy bucsuzás nélkül távozzék, mikor Amy, meghallván hangját, gyorsan kinyitotta a „moorning room” ajtaját.

— Találja ki, hogy ki van itt!

Bevezette a szalonba, hol Julien a széles ablakban, mely a szobát világította, egy komor színekbe öltözött fiatal hölgy silhouettjét pillantotta meg.

— Hogyan találja ő ezt ki? szolt egy mély, zengzetes hang. Én annyira kívül vagyok az ő gondolataim, mint voltam az öném, mikor egy órával ezelőtt a Hyde-Parkban találkoztunk.

— Gonosz! kiáltott fel Amy. Épen ma reggel gondoltam önre.

— Fidé! . . . Valóban ön az?

— Azt hiszem, biztos lehetek ebben, válaszolt Fidé mosolyogva és kezét nyújtva Juliennek . . . Csak azt nem tudom, hogy egészen az a Fidé vagyok-e, kit hajdan ösmert.

— Jobb vagy rosszabb lett?

— Más lettem . . .

Kissé fáradtan és szomorúan ejtette ki azeket a szokat, melyekből méla csüggedés beszélt.

— Klaus temetésekor láttam önt utoljára s ennek már több mint öt éve.

— Igen, abban az időben hagyt el minket is. Oh! mennyire baragudtam rá! Nem is tudom, hogyan bocsáthattam azt meg neki.

— Be kellett fejeznem egyetemi tanulmányaimat.

— És hogyan élt Cambridgeban? kérde Julien.

Elmesélte a Girton-collegiumbeli életet.

— A szegény lányok! Ha tudnák, hogy mily gyötrelmeket szenvednek maguknak, amikor a fejükbe vesznek olyan dolgokat, melyek csak a férfiaknak valók! Egész nap crickettel,

footballt játszanak és egymás között magas hivatásokról, titkos erejükről és elliptikus szereplésükről beszélgetnek. De ha magukra maradnak, előveszik a divatlapokat és a tükör elé állanak, ha nem látja őket senki. Alapjában véve pedig nem szabadulnak meg előítéleteiktől, nem mondanak le egy ferde nézetükről sem és ép olyan féltékenyek, anyjuk szárnyai alatt élnek. Az emancipált nő, az „új nő”, az fikció. Lehet, hogy a mostani nő-generáció erőfeszítései a jövőbelinek egy jobb sorot és nagyobb jogokat készítenek elő, azonban az uttörők mindig áldozatul esnek, mint a katonák, kik hőltetteikkel egyengetik a dalra menő bajtársaik utját.

— Milyen szomorú hasonlat! szolt Julien. De mindamellert befejezte vizsgálatait?

— Igen, keresztül mentem mindannyin, azonban a világ, a természet nem változott meg eszményre . . . S a nagy nap után, melyen Ferreira Fidé s a vitázók közé tizenegyediknek volt kirva — tudniok kell, hogy ez a kitüntetés még nem ad nekem jogot a diplomához, ahhoz a papírszelethez, mely diadalomat igazolná — sem a „Royal Society” elnöke, sem a greenwichi királyi astronomus egy pillanatig sem gondoltak arra, hogy nekem ajánlják fel állásaikat és a nagy természet látképe ugyanaz maradt. Egy hónap mulva levélkét kaptam „Armytage doktor ur hódolatával”, ki arról értesített, hogy Yorkshireben pályázhatok egy collegiumi tanári állásra, melyért hatvan font havi fizetés, ellátás és ruhamosás jár, ha erkölcsösségemről és vallásos meggyőződésemről kellő bizonyítékokat tudok szolgáltatni.

— Természetesen tűzbe dobtá a levelet?

— Nem. Pályáztam, nem tehettem másként, mert pénzem elfogyott. Ugyan feltettem magamban, hogy ha pénzem elfogy, megölöm magam. De időközben gyáva lettem . . . Pályáztam és ezt a hatvan fonttal és ruhamosással dotált pompás állást öt vagy hat szegény nyomorultnak az orra elől elkaparítottam . . . szegények, talán a Themzébe vetették magukat . . . Két éven keresztül vesződtem, és mondhatom, ez nem valami mulatságos dolog.

— Nos, most ismét szabadságára tett szert?

— Vagyis jobban mondva, elküldtek, tudtomul adva — természetesen „Armytage doktor ur hódolatával” — hogy a mód, melyen az algebrát és trigonometriát tanítom, nem

egyezik meg azokkal a nagyon is vallásos érzületekkel, melyek az intézet hírnevét megalapították. Ennek következtében azoknak a teremtményeknek a segélyforrásához folyamodtam, kiknek „van valamijük a fejükben”, ahhoz a foglalkozáshoz menekültem, melyhez nem kell egyéb, mint egy ludtoll és egy penny ára tinta: az irodalomhoz.

— Verseket költ? regényeket ír? kiáltott fel Amy lelkesedve.

— Nem ily magasan áll az én irodalmi működésem. Aztán nincs is hozzá elég fantáziám . . . Nem, én hirlapíró vagyok vagy legalább is próbálkozom vele. A teoriában megvédelmezem mindazokat az igazságokat, melyeket a gyakorlatban hamisaknak találtam.

— Hogy látom, hogy ön nem hisz többé.

— Nagyon kevéssé. És ön?

— Én! Én sohasem hittem!

— Julien!

— Kivéve önben édesem! tette hozzá Julien, válaszol Amy felkiáltására.

— Ezt már szeretem! . . . Ön elmegy, ugy láttam?

— Nem én! egy tapodtat se!

— Ez igazán kedves! Nagyszerű esténk lesz. Várják önt Londonban Fidé?

— Engem soha senki sem vár.

Az elhagyottinak e szavai megindították a fiatal asszonyt. Csendesesen megölelte barátját; aztán csöngött. Fényes costumebe öltözött indus jelent meg az ajtóban s mellén összetéve kezét, meghajtá magát.

— Mondja meg, hogy Ferreira kisasszony szobáját az enyém mellett hozzák rendbe!

— Ismertem ezt a sárga arcot, kiáltott fel Fidé, mikor az indus eltávozott. Nem Nahima ez, a mi hajdani barátunk a Greek-Streetben?

— Ő az. Amynak adtam öt és újból felruháztam. Habár az opium kissé megviselte, mégis jól fest himzett cachemir-öltözékében e keleti butorzatok és diszítések között. Ezenfelül majd éhen halt! s ön megkönyörültem rajta. Ez az egyetlen jótett, melyet életemben elkövettem és igen meg volnék lepette, ha nem hozna rám bajt.

(Folytatása következik.)

A budapesti értéktözsde hivatalos árjegyzései 1898. szeptember 24-én.

Table with multiple columns listing market prices for various securities, bonds, and currencies. Columns include 'Állampapírok', 'Záloglevelek', 'Elsőbbségek', 'Részvények', and 'Különböző vállalatok'. Each entry lists the instrument name, its price in 'pénz' and 'ár', and sometimes a percentage.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, vasárnap, 1898. szeptember 25-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ

XXX. év-hétfői előadás.

A kaméliás hölg.

Dráma 5 felvonásban. Írta: H. Dumas Sándor. Fordította Szemere Átila.

Személyek:

- Luval Aomand Mihályfi
Duvál Georges Beresényi
Rieux Gaston Császár
Saint Gaudens Gabányi
Gustave Dező
Giray gróf Horváth
Garville Gyenes
Gauthier Margit P. Márkus
Nicette Vizerár M.
Prudence Vizeráriné

Köz. este 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évkezelés 3. Havi bérlet 3.

Bohémeek.

Opera 4 felvonásban. Szövegét (Magyar nyelven) írta és zenéjét szerzőtte Leoncavallo Ruggero. Fordította Radó Antal.

Személyek:

- Marcel Larizza
Rudolf Benk
Schaunard Takács
Colline Várdy
Harbenuche Kornai
A kis gróf Mihályi
Cécéline Dalnoki
Musette Abrányiné
Mimri Kaczer M.
Eufémia Valent V.
Kutilla néni de Ponty B.
Hivatalnok de Ponty B.
Füszkereskedő Fekete

Kezdet 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Két tascó.

Színjáték 2 szakaszban, 8 képpel. Írta Descaudolle Pierre. Fordította Komor Gyula. Zenéjét szerzőtte H. Bokor József.

Személyek:

- Ketler Georgas Szirmai
Helene, neje P. Lukács J.
Jean, gyermekük Gyurky F.
St. Hyacinthe A. maud Lubinszky
Carmen, neje Z. Bárdy G.
D'Altoize Kórhut Raskó
Briquet, az inasa Kiss M.
Verzier, orvos Szerdahelyi
Eoutin Leudvai
Humbert Pál Kocsis
Simplace Izsóné
Boisdm Ujvári
Claudinet Gácsi M.
Faján Kury Klára
Rufel Solymosi
Fédart Tollagi

Kezdet 7 órakor.

VÁROSLIGETISZÍNHŐR

Igazgató Feld Zsigmond.

Délután 3 órakor mérsékelt hely-árak mellett:

Hófehérke és a hét törpe.

Látványos tündéregy énekekkel, táncokkal 5 képpel.

Este fél 8 órakor rendez hely-árakkal:

Budavár bevétele.

Eredeti látványos történelmi színmű énekekkel, táncokkal 3 szakaszban.

BUDAI SZÍNHŐR

Délután fél 4 órakor mérsékelt hely-árak mellett:

Háromláb kapitány.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Írta: Kóvosi Albert és Faragó Jenő.

Este fél 8 órakor mérsékelt hely-árakkal:

„Triibyk”

(Az aggszűzök.) Énekes bohózat 3 felvonásban. Írta: Feld Mátyás.

Színházi műsorok a 21. oldalon.

WALTER B. kávéháza

VIII., József-körút 29. sz. alatt.

Naponta

zene-hangverseny

A híres Miskolczi Géza pécsi zenekara által.

Császárfüldő

BUDAPESTEN.

VIGSZÍNHÁZ.

Délután 3 órakor mérsékelt hely-árak mellett:

A Prony-utcai ur.

Bohózat 3 felvonásban. Írta: Maxime Boucherez és Adolphe Tavernier. Fordította dr. Ince Henck.

Személyek:

- Bazanl André Fejyvári
Dugastel Hector Rónaszéky
Nathalie Heraszbay
Courtavelle Gál
Márta, leánya Négrádi J.
Trumieres Szerényi
Pomaris Tapelczai
Lucette Kazaliczky
Anatole Pécsi P.
Törvényszék elnöke Mátrai
Jacotin Balassa
Boniface, házmester Gyöngyi

Este fél 8 órakor rendez hely-árakkal:

A végrehajtó.

Bohózat 3 felvonásban. Írták Sylvane és Arius. Fordította dr. Békli Izor.

Személyek:

- Chérédame Hegedűs
Octavie Nikó L.
Brocatel, György Göth
Antoinette Molnár L.
Largifette Szerényi
Pimparel Gyöngyi
Kapitány Gál
Cyprienne Deli E.
Marianne Boross
Zélie, szalkésmő Makróczyné
Hendőrbirtos Magyarai
Bérszolga Benczák
Justine Mankácsy

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Délután fél 3 órakor mérsékelt hely-árakkal:

A gésák

Énekes játék 3 felv. Írta Owea Hall. Ford. Fái J. B. és Makai E. Zenéjét szerzőtte Salsay J.

Személyek:

- Reginald Szentmiklósy
Bronville Ferenczy
Commingham Iványi
Grimston Odry Z.
Stanley Szerégi
Downey Simon
Bolton Béres
Vun-Csi Sziklai
Imári mártí Boross
Mimóza Vlád Gizella
Aranyvirág Bilkei L.
Bimbó Szalai
Aranyhárs Hében
Ibolyácska Gombaszögi
Ladý Wynne Varga
Mary Worthington Varga
Edith Grant Aranyosy
Molly Seamore Ledócsky
Kate Paulton Gróó
Kátana Kalmár
Teknini, rendező Mátrai
Náni, apai leány Fehér K.

Este 7/8 órakor rendez hely-árakkal:

Az áruló.

(Secret service.)

Dráma az angol-amerikai polgárháborúból 3 felvonásban. Írta S. W. Gillette. Fordította Fái J. Béla.

Személyek:

- Randolf, tábornok Balasi
Yarney Benczák A.
Alfred, fia Rónaszéky
Edith, leánya György L.
Thorne, szárazos Balás K.
Arrelford Molnár L.
Mifford Karolin Samó E.
Maxwell, hadnagy Gróó K.
Foray Kemény L.
Ellison Híási K.
Dunoot Henry Fűrési B.
I. tiszt Szentmiklósy
2. tiszt Várkonyi
3. tiszt Benczák
2. ordonánysz. Kalmár J.

Fehér ló szálloda

étterme

VIII. ker., Kerepesi-ut 15. sz.

Magyar, francia konyha. jó valódi borok, gyors kiszolgálás, mérsékelt árak.

Estéknént Banda Marozzi zenekara hangversenyez.

FARKAS JÁNOS, vendéglő-tulajdonos.

PARFUMERIE ROYALE.

Manoeuvre központosítási műterem és amerikai arózfűrdők a legkínesebb francia és angol illatszerek megérkeztek. Aruzkenőcs, fogszűrő, puder, hajfestő, mosdó-víz, fog-, haj-, bajusz- és körömkefék, fésű, lapát, szappan, arczfesték, szobaitat és szivacsos és választékban. Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

BUDAPESTEN, VII. ker., Erzsébet-körút 54. szám. Royal-szálloda átellenében.

Az uri közönségnek legjobban ajánlom ruhabérleti rendszeremet. Deutsch F. Károly, Andrássy-ut 1.

A Kőbányai Király-Sörfőző. dr. Korányi és dr. Kótyi egyetemi tanár által gyógyezelőkre ajánlott. „Malátasör”. Legkellemesebb üdítő-ital.

KÉJUTAZÁS *) *) KONSTANTINÁPOLYBA. indulás 1898. október 15-én. Utazási tartam: 10 nap. Résztvételi ár 120 frt. (1-rendű ellátással).

KEHRLING KÁROLY ruhafestő- és vegytisztító-intézete. Gyár és főszálat: Budapest, III., Zeigmond-utca 118. szám.

A legjobb zongorák Steinway és Sous BLÜTHNER GYULA. KOHN ALBERT-nál BUDAPEST, IV., Kilyó-utca 8.

Csak fiatal embereket érdekelhet tudni, hogy a párisi dr. Boiton Injektio Oriental már néhány nap használata után elmulasztja még a legidültabb és legelhanyagoltabb bajokat is.

Budapesti löversenyek

1898. szeptember 25, 27 és 29. október 1, 2, 4, 6, 8, 9 és 11-én.

Kezdetük mindig délután 2 óra 15 perc.

Beléptijegy naponkint:

Table with 2 columns: I. oszt. (Passepartout) uraknak, hölgyeknek, katonatiszteknek. II. oszt. uraknak, hölgyeknek, katonatiszteknek.

Állóhely a versenypálya közepén . . . . . 30 kr

Az őszi 10 napra:

Table with 2 columns: I. oszt. (Passepartout) uraknak, hölgyeknek, katonatiszteknek.

A külön elkerített fogadási helyre (a bookmakerek körébe) beléptijegy mind a 10 napra 25 frt.

A totalisateurokhoz azonban, mint eddig, ugy ezután is szabadon léphetni. Villamos kocsi egész a helyszíning közlekednek. Katona-zene és frissítő-helyek minden osztálynál.

Zongora-telep és kölcsönző-intézetét ajánlja

Csuport J. Budapest, IV., Koronaherczog-u. 9. Haris-bazár átellenében. Részletfizetés és jutányos kölcsönj.

A Kőbányai Polgári Sörfőző. részvénytársaság. a nagyjéremű közönségnek és érdekelteknek tisztelettel jelenti, hogy sok oldalról nyilvánított kívánságnak megfelelőe, SÖREINEK PALACZKOZÁSÁT a főváros részére megkezdte.

Ujdonság! fényképezésben. Új találmánnyal a villamos nagylámpával képes vagyok következő soknál olcsó árakon minden kis kép után, sőt régi, avult képek után is nagytásokat készíteni és pedig: egy fénykép eredeti életnagyságban, mellkép, legfinomabban kidolgozva, passzportulittal együtt 24 frt. 1/2 életnagyságban 18 frt. 1/3 életnagyságban 9 frt. Kiváló Snom olajfestmény életnagyságban 30 frt.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	N. kir. Operaház	Vig. Színház	Művészklub	Magyar Színház	Budai Színház
Hétfő	Lear király	—	Prony- utezai ur	Ingyenélők	Arany- lakodalom	A kertészleány
Kedd	A nők barátja	Aida	A végrehajtó	Járat 12 telesége	A gésák	A vasgyáros
Szerda	A vasgyáros	Ninon Coppélia	A végrehajtó	Varázsgyűrű	Áruló	Juannita Donna
Csütörtök	Mukányi	Sche	A hálókoesik ellenőre	Baba	A Michu- lányok	A fény árnyai
Péntek	A Gabi-villa	A bolygó hollandi	A végrehajtó	Komédiások	Áruló	Szép Heléna
Szombat	Rejtett arc	Bajazzók Parasztbecsület	A végrehajtó	Komédiások	A krokodil	Az eleven ördög
Vasárnap d. u.	—	—	Mozgó fényképek	A tót leány	Áruló	Piroska és a farkas
Este	Az ember tragédiája	A nazarai lány A piros cipő	A végrehajtó	Komédiások	A krokodil	Éjjel az erdőn

Mindenemű öcska
ajtók
és
ablakok
mért után teljesen befelárasra
elkészítve, először kaphatók
Temesváry Géznál
Budapest, Ujváros-ter 4.

FÖLDESZ L.
puskaféves
BUDAPEST,
Múzeum-körút 3. szám alatt.
Kétesővű Lefauchaux vadászfegyver 15 frt.,
két csövű Lancaster 18 frt 50 kr., kétesővű
Lancaster kakas közűti kulcsal 22 frt
30 kr., kétesővű Lancaster kakas közűti
kulcsal, patkoszegű dartszal csővel 24 frt
kétesővű Lancaster Piéper-féle 34 frt, két-
csövű Lancaster Piéper-féle finom patkoszegű
dartszal csővel 36 frt, Greenord rendszerű két-
csövű Lancaster finom dartszal csővel 50 frt
Kézi fegyverek ajálra készíttetnek.
Az ös. zás vadászokkak és fegyverekről szóló illusztrált árjegyzékeket ingyen
és bérmentve küldöm.

Megrendelhető:

1. Utánvétellel bérmentve.
2. Két forintot havi részletre a meg-
jelent 12 kötet egyszerre szállítva.
3. Egy forintot havi részletre egye-
lőre 6 kötet szállítva, 10 részlet
lefizetése után további 6 kötet.

- Mikszáth Kálmán**
művei:
- I. A tekintetes vármegye.
  - II. Az apró genyri és a nép.
  - III. Nemzetes eralmék.
  - IV. Pipacsok a buzában
  - V. Tavaszti ügyek.
  - VI. Urak és parasztlak.
  - VII. A két koldusdiák.
  - VIII. Gtub és folyosó.
  - IX. A besztől kőntés.
  - X. Pernye.
  - XI. Lovagvárak, kis primás.
  - XII. Katángy Meuyhért levelei

Mikszáth Kálmán
összegyűjtött munkái.

Dicső egyöntetű diszkiadás
12 kötetben

A gyűjtemény ára
diszkiadásban **36 frt**

A kötetek fényesen vannak kiállítva, piros vagy
barna főtésben.

Móltosztassék az alábbi rendelőlápot levágni és aláírva lapunk
kiadóhivatalához beküldeni.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvény-társaságnak Budapestén. Megrendelem a 2.
Társaságtól az „Országos Hirlap” kiadóhivatala útján:

MIKSZÁTH KÁLMÁN összegyűjtött munkáit
12 diszkiadású kötetben 36 forintért.

- a) Utánvétellel bérmentve.
  - b) 2 frtos havi részletfizetés mellett, a 12 kötet egyszerre való szállí-
tását kívánva
  - c) 1 frtos havi részletfizetés mellett, lyképen hogy 6 kötet azonnal
szállítottassék, a további 6 kötet pedig 10 részlet kifizetése után.
- Az első részlet utánvétellel szerzendő be, a továbbiak 10 hótól mindaddig fizetendőek
a Társaság pénztárából Budapestén, míg a más vételára töltésig nem tartása esetén szíves-
kedjék a Társaság az előfizetés összegére postai meghívás útján, a postaköltséget hozzájárulása mellett bevezetni. A
részletek címlete a a részletek kiadásáig kedvezmény megfizetés és a részletek teljes vételára esedékesé válik. A
gyűjteménynek a befizetett részletek által meg nem fizetett része a részvény-társaság tulajdona marad.

Lakhelyem _____ Név _____
Kelet _____ Állás _____

Iskolakönyvek és egyéb műveket
legmagasabb áron vásárol
1897
Rozsnay Károly IV., Múzeum-körút 15.

SOMOGYI MÓR
tanár, államilag képezített
okl. zenetanár, zongoraművész igazgatása
alatt álló magán
ZENE-CONSERVATORIUMAI
IV., Károly-körút 2., I. em.
(Kossuth Lajos-utca sarok).
VII. ker., Erzsébet-körút 44., I. emelet.

Ének. (Dalének, operette, opera, oratorium). Tanár: Somogyi B. Car. würtzburgi opera v. első drámai prima- donnája.	Ének. Operette. Tanár: Bokor József a népszínház kar- nagya.	Zongora. Somogyi Mór tanár zongoraművész Fallos Pál és Beniczky Gyra- Iren.
Hegedű. Tanár: Jaulusz Béla a m. kir. operaház tagja. Altman Leó hegedűművész.	Gordonka. Tanár: Schultz Gyula a m. kir. operaház tagja.	Fuvola. Weinbaum Chrisztian fuvolaművész.
Czimbalom. Tanár: Halász Mariska czimbalom művész.	Szavalás. drámai előadás, mo- nológok betanítása. Tanár: Járgal Mari a nemzeti színház nagy tragikája.	Franczia nyelv. Tanár: Roboz Andor.
Zeneesztan, zeneelméleti tan- tárgyak Somogyi Mór tanár, zongoramű- vész.	Irodalom- történet, és esztétika Dr. Lázár Béla tanár.	Festészet, (olaj és vízfestés) Tanár: Fannhelmer Guszty festő művész.
Zenétörténet, zeneesztétika- Stojanovits Jenő zene-író	Karének, kamarazene és a többi vonás-, fuvó- és ütő-hangszerekre való tanszakokkal, külön szakte- kintélyek oktatása mellett.	

Növendékek felvételnek: naponta 9—1 óráig és
3—6 óráig az Intézetek helyiségeiben IV., Károly-
körút 2. VII., Erzsébet-körút 44. Beiratási díj 2 frt
Tandij: zongorára, vonós- és
fuvó-hangszerekre havi 5 frt, a felsőbb osztály
ban havi 7 frt,
énekre havi 12 frt.

Meidinger kályhagyár
EHRlich J. és H.
Budapest és Bécs.
Budapest, IX., Lónyay-utca 17. szám.
Meidinger tüllő- és szabályozó-kályhák.
Kaszárnya-kályhák Slemang Ehrlich sza-
badalma szerint. Meidinger calirofórc-
sek cserépburkolattal, új szerkezettel.
Központi légfűtések és szellőzők.

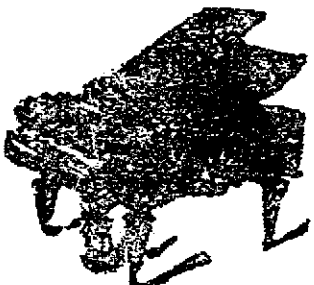
MOST
Pollatschek-féle czipőraktár
VIII., Kerepesi-ut 23. sz.
Van szerencsém
a nagyródomú fővárosi és
vidéki vevőimet
Büszköltem értesíteni, hogy a 18 év
óta fenálló és legjobb hírnév-
nek örvendő
czipő-üzletemet IV., Károly-körút 4. sz. helyiségből
VIII., Kerepesi-ut 23. sz.
alá helyeztem. Midőn t. vevőimnek bizalmát továbbra kitérem,
igyekezem jövőben is az, hogy legjobb és legolcsóbb árukkal
b. bizalmukat kérdem: hiszem s remélem, hogy a tisztelt nagy-
szánu vidéki vevőimnek továbbra is minden tekintetben kiele-
gíteni fogom.
Teljes tiszteléttel
POLLATSCHKE E.
czipőraktár Budapest, VIII., Kerepesi-ut 23. szám.
Fiókzálat: VII., Csömör-ut 8. sz.

BRUNA-kerékpárok.

Legjobb gyártmány csupán a legelső rendű angol és svéd aczéiból, finom és gondos kidolgozással. Rendkívül könnyű és gyors, különösen alkalmas me-redek utakon.
Legnagyobb jótállás
 Kerékpáriskola és raktár:
Podmaniczky-utca 8.
 Pókraktár:
Schön E. Hugó, Dalszínház-utca 10.

Zongorák és pianinok

A világ első gyártaiból, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zongonyeinek nevezettek el, ez időben legszofisztikáltabban vásárolhatók.

Keresztély mintazongora termében

Budapest, Váci-körút 21. sz.
 Ócska zongorák becszereltek és hangolnak valamint javítások lelkiismeretesen eszközöltetnek.
 Váci-körút 21. sz. (Ipar udvar).

MŰSZAKI IRODA

Engelsmann
 Rezső
 Magánmérnök

BUDAPEST.
 Múzeum-körút 15.
 Elfogad

Magánmérnök

Magánmérnök

Magánmérnök

A legjobb hangszereket és hangszereket készítenek és javítják.
REMÉNYI ERNŐ
 a M. E. Zeneakadémia szobájában
 1061. Király-utca 42. sz.
 Javítások kereskedő mellett.
 Működés 1870 óta és mindig is hírneve.

Megszakított szünetek megszüntetése
 Helyes kiadásokhoz közzététel
 Számos más kiadásokhoz közzététel

TITKOS BETEGSÉGEKET,

hugybetegségeket és sebészt, az útszerű és útszerű gyógykezeléshez csupa könyv, vált azaz 1200 kr., most csak 800 kr. A könyv jól kiadott, és az egész, 1000 kr. költés mellett birtokba veszi. Vagy 500 kr. után a könyvet megkapja.
 A könyv tartalma: I. Az útszerű kezelés II. A napi élet ébredése. III. Az útszerű kezelés IV. A napi élet ébredése. V. A napi élet ébredése. VI. A napi élet ébredése. VII. A napi élet ébredése. VIII. A napi élet ébredése. IX. A napi élet ébredése. X. A napi élet ébredése.

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész-, szemész- és szülészorvos. Cs. kir. orv. tanácsos.
 Budapest, Belváros, IV. ker., Kilyó-utca 1. szám.
 II. emelet. Bejárat a lépcsőnél.

Rendel naponta délután 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig 5 óráig.
 Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszlatok és gyógykezelésről is gondoskodni lehet.

Működés közben várakozás.
 Ugyanott megjelent és a szerkesztő: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető.

KÉPSZERŰ UTASÍTÓ.

Már a 12. kiadásban megjelent a napi élet ébredése és ezek útszerű gyógykezeléshez csupa könyv, vált azaz 1200 kr., most csak 800 kr. A könyv jól kiadott, és az egész, 1000 kr. költés mellett birtokba veszi. Vagy 500 kr. után a könyvet megkapja.
 A könyv tartalma: I. Az útszerű kezelés II. A napi élet ébredése. III. Az útszerű kezelés IV. A napi élet ébredése. V. A napi élet ébredése. VI. A napi élet ébredése. VII. A napi élet ébredése. VIII. A napi élet ébredése. IX. A napi élet ébredése. X. A napi élet ébredése.

Jókai Mór

összes művei nemzeti kiadása

100 KÖTET

Diszes kötésben 250 frt

90 kötet már megjelent

Ez év folyamán a nagy munka teljesen elkészül.

Beszerezhető csekély havi részletfizetésre is, áremeles nélkül

Az eddig megjelent 9 sorozat, illetve 90 kötet összesen 1787 1/4 nyomtatott ívet tesz ki a következő tartalommal:

1. Erdély aranykora.	A debreczeni lunatikus	65. Egy hírhedt kalandor.
2/3. Törökvilág Magyarországon I/II.	35. Szécsend alatt. — Az életből elvesve.	66. Szabadság a hó alatt.
4/5. Egy magyar nábob I/II.	36. A magyar előidők. — Egy asszonyi hajszál.	67/68. Szeretve mind a vérpadig I/II.
6. Kárpáthy Zoltán.	37. Novellák.	69. Még egy csokrot.
7. A janiásrok végnapjai. — Fehér rózsza.	38/40. Színművek. I/III.	70. Egy játékos, a ki nyer.
8. Hétköznapok.	41. Szereltem bolondjai.	71/72. A lőcsei fehér asszony I/II.
9. A régi jó táblalábak.	42. Fekete gyémántok.	73. A három márványfej.
10. Csataképek a magyar szabadságharcból.	43/44. Eppour si muove. — És mégis mozog a föld. I/II.	74/75. A kiskirályok. I/II.
11/13. Dekameron I/III.	45—46. Az arany ember. I/II.	76. A tengerszemű hölgy.
14. Árnypekek.	47/48. Enyém, tied, övé. I/II.	77/78. A lélekidomár I/II.
15. Szegény gazdagok.	49. Virradóra.	79. A gazdag szegények.
16. Népvilág.	50. Föld felett és víz alatt.	80. Rákóczy fia.
17. Politikai divatok.	51. Rab Ráby.	81/82. Fráter György I/II.
18. Szomorú napok.	52/53. A jövő század regénye. I/II.	83. Péter Péter. — Asszonyt kísér.
19. Véres könyv.	54/55. Az élet komédiái. I/II.	84. A cigánybáró. — Minden poklokon keresztül.
20. Délvirágok. — Océánia.	56. A Damokoszok.	85. Nincsen ördög. — A Magláy-család. — A ki holtá után áll boszút
21. Hangok a vihar után.	57. Szép Mikhál.	86. A fekete vér. — Lenczl fráter.
22. Vadon virágai.	58. Targallyak.	87. A két Trank, Trank Frigyes.
23. Erdélyi képek.	59. Egész az északi pólusig. — Ki a szívét a homlokán hordja.	88. Sárga rózsza. — A Krao. — A három királyok csillaga.
24. Új földesur.	60. Bálványos vár.	89. Magneta. — Tégy jót.
25. Milyenek a nők. — Milyenek a férfiak.	61. Megtörtént regék.	90. De kár megvédeni.
26/27. Egy az Isten. I/II.	62/63. A kik kétszer halnak meg. I/II.	
28. Mire megvénültünk.	64. Görögüz.	
29/30. A kőszívű ember fia I/II.		
31. Az elátkozott család.		
32/33. Névtelen vár. I/II.		
34. Felfordult világ. — Észak honából. —		

A munkát megrendelni kívánó tisztelt olvasóink szíveskedjenek az alábbi rendelőlapot levágni és kitöltve lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvényiársaság Budapesti előfizetési felhívást bocsát ki a JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEI NEMZETI KIADÁSA

című műre, mely 100 kötetben, 2000 íven, erős papíron, szép nyomással, nyolczadrét alakban, kötetenként átlag 20 ívvel rendkívül díszes vászonkötésben jelenik meg.

Előfizetési feltételek: Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadásából eddig 90 kötet jelent meg.

Az egész mű ára díszes vászonkötésben 250 frt.

7 forint havi részletfizetés mellett szállítatik az első 10 kötet	7 forint havi részletfizetés mellett szállítatik az első 60 kötet
30 : : : : : 70	80 : : : : : 80
40 : : : : : 80	90 : : : : : 100
50 : : : : : 90	

A további kötetek a teljesített részletfizetések arányához képest, illetve 10—10 részlet befizetése után egy újabb 10 kötetből álló sorozat.

A részletek a szállítástól kezdődően minden hó 1-én a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvényiársaság pénztárána Budapesti központjában mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítetté nem lesz. A részletek be nem tartása esetén a folyótagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartandók; a lejárt és le nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll a portó-költség hozzájárulása mellett postai megbízással beszedni. A részletek be nem tartása esetén a részletek fizetési kedvezmény megvonásának és az egész mű vételára esedékessé válik. A gyűjteménynek a befizetett részletek által még nem fedezett része a részvényiársaság tulajdona marad.
 A lenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem és ezek alapján megrendelem a fentnevezett munkát 250 frtnyi vételárért, a teljes mű átvevésétől kezdődően, illetve 10—10 frtos részletekben a rendelés keltétől kezdődően, Budapesti a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvényiársaságnál és kérem az első kötet megküldését.

Lakhely és kelet: _____
 Név és állás: _____
 Tetszők olvashatóan aláírni.

Kwizda János... Veterin-diätikus-szer lovak és szarvasmarhák...

Kwizda János Ferencznél... cs. és kir. osztr., magy., román királyi és bolgár...

Nagy bolthelyiség... a József-körut legélénkebb helyén f. évi november hó 1-ére kiadó.

3 tuczat 5 forintért... Gummi Halhólyagot... A legfinomabb minőségben szült...

Hein János... műkertészet és faskola. Budapest, VII., Csömöri-ut 87. sz. Telefon 62-78.

Czerny-féle legújabb készítmény: OSAN... A száj és fogak részére a legkitünőbb. Antiseptikus, konzervál, tisztít, kellemes, egészséges és...

Cs. és kir. udvari zongora-gyár. Chmel J. és fia... Budapest, Gizella-tér, Haas-palota. Legjobb hírnévnek örvendő legrégebb és legnagyobb zongora...

Külföldi díjak: Budapest 1896., Berlin 1893., Czernovica 1886. stb. Arany-érem, érdemkereszt. Angol sárgaréz-butorokat... Képes árjegyzék kívánatra küldetik.

BUTOR... készpénzért részletfizetésre... GONDA S. butorraktárban, VII. István-tér 7.

Katángy-Naptár... 1899-re, melyet az ORSZÁGOS HÍRLAP első fizetői ingyen fognak megkapni...

Heim-féle Meidinger-kályhák... HEIM H., Budapest és Bécs. Legjobb hírnevű és cs. és kir. szabadalm.

V. Kétévesek eladóversenye. 2000 korona a győztesnek. Táv. 1000 méter.

Table with columns for names, titles, and scores. Includes entries like 1 Gr. Andrassy T. s k Beoses ap Abonment a Boria, 2 Mr. Blue Green s k Palma ap Theodore a Palmarum, etc.

Jelöltjeink: Pacsirta—Glück aul.

VI. Nursery-Handicap. 2000 korona a győztesnek, 300 korona a másodiknak. Táv. 1000 méter.

Table with columns for names, titles, and scores. Includes entries like 1 Br. Üchritz Zs. p k Deaf & Dumb ap Master Kildare ea Pity the blind, 2 Wahrmann R. ur p k Damiette ap Dunure a Narcissa, etc.

Jelöltjeink: Damiette—Nerissa.

minden más kerékpárt felülmúl... minden eddigi gyártott kerékpárok közül kitűnik. Kaphatók a vezérszélőkönél:
Dénés és társa
Budapest, VI. Váci-körút 61. sz.

10 forinttal

meg lehet
18-ig MILLIÓ koronát nyerni
a m. kir. szab. osztálysorsjáték

októbertől 3-ig tartó VI. és főhúzásnál, mely alkalommal az 1 milliós, 200.000 koronás, 100.000 koronás, 40.000 koronás, 20.000 koronás, szóval 1300 nagy nyeremény és 14.700 mellényeremény, összesen 16 ezer nyerődarab, 5 millió 635.100 korona készpénz sorsoltatik ki.

Table with 2 columns: sorsjegy, ár. 1/1 sorsjegy 80 frt., 1/2 - 40, 1/4 - 20, 1/8 - 10

Kapható
BEIFELD JOZSEF
főeljárásító bank- és váltó-üzletében
Budapest, Károly-körút I. szám
az ország postatalványon való előzetes bakillátása mellett. 1876

Egy fog 1.50.
Fogak és fogsorok
tiz évi jótállással.
Papoknak, tanítóknak, hivatalnokoknak 43% engedély.
Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.
KOSZTOLÁNYI ARTHUR
fogspezialista
Budapest, Kerepesi-út 64. szám, II. emelet.

Több kiállítással éremmel kitüntetve
Budapesti Jalousia és ablakredőnygyár
Justus Sándor és fia
Andrássy-út 60. sz. Csengery-u. sarkán.
ajánlja
gördülő faredőnyeit
szabaddalmazott hengerverszerkezetével II
és minden székbe végtő gyártmányait. Árjegyzék vagy katalógusért ingyen és bemanulva. Telefon 22-08.

PROGRAMM.

BUDAPESTI LÓVERSENYEK.
Őszi meeting.

Vasárnap, szeptember 25. 1. nap. Délután 2 óra 15 p.-kor.

Table with 4 columns: Race name, Distance, Winner, Trainer. Includes sections I, II, III, and IV with various horse races and their results.

A legszebb Magyar Könyv!

Az összes magyar műkritikusok egyhangú véleménye szerint a legszebb magyar könyv a
RÉVAI TESTVÉREK
IRODALMI INTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
kiadásában megjelent

Kiss József
költeményei
illusztrált díszkiadása.

A legnagyobb negyedért alakú, pompás díszkötésű mű, tizenhatsz fénymetszettel (Heliogravur), tizenkét autotípikus színes műmelléklettel és harminc sabongóképpel foglalt magában.
A képeket a nagybányai művészkolónia tagjai festették:
FERENCZY KÁROLY, GRÜNWARD BÉLA
RÉTHY ISTVÁN, HOLLÓSY SIMON és
THORMA JÁNOS.
A pompás díszmű ára fényes vászon-díszkötésben
— 24 forint. —

A sajtó nyilatkozatai a műről:

„A könyv formájáról, úgy gondolom, szó nélkül elismerjük, hogy ez a legszebb magyar könyv. A Franklin-Társulat s a müncheni híres Meisenbach cég remekelt ezzel a munkával, melyben a szöveg nyomásánál csak a képek gondosabb s az eredeti képekénél csak a reprodukciójuk szebb. Ezek a képek meg fognak lepni mindenkit, mint ahogy a Révai-ék külön kiállításán meg is lepték a meghívottakat, akik első nap idegenül fordultak el a gyönyörű különlegességtől, másnap azonban eljöttek rajok licitálni.”
„Ez a kiadás igazán művészi alkotás és a magyar ipar is bátran kiállhat vele.”
„Kiss Józsefnek összes költeményeit adták ki Révai Testvérek egy olyan kötetben, aminőhöz hasonló fényeset talán még nem produkált a magyar könyvészet.”
„Ez a kötetben nincs rajta az ára. Megér száz pangót.”
„Jó volna ezt a művet a külföldre vinni. Onnan visszakerülne a híre s az ilyen visszhangnak könnyebben talán meg nem produkált a magyar könyvészet.”

Mint hogy az „ORSZÁGOS HIRLAP” kiadóhivatala módot akar nyújtani, hogy előfizetői ezt a legszebb magyar könyvet könnyű szerrel megszerezhessék, a kiadóhivatal oly megállapodást létesített a mű kiadójával, mely lehetővé teszi lapunk t. olvasóinak, hogy a művet csekély havi részletfizetésre megrendelhessek.

Egymásután fizetendő 2 frtos havi részletfizetésre rendelhetik meg a díszművet az „Országos Hirlap” előfizetői, ha a munkát az alábbi rendelőlapon megrendelik és a megrendelő lapot az „Országos Hirlap” kiadóhivatalába beküldik.
Az „ORSZÁGOS HIRLAP”
kiadóhivatala
Budapest, VIII., József-körút 65.

Az „Országos Hirlap” kiadóhivatala által megrendelem a mű kiadójától Révai Testvérek irodalmi intézet részvénytársaságtól
Kiss József költeményei
illusztrált díszkiadását díszkötésben 24 frtért és kötelezem magamat a mű átvételétől kezdve havonként 2 frtot mindaddig a munka kiadójának Budapestben fizetni, míg a teljes vételár törlesztve nincs.
A részletfizetések be nem tartása esetén az esedékes összegek rajtam postai megbízás útján (30 kr. postaköltség hozzászámítása mellett) beszedhetők.
Hely és kelet: Név és állás:
Ezen rendelőlapp levelező-lapra ragasztandó és az „Országos Hirlap” címére küldendő.